

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

Přirodovědecká fakulta

Katedra geografie

Petr PALÁN

**VÝVOJ OBYVATELSTVA V OKRESE BLANSKO:
REGIONÁLNĚ GEOGRAFICKÁ ANALÝZA**

Diplomová práce

Vedoucí práce: Doc. RNDr. Václav Toušek, CSc.

Olomouc 2010

Prohlašuji tímto, že jsem zadanou diplomovou prací řešil sám, a že jsem uvedl veškerou použitou literaturu i příslušné prameny, z nichž bylo čerpáno.

Ve Světlé, dne 16. května 2010

Touto cestou bych rád poděkoval Doc. RNDr. Václavu Touškovi, CSc. za odborné rady, připomínky a veškerý čas věnovaný při zpracování této diplomové práce.

Dále bych chtěl na tomto místě poděkovat celé rodině a všem přátelům za podporu během celého studia.

Univerzita Palackého v Olomouci, Přírodovědecká fakulta, katedra geografie

Akademický rok 2007/2008

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

student

Petr PALÁN

obor (studijní kombinace)

tělesná výchova - zeměpis

Název práce:

Vývoj obyvatelstva v okrese Blansko : regionálně geografická analýza

Population development in the Blansko distrikt : regional geographical analysis

Zásady pro vypracování:

Cílem diplomové práce je zhodnotit vývoj obyvatelstva v okrese Blansko (Boskovicko versus Blanensko) po roce 1869 s důrazem na podrobné hodnocení vývoje po roce 1989 i dopadem na změny ve struktuře obyvatelstva.

Struktura práce:

1. Úvod včetně cílů práce
2. Metodika včetně zdrojů dat
3. Obyvatelstvo ve vlastivědné literatuře studovaného území
4. Stručná geografická charakteristika území okresu Blansko
5. Analýza vývoje obyvatelstva v období 1869 - 1991
6. Přirozená měna a migrace po roce 1989
7. Struktura obyvatelstva a její změny v období 1991 - 2007 (event. 2001)
8. Závěr včetně naznačení trendů ve vývoji obyvatelstva po roce 2007

9. Shrnutí – Summary (česky a anglicky), klíčová slova – key words

Diplomová práce bude zpracována v těchto kontrolovaných etapách:

1. Studium vlastivědné literatury k území Boskovicka a Blanenska a literatury hodnotící vývoj obyvatelstva u nás – 31.10.2008
2. Zajištění statistických dat o pohybu a jejich prvotní analýza – 31.12.2008
3. Hodnocení vývoje počtu obyvatelstva – 28.2.2009
4. Hodnocení změn ve struktuře obyvatelstva – 30.4.2009

Rozsah grafických prací: grafy (zhruba 5), mapy (5-8 kartogramů)

Rozsah průvodní zprávy: 20 000 až 24 000 slov základního textu + práce včetně všech příloh v elektronické podobě

Seznam odborné literatury: Historický lexikon obcí ČR, Retrospektivní lexikon ČR, publikace ze sčítání lidu, publikace zabývající se vývojem i strukturou obyvatelstva, a to jak z katedry demografie a geodemografie PŘF UK, tak z ČSÚ a jeho brněnské pobočky, publikace vlastivědní týkající se studovaného území

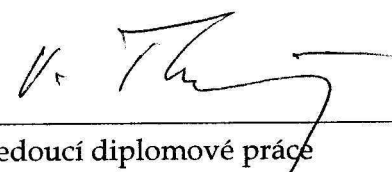
Vedoucí diplomové práce: Doc. RNDr. Václav Toušek, CSc.

Datum zadání diplomové práce: 31.10.2007

Termín odevzdání diplomové práce: 25.5.2009

vedoucí katedry

vedoucí diplomové práce

OBSAH

1 Úvod.....	7
2 Použité zdroje a metodika práce.....	9
3 Vlastivědná literatura ke studovanému území - stručný přehled.....	15
4 Stručná geografická charakteristika území okresu Blansko.....	17
5 Analýza vývoje obyvatelstva v období let 1869-1991.....	23
5.1 Vývoj obyvatelstva v okrese Blansko v období let 1869-1991.....	23
5.1.1 Geografické hodnocení vývoje počtu obyvatel.....	24
5.1.2 Statistické hodnocení vývoje počtu obyvatel.....	27
5.1.2.1 Období let 1869-1921.....	29
5.1.2.2 Období let 1921-1991.....	31
5.2 Vývoj obyvatelstva v okrese Blansko v období let 1869-1991 dle bazických indexů.....	35
5.3 Vývoj obyvatelstva v okrese Blansko v období let 1869-1991 dle řetězových indexů.....	40
6 Analýza vývoje obyvatelstva v letech 1991-2007 dle jednotlivých složek pohybu obyvatelstva.....	45
6.1 Porodnost.....	46
6.2 Úmrtnost.....	51
6.3 Přirozený přírůstek.....	56
6.4 Migrační saldo.....	61
6.5 Celkový přírůstek.....	68
7 Struktura obyvatelstva a její změny v období let 1991-2007, respektive 2001.....	74
7.1 Změny ve vývoji obyvatelstva podle pohlaví.....	74
7.2 Stárnutí populace.....	77
7.3 Vzdělanost obyvatelstva	80
7.4 Změny v národnostním složení obyvatel.....	81
7.5 Změny ve vývoji obyvatelstva podle náboženského vyznání.....	83
8 Závěr.....	87
9 Shrnutí - Summary.....	90
10 Použité zdroje.....	91

Přílohy

1 Úvod

Téma mé diplomové práce, které se zabývá problematikou vývoje obyvatelstva v okrese Blansko, jsem si zvolil především z toho důvodu, že v tomto okrese bydlím, a to konkrétně v malé obci Světlá, která se nachází cca 10 km severně od města Boskovice. Dalším významným důvodem je také to, že problematika geografie obyvatelstva mě při studiu geografie zaujala nejvíce. Základem této práce je porovnání vývoje počtu obyvatel ve dvou nejvýznamnějších městech okresu, a to Blansku a Boskovicích. Vývoj obyvatelstva analyzuji i za zázemí obou měst, které je tvořeno obcemi ležícími ve správních obvodech studovaných měst - obcí s rozšířenou působností (v textu často používám místo dlouhého názvu správní obvod obce s rozšířenou působností Blansko či Boskovice název zkrácený, a to Blanensko a Boskovicko. Za hlavní metodu diplomové práce byla zvolena komparativní analýza. Neporovnávám jenom vývoj obyvatelstva za Blansko, Boskovice, zázemí obou měst, či celé regiony, ale porovnávám vývoj počtu obyvatel okresu Blansko s vývojem v hierarchicky vyšších územních jednotkách, v mém případě s vývojem v Jihomoravském kraji a s celou Českou republikou. Rozdílný vývoj je komentován v textu diplomové práce. Ten je doplněn řadou tabulek, grafů i kartogramů.

Populační vývoj vždy souvisí s ekonomickou a politickou situací daného státu. Stejně tak tomu je i v případě České republiky včetně jednotlivých krajů a okresů. Hlavní pozornost, jak již bylo uvedeno, je věnována území okresu Blansko v současném administrativním vymezení. V rámci naší republiky, v období let 1869-2007, byly hodnoty jednotlivých složek pohybu obyvatelstva ovlivněny několika významnými událostmi. K těm nejdůležitějším patří evidentně obě světové války, dále pak hospodářská krize ve 30. letech 20. století a samozřejmě i dlouhodobý vliv komunistického režimu, který trval od roku 1948. Dalším významným mezníkem je rok 1989, kdy došlo k pádu komunismu a nastolení demokracie v Československu. S tím souvisí i změna na počátku 90. let, kdy se republika mění z emigrační na imigrační. Co se týká vývoje přirozené měny, tak zde dochází k výrazným změnám. Úmrtnost

obyvatelstva zaznamenává klesající tendenci, obdobně i porodnost, tedy dětí se rodí stále méně. Daleko intenzivnější je však pokles v počtu narozených než zemřelých. Tedy počet obyvatel jak v České republice, tak i v Jihomoravském kraji včetně okresu Blansko přirozenou měnou klesá. Tento úbytek je však v rámci republiky nahrazován migračním přírůstkem obyvatelstva ze zahraničí, takže v posledních letech dochází k mírnému celkovému přírůstku počtu obyvatel.

Hlavním cílem mé diplomové práce byla podrobná analýza vývoje počtu obyvatelstva v okrese Blansko po roce 1869 s následným podrobným hodnocením vývoje obyvatel od roku 1991 i s dopadem na změny ve struktuře obyvatelstva.

Zadání diplomové práce stanovilo několik dílčích cílů práce, a to následovně:

- a) analyzovat vývoj počtu obyvatel okresu Blansko v období let 1869-1991 pomocí bazických a řetězových indexů,
- b) provést zhodnocení vývoje počtu obyvatel v okrese Blansko od roku 1991 dle jednotlivých složek pohybu obyvatelstva (přirozená měna a migrace),
- c) zhodnotit změny ve vývoji struktury obyvatelstva okresu Blansko v období 1991-2007, respektive 2001 (dle pohlaví, věku, vzdělání, národnosti a náboženského vyznání),
- d) naznačit očekávané trendy vývoje obyvatelstva okresu Blansko po roce 2007.

Pro splnění těchto cílů bylo nutné získat velké množství dat a informací, které souvisejí s vývojem počtu obyvatel v jednotlivých obcích okresu Blansko, v okrese samotném, dále pak v Jihomoravském kraji a České republice. Tato data byla převážně převzata z Českého statistického úřadu a byla doplněna daty z knižních publikací zabývajících se vývojem obyvatelstva. Na základě analýzy dat byly vypočítány mimo jiné i demografické ukazatele charakterizující pohyb obyvatelstva, a to jak absolutní tak relativní, dále pak struktura obyvatelstva dle jednotlivých charakteristik. Zjištěné výsledky jsou uvedeny také ve formě tabulek, grafů a map.

2 Použité zdroje dat a zvolená metodika práce

Pro zpracování diplomové práce bylo nejdříve nutné prostudovat vlastivědnou literaturu zabývající se územím okresu Blansko, respektive Blanenska a Boskovicka. Tímto tématem se zabývám v další části práce, konkrétně v kapitole 3. Vlastivědná literatura ke studovanému území - stručný přehled. Dále pak bylo zapotřebí nastudovat literaturu odbornou, která se zabývá geografií obyvatelstva a geografií sídel. Zde bych uvedl tyto dvě publikace: *Základy geografie obyvatelstva, demografie a geografie sídel* (Chalupa, P., Tarabová, Z., 1980), *Ekonomická a sociální geografie* (Toušek, V., Kunc, J., Vystoupil, J. a kol., 2008). Publikace věnované analýze vývoje obyvatelstva v období po roce 1989 vznikly zejména na katedře demografie a geodemografie Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Jedná se zejména o *Populační vývoj České republiky 1990-2002* (Pavlík, Z. a kol., 2002) a *Populační vývoj České republiky 2001-2006* (Pavlík, Z. a kol., 2007).

Jako další krok zpracování diplomové práce bylo seznámení se se základními literárními prameny obsahující data o počtu obyvatel v jednotlivých obcích České republiky při minulých sčítáních lidu, ale i o dalších informacích týkajících se daných obcí. Obě tyto publikace vydal Český statistický úřad a jedná se o dvoudílný *Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005: Díl 1, Počet obyvatel a domů podle obcí a částí obcí v letech 1869 - 2001 podle správního rozdělení České republiky k 1. 1. 2005. Díl 2, Abecední přehled obcí a částí obcí v letech 1869 - 2005* (Růžková, J., Škrabal, J., 2006). Zde nalezené údaje byly doplněny o další informace z webových stránek ČSÚ (např. *Databáze demografických údajů za obce ČR, SLDB 1991, SLDB 2001, a další*).

Ke zpracování této práce bylo důležité zjistit aktuální hranice okresu Blansko a jeho administrativní rozdělení. K poslední změně došlo 1. 1. 2007, kdy se od okresu Blansko odloučilo 14 obcí, tedy místo původních 130 obcí je současný počet 116. Do správního obvodu Boskovice patří 73 obcí a správní obvod Blansko má 43 obcí. Administrativní rozdělení okresu Blansko nám znázorňuje následující mapa (Obr.1).

Obr. 1: Administrativní rozdělení okresu Blansko - stav k 1. 1. 2008

Zdroj: ČSÚ, Brno, 2009.

Dříve než došlo k analýze populačního vývoje okresu Blansko, bylo nutné všechny hodnoty jednotlivých sčítání přepočítat tak, aby souhlasily s novým správním uspořádáním (k 1. 1. 2007), tedy odečíst od celkového počtu obyvatel okresu počet obyvatel 14 obcí (Běleč, Brumov, Březina, Bukovice, Hluboké Dvory, Lomnice, Ochoz u Tišnova, Osiky, Rašov, Rohozec, Strhaře, Synalov, Unín a Zhoř).

Jak již bylo v úvodu práce uvedeno, pro analýzu vývoje počtu obyvatelstva v letech 1869 až 1991 byla použita tzv. komparativní metoda. Srovnáván je počet obyvatel mezi Blanskem a Boskovicemi, dále pak mezi zázemím obou měst a oběma regiony, Blanenskem a Boskovickem. Není opomenuto ani srovnání počtu obyvatel okresu Blansko s Jihomoravským krajem a také s celou Českou republikou.

Srovnávat vývoj počtu obyvatel ve městech lze dvojím způsobem, a to geografickým a statistickým.

Geografické hodnocení vývoje počtu obyvatel ve městech pomocí dat ze sčítání spočívá v tom, že ke každému městu je přiřazen počet obyvatel zjištěný daným sčítáním. To znamená, že počet obyvatel není ovlivňován pozdějšími administrativními reformami.

Naopak při statistickém hodnocení vývoje počtu obyvatel ve městech se pracuje s údaji ze sčítání uvedenými v Historickém lexikonu obcí České republiky 1869-2005 (Díl 1), které jsou vymezeny katastrálním územím obcí platných k 1. 1. 2005. To znamená, že po celé období let 1869-1991 pracujeme se stejně velkými katastry jednotlivých obcí (z 1. 1. 2005), tedy počet obyvatel je ovlivňován administrativními reformami.

Pro období let 1869-1991 byly zjištěny absolutní hodnoty o počtu obyvatel při jednotlivých sčítání a z nich následovně vypočítány pomocí dvou zvolených metod tzv. bazické a řetězové indexy. Obě tyto metody byly počítány pro území České republiky, Jihomoravského kraje, okresu Blansko, Boskovicka, Blanenska, samotných obcí Boskovice a Blansko a dále jejich zázemí. V přílohách 2 a 3 jsou uvedeny bazické a řetězové indexy za všechny obce okresu Blansko.

Metoda bazických indexů vychází z údaje prvního roku měřeného období (v našem případě roku 1869), který je stanoven jako základní hodnota, tedy 100 %. Ve vzorci přiřazujeme údaj ze sledovaného roku do čitatele, do jmenovatele pak údaj z prvního roku daného období. Celý vzorec se vynásobí 100, abychom dostali výslednou hodnotu v procentech.

Vzorec pro výpočet bazických indexů vývoje obyvatelstva ve sledovaném období:

$$B_i = \frac{O_i}{O_p} \times 100, \text{ kde}$$

B_i bazický index

O_ipočet obyvatel při libovolném sčítání

O_ppočet obyvatel při prvním sčítání (v roce 1869)

Oproti tomu další metoda, metoda řetězových indexů, vychází vždy z údaje roku předešlého sčítání, který je stanoven jako základní hodnota, tedy 100 %. V tomto případě číselník obsahuje údaj sledovaného roku a jmenovatel údaj z roku předešlého. Stejně jako u bazických indexů celý vzorec násobíme 100, tím dostaneme výslednou hodnotu.

Vzorec pro výpočet řetězových indexů vývoje obyvatelstva ve sledovaném období:

$$\check{R}_i = \frac{O_i}{S_p} \times 100, \text{ kde}$$

\check{R}_i řetězový index

O_i počet obyvatel při libovolném sčítání

S_ppočet obyvatel při sčítání předešlém

Pro analýzu vývoje obyvatelstva okresu Blansko od roku 1991 do roku 2007, kde byla sledována přirozená změna a migrace (pohyb obyvatelstva), byly použity údaje z *Databáze demografických údajů za obce ČR (pro okres Blansko)*, které jsou umístěny na webových stránkách ČSÚ. V této databázi se nachází dvě tabulky zdrojů. První tabulkou, kterou jsem ke sledování pohybu obyvatelstva v letech 1991-2007 potřeboval, jsou *Územní změny, počty obyvatel, narození, zemřelí, stěhování (1971-2008)*. Druhou tabulkou této databáze, která obsahovala údaje pro mou práci nepotřebné, pak byly *Sňatky, rozvody, potraty (1991-2008)*.

Dalším krokem v této části práce bylo vypočítání hrubé míry dílčích složek pohybu (např. porodnosti). Tato metoda vychází z údajů absolutních, které se přepočítávají na relativní údaje tak, že údaj absolutní se vydělí hodnotou středního stavu obyvatel a následně vynásobí hodnotou 1000. Poté získáváme hrubou míru, která je uvedena v promilích.

Vzorec pro výpočet hrubé míry porodnosti obyvatelstva sledovaného období má tuto podobu:

$$\text{HMP} = \frac{N}{SS} \times 1000, \text{ kde}$$

HMPhrubá míra porodnosti

Npočet obyvatel

SSstřední stav obyvatelstva

Na základě vypočítaných relativních údajů byly stanoveny tzv. hrubé míry porodnosti, úmrtnosti, přirozeného přírůstku, migračního salda a celkového přírůstku obyvatel. Tyto hodnoty byly opět díky komparativní metodě porovnávány.

Hrubé míry byly vypočítány pro analyzovaná území za každý rok sledovaného období a poté zakresleny do grafu. Kromě toho sledované období let 1991-2007 bylo rozděleno na čtyři etapy, a to léta 1991-1995, 1996-2000, 2001-2005 a 2006-2007 a hrubé míry byly analyzovány za pětiletá období a v jednom případě za dvouleté období. V obou případech střední stav obyvatelstva byl vypočítán jako průměr počátečního a konečného stavu počtu obyvatel a při výpočtu hrubých měr do jmenovatele byl zařazen i počet let. To znamená, že např. hrubá míra porodnosti udávána v promile za období let 1991-1995 reprezentovala průměrný roční počet narozených na 1 000 obyvatel.

V diplomové práci se dále zabývám strukturou obyvatelstva okresu Blansko (1991-2007) dle pohlaví, věku, vzdělání, národnosti a náboženského vyznání. Pro následné zpracování bylo použito několik různých zdrojů dat. Pro hodnoty ke *SLDB 1991* to byly tabulky, které mi poskytla pobočka ČSÚ v Brně. Na webových stránkách ČSÚ jsou uložena data v publikaci *SLDB 2001 - okres*

Blansko. Tato publikace obsahuje řadu informací ve formě textu, tabulek, grafů a kartogramů. Pro mou práci byla důležitá především tabulková část, konkrétně tabulky typu *B. Údaje za obce* (z nich B.2. - B.5.). Pro rok 2007 byl zjištěn počet obyvatel dle věku a pohlaví, konkrétně to byly tabulky na webu ČSÚ obsahující tyto hodnoty pro obce a ORP v Jihomoravském kraji, ale i pro okres Blansko. Údaje byly k 31. 12. 2007.

Vývoj struktury obyvatelstva podle pohlaví v období let 1991 až 2007 byl analyzován pomocí indexu maskulinity. Ten vyjadřuje podíl počtu mužů na 1000 žen v daném období. To znamená, že počet mužů se vydělí počtem žen a celý vzorec se vynásobí 1000.

Vzorec pro výpočet indexu maskulinity sledovaného období:

$$I_m = \frac{P_M}{P_{\text{ž}}} \times 1000, \text{ kde}$$

I_m index maskulinity

P_M počet mužů

$P_{\text{ž}}$ počet žen

Pro vývoj struktury obyvatelstva podle věku byly důležité počty a podíly obyvatel v základních věkových skupinách (0-14 let, 15-64 let, 65 a více let). Za základní ukazatel byl vybrán index stáří obyvatelstva. Index vyjadřuje stárnutí, či omlazení populace ve sledovaném období. Čítec znázorňuje počet obyvatel ve věku 65 a více let (poproduktivní složka), jmenovatel počet obyvatel ve věku 0-14 let (dětská složka). Celý vzorec vynásobíme 100, a tak získáme hodnotu indexu stáří.

Vzorec pro výpočet indexu stáří sledovaného období:

$$I_s = \frac{P_{65+}}{P_{0-14}} \times 100, \text{ kde}$$

I_s index stáří

P_{65+} počet obyvatel ve věku 65 a více let

P_{0-14} počet obyvatel ve věku 0-14 let

3 Vlastivědná literatura ke studovanému území - stručný přehled

Pro vyhledání a nastudování vlastivědné literatury ke sledovanému území, tedy k okresu Blansko, respektive k Blanensku a Boskovicku, jsem jako základní zdroj informací zvolil publikaci *Bibliografie okresu Blansko* (Kubíček, J., 1987). Díky této Bibliografii jsem objevil řadu zajímavých publikací z počátku 20. století, do kterých jsem měl možnost nahlédnout a prostudovat, a to přímo v knihovně Muzea Boskovicka. Jednalo se o publikace, které byly vydány pod názvem *Vlastivěda moravská*, a to konkrétně: *Blanský okres* (Knies, J., 1902), *Boskovský okres* (Knies, J., 1904), *Jevický okres* (Popelka, B., 1912) a *Kunštátský okres* (Tenora, J., 1903). Tyto publikace popisují zejména přírodní poměry tehdejších soudních okresů Brněnského kraje s přiloženými mapovými listy.

Dalším významným dílem zabývajícím se studovaným územím je *Historický místopis Moravy a Slezska v letech 1848-1960. Svazek V. Okresy: Prostějov, Boskovice, Moravská Třebová*. (Bartoš, J., Schultz, J., Trapl, M., 1978). Tato kniha popisuje nejen vývoj území okresu Blansko do roku 1960, ale také vývoj obyvatelstva v daných politických okresech a jednotlivých obcích.

Monografie, která popisuje vlastní město Boskovice se nazývá *Boskovice v proměnách času* (Bránský, J., 1990). Tento autor napsal také řadu publikací zabývajících se židovským obyvatelstvem, které jsou v diplomové práci použity. Boskovice byly také zpracovány jako učební pomůcka pro gymnázia v díle *Boskovice od pravěku do konce 20. století* (kolektiv autorů, 1999).

Asi nejvýznamnějším dílem popisující blanenský okres je příloha k vlastivědné mapě *Okres Blansko* (Šimák, B., 1983), která vznikla jako soubor školních map ČSSR. Velice obtížné bylo tuto práci najít, v knihovně Muzea v Boskovicích se již nenachází a tak je veřejnosti nedostupná. Podařilo se mi však toto dílo objevit, a to hlavně díky panu Hynku Skořepovi, který mi je zapůjčil. Tato publikace popisuje okres Blansko do roku 1980, zabývá se fyzicko-geografickou i socioekonomickou charakteristikou.

Poslední publikací, vydanou nedávno, jsou *Přírodní poměry Boskovicka* (Skořepa, H., 2008), která je prvním svazkem Vlastivědy Boskovicka. Tato publikace navazuje na jednotlivé svazky Vlastivědy moravské, které byly věnovány územím dnes spadajícím do regionu Boskovicka (Boskovský, Jevický a Kunštátský okres), a to před více než sto lety. Na tomto díle se podíleli kromě řady pracovníků Muzea Boskovicka také přední odborníci z vysokých škol a vědeckých ústavů. V publikaci je podrobně popsána fyzicko-geografická charakteristika Boskovicka.

4 Stručná geografická charakteristika území okresu Blansko

Okres Blansko leží v severní části Jihomoravského kraje a jeho území sousedí s pěti okresy. Na západě hraničí s okresem Žďár nad Sázavou z kraje Vysočina, na severu s okresem Svitavy z Pardubického kraje, na severovýchodě s okresem Prostějov z Olomouckého kraje. Další sousední okresy patří do Jihomoravského kraje a to konkrétně okres Vyškov na jihovýchodě a okres Brno-venkov na jihu.

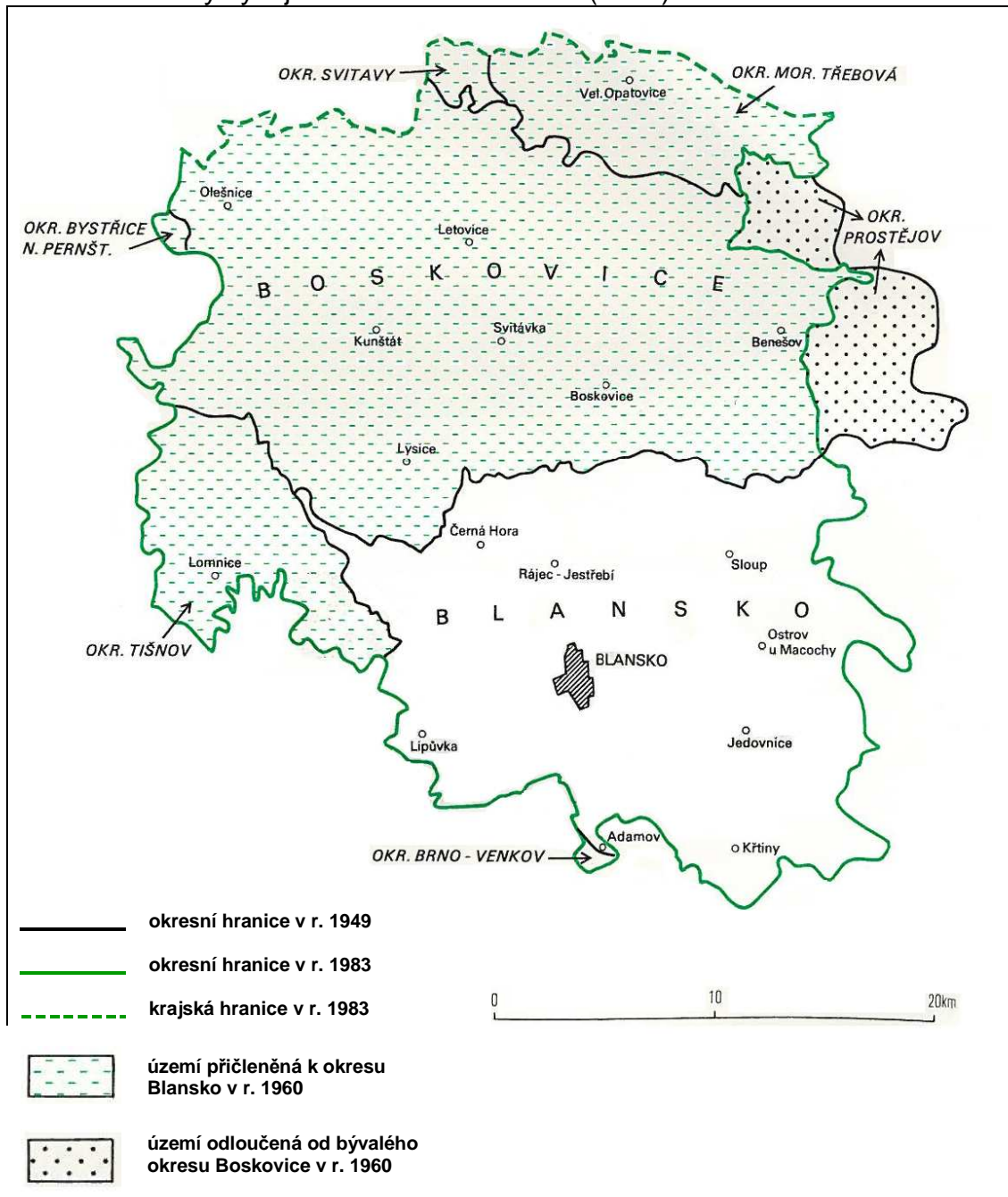
Okres Blansko prodělal během svého správního vývoje několik změn. V roce 1850 bylo v obvodu dnešního okresu ustanoveno okresní hejtmanství v Boskovicích, k němuž náležely obvody okresních soudů Blansko, Boskovice a Kunštát. S výjimkou okupačních změn trvala tato správní organizace až do roku 1949. Okrajové obce okresu náležely k politickým okresům Brno-venkov, Moravská Třebová, soudní okresy měly tyto obce v Brně, v Tišnově (v letech 1869-1942 zde byl i okres politický), v Jevíčku a v Poličce (od r. 1855 též okres politický). Kromě osady Jobova Lhota náležely všechny obce k obvodu krajského soudu v Brně. Po záboru pohraničí nacistickým Německem přešel dosavadní soudní okres Jevíčko k obvodu okresního úřadu v Boskovicích. V letech 1941-1945 tak měly tyto obce sídlo politické správy v Boskovicích, kam náležela i osada Jobova Lhota z okresu Polička. (Kubíček, 1987)

Při správní reorganizaci v roce 1949 byly v obvodu dnešního okresu ustaveny dva správní okresy - Blansko a Boskovice. Při svém ustavení v roce 1949 měl okres Blansko rozlohu 345 km². V 56 obcích žilo 36 063 obyvatel. (Šimák, 1983)

K další zásadní reorganizaci došlo 1. července 1960, kdy vznikl nový správní okres Blansko, a to sloučením bývalého okresu Blansko s okresem Boskovice, a připojením katastrů 16 obcí z bývalého okresu Tišnov, 11 katastrů obcí bývalého okresu Moravská Třebová, 1 katastru z okresu Svitavy a Bystřice pod Pernštejnem. Do okresu Prostějov bylo včleněno 5 obcí z bývalého okresu Boskovice. Plocha území okresu Blansko po této změně činila 942 km², to je 6,27 % území kraje Jihomoravského. (Šimák, 1983)

Historický územní vývoj okresu Blansko je pro lepší přehlednost zobrazen na následujícím obrázku (mapě), která pochází z roku 1983, tedy nezahrnuje poslední územní změny z 1. ledna 2007.

Obr. 2: Historický vývoj území okresu Blansko (1983)

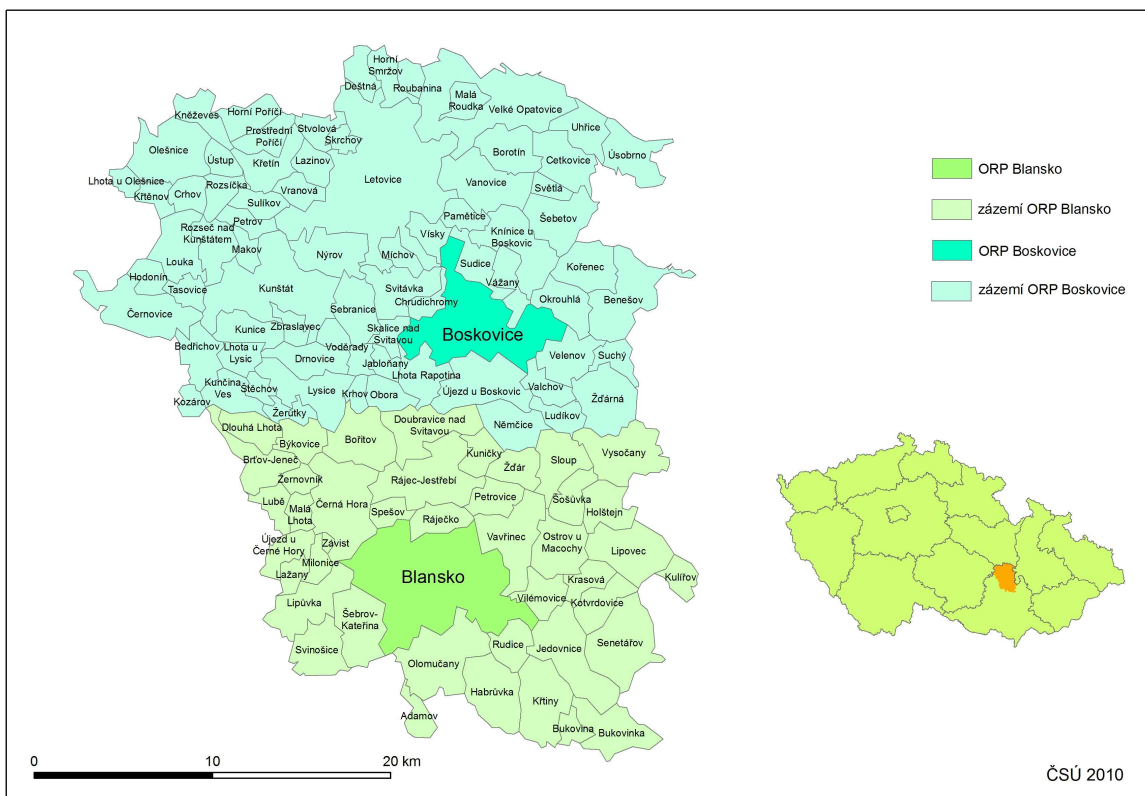

Zdroj: ŠIMÁK, B. a kol.: Vlastivědná mapa okresu Blansko. Praha 1983. (upraveno)

Od 1. 1. 2003 je v platnosti nové správní uspořádání obcí. Na území okresu Blansko získaly dvě největší města statut obcí s rozšířenou působností (ORP) a staly se středisky správních obvodů ORP. Území okresu Blansko tak bylo rozděleno na dva správní obvody - Boskovicko bylo tvořeno 73 a

Blanensko 57 obcemi. Správního obvodu ORP Blansko se k 1. lednu 2007 zmenšil o 14 obcí, které přešly pod okres Brno-venkov. Celkem 13 obcí se stalo součástí správního obvodu ORP Tišnov (Běleč, Brumov, Bukovice, Hluboké Dvory, Lomnice, Ochoz u Tišnova, Osiky, Rašov, Rohozec, Strhaře, Synalov, Unín a Zhoř) a obec Březina byla začleněna do správního obvodu ORP Šlapanice. Takže obvod Blanenska nyní čítá pouze 43 obcí. Správní obvod ORP Boskovice má nyní větší rozlohu (511 km²) než obvod ORP Blansko (352 km²). I po odtržení obcí však Blanensko zůstalo „populačně silnější“, neboť na jeho území na konci roku 2007 žilo 55,2 tis. osob, zatímco na Boskovicku to bylo necelých 50,5 tis. osob. Co se týká výkonu veřejné správy, tak území obvodu ORP Boskovice je tvořeno třemi obvody pověřených obecních úřadů (POU), které jsou kromě Boskovic také v Letovicích a ve Velkých Opatovicích. Na území obvodu ORP Blansko je kromě Blanska střediskem pověřeného obecního úřadu také Adamov. Po odtržení 14 obcí v roce 2007 se okres Blansko se svou rozlohou 863 km² řadí k menším okresům Jihomoravského kraje. Menší je jen okres Brno-město. (ČSÚ, 2009)

Obr. 3: Vymezení území současného okresu Blansko

Zdroj: ČSÚ, Brno, 2010 (vlastní zpracování)

Území okresu náleží ke dvěma geomorfologickým oblastem, k Českomoravské vrchovině a Brněnské vrchovině. Z Českomoravské vrchoviny zasahuje do západní části okresu Hornosvratecká vrchovina, středem okresu se táhne Boskovická brázda, na kterou na východě navazuje Drahanská vrchovina. Obě patří k Brněnské vrchovině. V okresu tedy převládají členité vrchoviny s převážnou výškovou členitostí 150 - 300 m. Průměrná nadmořská výška okresu se udává 450 m, nejvyšším bodem jsou Skály (727 m n. m.) na Drahanské vrchovině na rozhraní okresu Blansko a Prostějov. Sýkoř (702 m n. m.) je nejvyšším bodem Hornosvratecké vrchoviny. V místech, kde opouští řeka Svitava (u Adamova), je nejnižší položené místo okresu (234 m n. m.). Právě řeka Svitava dominuje svou velikostí vodstvu okresu, tok řeky území okresu protíná od severu k jihu. Na pravostranném přítoku řeky Svitavy, se nachází vodní nádrž Letovice, nazývána také Křetínska podle stejnojmenné řeky. Vodní nádrž zaujímá plochu 104,5 ha a výška hráze činí 28,5 m. V obci Jedovnice jsou pak dva největší rybníky okresu, a to rybník Olšovec s plochou 42 ha a rybník Budkovan s plochou 11 ha.

Z hlediska regionálního členění reliéfu se směrem od Brna do okolí Sloupu a Holštejna táhne 3 až 5 kilometrů široký pruh silně zvrásněných devonských vápenců - Moravský kras. Tato chráněná krajinná oblast, vyhlášena roku 1956, patří mezi nejvýznamnější krasové oblasti ve střední Evropě. Na ploše 93 km² se zde vyvinuly povrchové i podzemní krasové jevy, díky nimž se stal Moravský kras nejnavštěvovanější turistickou lokalitou celého okresu. Doposud je známo více než 1 000 krápníkových jeskyní, z nichž některé jsou zpřístupněny veřejnosti, a to konkrétně Punkevní jeskyně s propastí Macocha, dosahující hloubky 138 m, jeskyně Balcarka, Kateřinská jeskyně a Sloupsko - Šošůvské jeskyně. Na území okresu je také řada přírodních parků jako například Halasovo Kunštátsko, Lysicko, Rakovecké údolí, Řehořkovo Kořenecko a Svratecká hornatina.

Na konci roku 2007 tvořila zemědělská půda 47,1 % výměry okresu (40 667 ha). Z této plochy zahrnovala orná půda 72,4 % (29 446 ha), trvalé travní porosty 20,6 % (8 378 ha) a zahrady a ovocné sady 7,0 % (2 844 ha). Z hlediska bonity převažují hnědozemě, půdy jílovito-hlinité a jílovité, v povodí

Svitavy jsou černozemě. Nezemědělské půdy bylo 52,9 % (45 600 ha), z toho 81,9 % (37 356 ha) tvořily lesní plochy. Převážná většina území okresu náleží k mírně teplé klimatické oblasti, kde se průměrná roční teplota pohybuje v rozmezí 7 až 8°C. Pouze nejvýše položené části Dražanské vrchoviny ve východní části okresu jsou chladnější, průměrná teplota zde dosahuje 6 až 7°C. (ČSÚ, 2009)

Administrativně se okres Blansko po sladění hranic k 1. 1. 2007 člení na 116 obcí a dále pak na 174 částí obcí. Statut města má 8 obcí, a to Adamov, Blansko, Boskovice, Kunštát, Letovice, Olešnice, Rájec-Jestřebí a Velké Opatovice. Statut městyse má 9 obcí, konkrétně Černá Hora, Doubravice nad Svitavou, Jedovnice, Knínice u Boskovic, Křtiny, Lysice, Ostrov u Macochy, Sloup a Svitávka. Ve městech žije 52,8 % obyvatelstva (stav k 31. 12. 2007).

Hospodářství v okrese mělo v nedávné minulosti a má také v současnosti průmyslově-zemědělský charakter. V průmyslu bylo podle údajů ze SLDB 2001 zaměstnáno více než 42,2 % ekonomicky aktivních obyvatel, ve stavebnictví 8,1 % a v zemědělství 5,6 % ekonomicky aktivních. Z průmyslových odvětví má nejdůležitější postavení se svou stoletou tradicí strojírenství (ČKD Blansko, Metra Blansko, ADAST Adamov, Minerva Boskovice). Nejvýznamnější podniky jsou dostupné dojíždějícím díky blízkosti železniční tratě. Dvoukolejná rychlíková trať ve směru Brno - Česká Třebová vede údolím řeky Svitavy a je součástí železničního koridoru mezi Vídní a Berlínem.

Registrovaná míra nezaměstnanosti dosáhla k 31. 12. 2007 v okrese Blansko hodnoty 5,6 %, což byla jedna z nejnižších z okresů v Jihomoravském kraji. Na konci roku 2008 se míra nezaměstnanosti meziročně zvýšila na 6,5 % v důsledku začínající globální ekonomické krize na území ČR. Tato krize se plně projevila v roce následujícím. Během roku 2009 se počet nezaměstnaných v okrese Blansko zvýšil zhruba o 2,5 tis. a konvergoval k hranici 6 tis. Míra nezaměstnanosti v té době dosáhla poměrně vysoké hodnoty 11,1 %. V současnosti (30. 4. 2010) počet dosažitelných uchazečů o práci začíná již klesat a míra nezaměstnanosti se snížila o 0,5 procentního bodu na 10,6 %. Co

se týká území správních obvodů ORP, tak vyšší mírou nezaměstnanosti se vyznačuje Boskovicko. Zde jde zejména o obvod POÚ Velké Opatovice.

Vzdělání obyvatelstva v okrese Blansko zajišťuje 68 mateřských škol a 53 základních škol. Střední školství je reprezentováno 4 gymnázii a 17 středními odbornými školami a učilišti. Vyšší vzdělání poskytuje 1 vyšší odborná škola v Boskovicích. Zdravotnickou péči v okrese poskytují 2 nemocnice (Blansko a Boskovice) a 4 odborné léčebné ústavy. Sociální péče je poskytována 2 ústavy sociální péče, 2 ústavy sociální péče pro mládež, pro starší občany jsou k dispozici 4 domovy důchodců a 3 penzióny pro důchodce.

Okres Blansko patří k ekologicky nejčistším okresům v republice. Je to mimo jiné ovlivněno i rozsáhlými lesními plochami na tomto území. Ke zdravému ovzduší napomáhá i plynofikace okresu, když podle údajů z posledního sčítání lidu 70 % trvale obydlených bytů bylo vybaveno plynem. (ČSÚ, 2009)

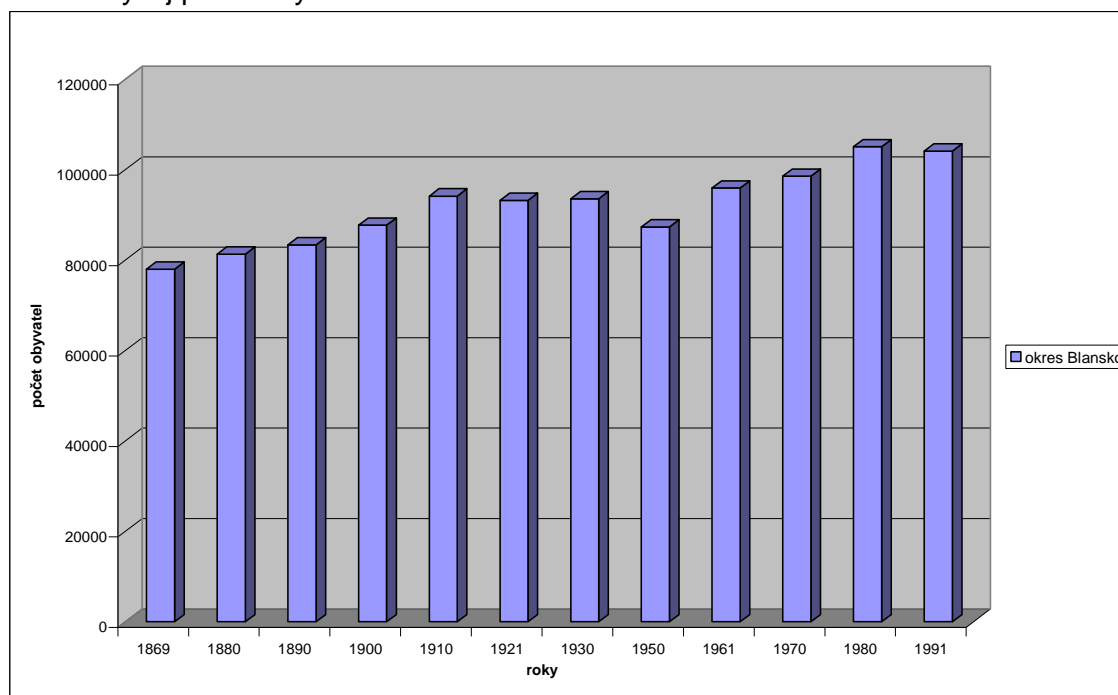
Co se týká cestovního ruchu, patří okres Blansko k velice atraktivním, je zde mnoho kulturních památek i přírodních krás. Nejzajímavější a nejnavštěvovanější je již zmiňovaná chráněná krajinná oblast Moravský kras. K nejvýznamnějším architektonickým památkám patří renesanční zámek, tvořící dominantu města Blanska, dále empírový zámek v Boskovicích, renesanční a raně barokní zámek v Kunštátě, renesanční zámek v Lysicích. Zámek v Rájci nad Svitavou je nejhonosnějším objektem raného klasicismu na Moravě. Umělecky hodnotné jsou sakrální památky, např. barokní poutní kostel ve Křtinách, pozdně barokní kostel ve Sloupě, raně barokní kostel v Jedovnicích, novogotický kostel v Adamově, moderní kostel z 20. století v Senetářově. Zajímavá je také gotická hradní zřícenina Holštejn nedaleko Sloupu. Dominantou Boskovic a okolí je tamní hrad, který pochází ze 13. století. Dále se pak nachází v Boskovicích židovské město se synagogou a židovským hřbitovem, který je třetím největším v republice. K technickým památkám patří větrné mlýny holandského typu v Rudici, Ostrově u Macochy nebo v Petrovicích.

5 Analýza vývoje obyvatelstva v období let 1869-1991

5.1 Vývoj obyvatelstva v okrese Blansko v období let 1869-1991

Pro vývoj počtu obyvatel v okrese Blansko v letech 1869-1991 je charakteristický relativně pravidelný růst. Tato pravidelnost je narušena třemi etapami, a to mezi lety 1910-1921, 1930-1950 a 1980-1991, kdy došlo k úbytku obyvatel. Evidentní příčinou úbytku obyvatel prvních dvou etap byly obě světové války. Ve druhé etapě zasáhla do populačního vývoje mimo jiné i hospodářská krize, a to v první polovině 30. let 20. století, kdy se výrazněji snížila porodnost. Po skončení 2. světové války v roce 1945 byl výrazný úbytek způsoben odsunem Němců z území naší republiky. Po této druhé etapě úbytku (od roku 1950) začalo docházet k růstu počtu obyvatel, a to až do roku 1980, kdy byla překonána hranice 100 tis. obyvatel. Po tomto vrcholu došlo k dalšímu, v řadě třetímu, úbytku počtu obyvatel. Hlavním důvodem je snížení porodnosti a stěhování obyvatelstva do větších měst mimo okres, převážně do Brna. I přesto se počet obyvatel od roku 1869 do roku 1991 zvýšil, a to o 26 tis. obyvatel, z necelých 78 tis. na 104 tis. obyvatel.

Obr. 4: Vývoj počtu obyvatel v okrese Blansko v letech 1869-1991

Zdroj: RŮŽKOVÁ, J. - ŠKRABAL, J. a kol.: Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005. Díl 1. Praha: ČSÚ, 2006, 759 s. (vlastní zpracování)

V návaznosti na výše uvedené skutečnosti lze konstatovat, že do roku 1980 byl vývoj obyvatelstva okresu Blansko v souladu s vývojem obyvatelstva Jihomoravského kraje, ale také i České republiky.

Ovšem vývoj obyvatelstva v letech 1869-1991 z detailnějšího hlediska, zaměřeného na okres Blansko a jeho jednotlivé územní části, měl velmi rozdílný průběh. Jinak tomu bylo při srovnání obou měst, Blanska a Boskovic, dále pak zázemí Blanska a zázemí Boskovic, a v neposlední řadě Blanenska a Boskovicka.

Z hlediska srovnávání vývoje počtu obyvatel ve městech (Blansko a Boskovice) byly použity dva způsoby hodnocení: geografické a statistické hodnocení. Tyto způsoby hodnocení vývoje počtu obyvatel jsou již popsány v předešlé části diplomové práce, konkrétně v kapitole 2.

V následující části textu si všimneme výrazných rozdílů v populačním vývoji Blanska a Boskovic.

5.1.1 Geografické hodnocení vývoje počtu obyvatel v Boskovicích a Blansku

Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005 poskytuje mimo jiné informace o vývoji počtu obyvatel v katastrálních územích obcí platných k 1. 1. 2005. V období od roku 1869 do počátku roku 2005 však území ČR, nevýmaje území okresu Blansko, prodělalo řadu územních změn spočívající v integraci a desintegraci obcí nebo jejich místních částí.

Co se týká změn administrativních hranic města Blansko, tak za velmi výraznou změnu lze považovat integraci původních obcí k 31. 7. 1976 k Blansku. Jednalo se o tyto obce: Dolní Lhota, Horní Lhota, Hořice, Klepačov, Lažánky, Obůrka, Olešná a Tachov. Touto integrací vzrostl počet obyvatel města zhruba o 2,8 tisíc. Kromě toho k 1. 7. 1980 se k Blansku připojila také obec Spešov, která však k 31. 12. 1999 se opětovně osamostatnila.

O něco více územních změn zaznamenaly Boskovice. Od 19. 5. 1968 se součástí Boskovic stal Mladkov, který patří k Boskovicím i dnes. Další změnou

bylo připojení obcí Hrádkov, Vratíkov a Chrudichromy, a to 1. 1. 1976. První dvě jmenované obce jsou součástí dnešních Boskovic, Chrudichromy se osamostatnily 31. 12. 1991. Lhota Rapotina a Sudice byly součástí Boskovic od 1. 7. 1980 do 31. 2. 1991, Újezd u Boskovic od 1. 1. 1981 do 31. 12. 1992 a Bačov také od 1. 1. 1981, ten ale náleží Boskovicím i v současnosti. Poslední 4 obce se staly součástí Boskovic 1. 1. 1986, ale i ty se pak osamostatnily, konkrétně Valchov a Němčice 31. 12. 1991 a Ludíkov a Velenov o rok později, tedy 31. 12. 1992.

K nejvýraznější změně v integraci původních obcí k Boskovicím došlo tedy 1. 1. 1986, kdy počet obyvatel vzrostl o zhruba 1,5 tisíc. K tomuto datu dosáhly Boskovice své největší rozlohy (do 31. 12. 1991), a to 7 758 ha, tedy o skoro 5 tis. ha více než nyní (2 783 ha). Jak už bylo zmíněno, většina integrovaných obcí se od Boskovic osamostatnila (k 31. 12. 1991 a k 31. 12. 1992), tato změna se však našeho sledovaného období již nedotkla.

Tab. 1: Vývoj počtu obyvatel ve městech Blansko a Boskovice v období let 1869-1991 dle geografického hodnocení

Území	Roky					
	1869	1880	1890	1900	1910	1921
Blansko	2545	2739	2667	3141	4115	4165
Boskovice	5575	5468	5814	5880	6618	6617

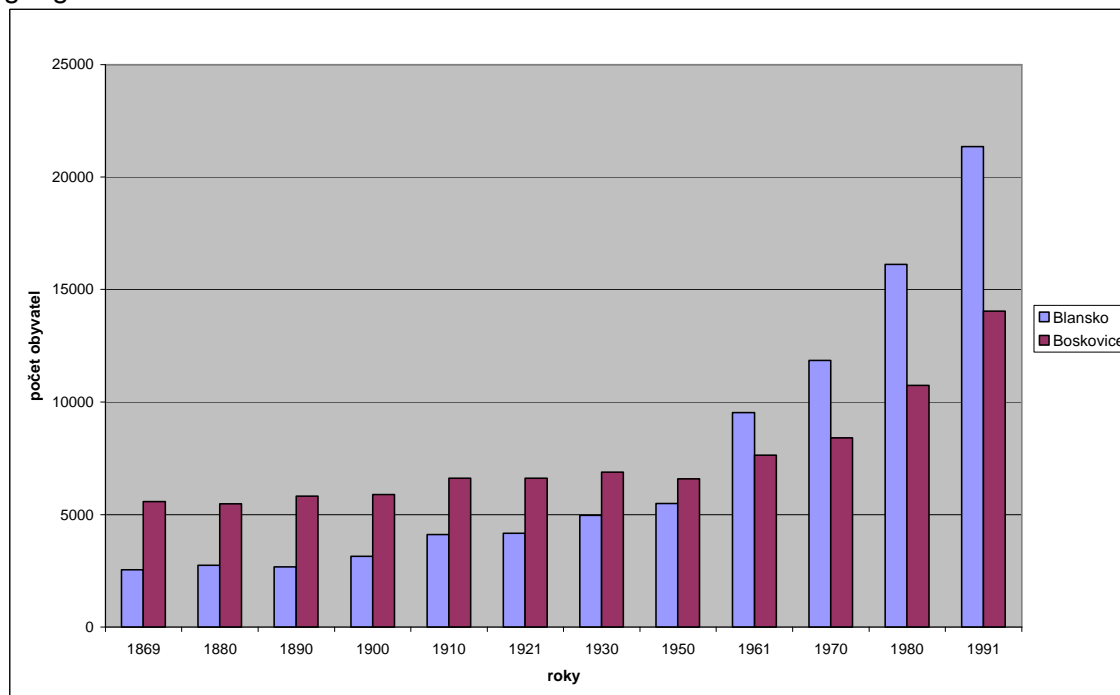
Území	Roky					
	1930	1950	1961	1970	1980	1991
Blansko	4956	5491	9521	11846	16122	21361
Boskovice	6884	6587	7639	8408	10740	14031

Zdroj: RŮŽKOVÁ, J. - ŠKRABAL, J. a kol.: Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005. Díl 1. Praha: ČSÚ, 2006, 759 s. (vlastní výpočty)

Předchozí tabulka nám ukazuje skutečné hodnoty počtu obyvatel ve městech Blansko a Boskovice a jejich následný vývoj v jednotlivých sčítáních lidu. K mnohem výraznějšímu nárůstu počtu obyvatel došlo v městě Blansko, kdy v letech 1869-1991 činil rozdíl necelých 19 tis., čili více než osminásobek prvního sčítání. Boskovice zaznamenaly v porovnání s Blanskem menší nárůst, a to přibližně 9 tis. obyvatel, tedy o 10 tis. méně než Blansko.

Pro lepší znázornění a porovnání vývoje počtu obyvatel v obou městech jsem zhotovil graf.

Obr. 5: Vývoj počtu obyvatel ve městech Blansko a Boskovice v letech 1869-1991 dle geografického hodnocení

Zdroj: RŮŽKOVÁ, J. - ŠKRABAL, J. a kol.: Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005. Díl 1. Praha: ČSÚ, 2006, 759 s. (vlastní zpracování)

V letech 1869-1930 byl růst počtu obyvatel v obou městech mírný, ale v případě Blanska rychlejší. Rok 1950 byl ve světle dat z roku 1930 ve znamení pokračujícího růstu Blanska a naopak poklesu počtu obyvatel v Boskovicích. Příčinami, které k tomu vedly se zabývám v další části práce. Od roku 1950 nastal velice rychlý růst počtu obyvatel v Blansku (po několika tisících), a to při každém následujícím sčítání lidu. Boskovice také zaznamenaly růst, ale nebyl tak dynamický, jako tomu bylo u Blanska.

V roce 1961 se stává Blansko populačně významnějším městem než Boskovice díky silné industrializaci města, která byla podporována i politickými orgány. Tato skutečnost měla dopad i na územní reformu v roce 1960, kdy při redukci počtu okresů město Boskovice ztrácí statut okresního města a de facto se stává podřízeným Blansku. Komunistický režim v období po roce 1960 podporoval investicemi střediskovou roli, především tehdejších okresních měst, takže rozdíly mezi populační velikostí Blanska na straně jedné a Boskovic na straně druhé narůstaly. Dokumentují to i data uvedená v Tab. 1.

5.1.2 Statistické hodnocení vývoje počtu obyvatel

V této části textu jsou údaje o počtu obyvatel Blanska a Boskovic uváděny dle správního rozdělení ČR k 1. 1. 2005.

- části obce Blansko: Dolní Lhota, Horní Lhota, Hořice, Klepačov, Lažánky, Obůrka, Olešná a Těchov
- části obce Boskovice: Bačov, Hrádkov, Mladkov a Vratíkov

Z porovnání vývoje počtu obyvatel obou měst vyplývá, že došlo k výraznějšímu nárůstu obyvatelstva ve městě Blansko. U něho rozdíl početního stavu obyvatelstva mezi roky 1869-1991 činil 15 tis. obyvatel, a z Obr. 6 je patrné, že počet jeho obyvatel se zvýšil čtyřnásobně. V případě města Boskovice byl tento růst poněkud menší. Počet obyvatel v tomto městě v roce 1991 činil o 5 tis. více než v roce 1869, došlo tedy bezmála k dvojnásobnému zvýšení.

Tab. 2: Vývoj počtu obyvatel ve městech Blansko a Boskovice v období let 1869-1991 dle statistického hodnocení

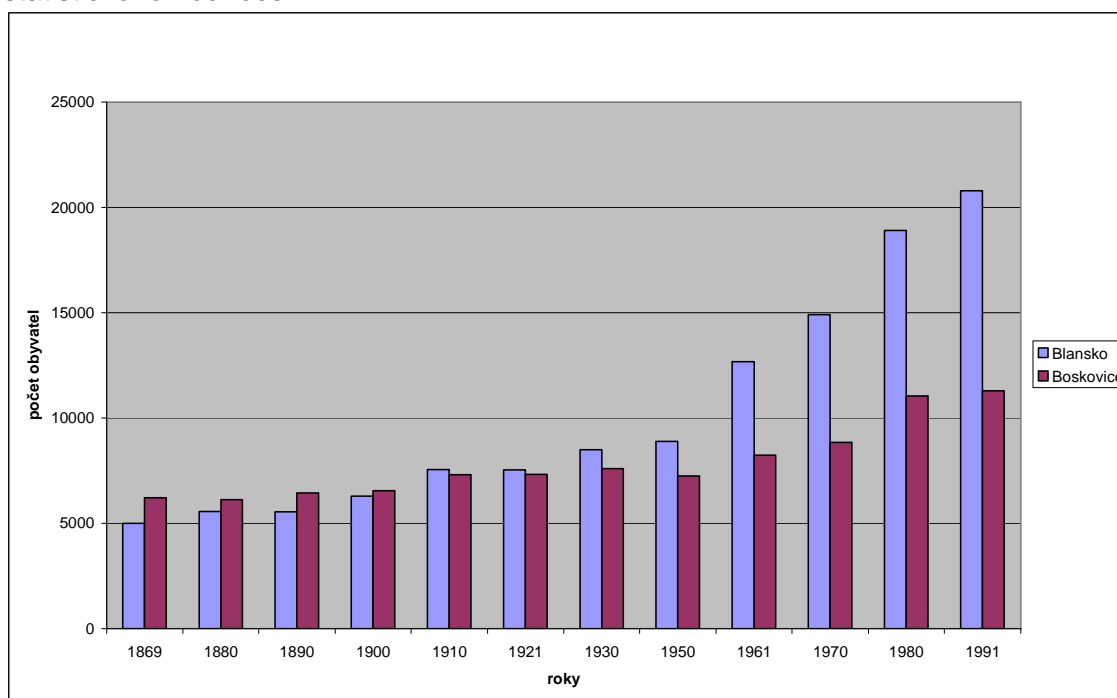
Území	Roky					
	1869	1880	1890	1900	1910	1921
Blansko	5002	5565	5545	6278	7562	7544
Boskovice	6204	6119	6443	6547	7306	7322

Území	Roky					
	1930	1950	1961	1970	1980	1991
Blansko	8496	8883	12673	14903	18912	20783
Boskovice	7595	7244	8235	8837	11045	11290

Zdroj: RŮŽKOVÁ, J. - ŠKRABAL, J. a kol.: Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005. Díl 1. Praha: ČSÚ, 2006, 759 s. (vlastní výpočty)

Na tomto místě je důležité poukázat na skutečnost, že populační vývoj měst dle statistického hodnocení je odlišný od geografického hodnocení. Z předchozí tabulky a následujícího grafu zjistíme, že Blansko bylo populačně silnější než Boskovice již v roce 1910, narozdíl od hodnocení geografického, kdy to byl až rok 1961. Z toho vyplývá, že hodnocení vývoje počtu obyvatel ve sledovaném období je velice problematické.

Obr. 6: Vývoj počtu obyvatel ve městech Blansko a Boskovice v letech 1869-1991 dle statistického hodnocení

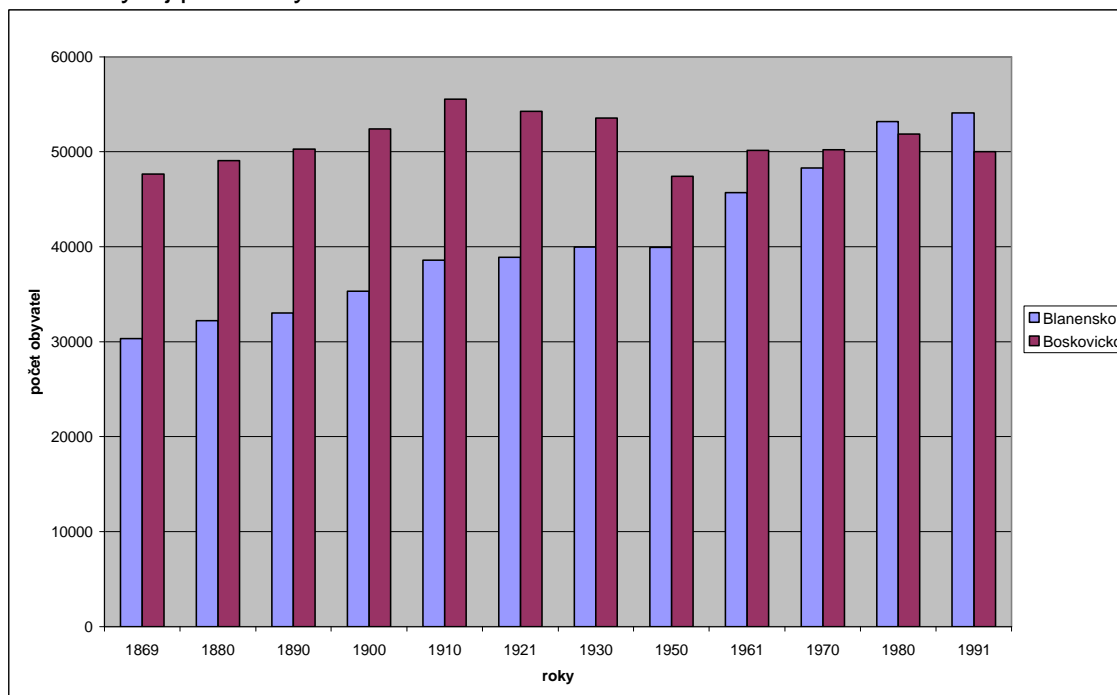

Zdroj: RŮŽKOVÁ, J. - ŠKRABAL, J. a kol.: Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005. Díl 1. Praha: ČSÚ, 2006, 759 s. (vlastní zpracování)

Podobný průběh měl i vývoj počtu obyvatel u Blanenska a Boskovicka, který byl z velké části ovlivněn vývojem počtu obyvatel v jejich městech (Blanska a Boskovic). V případě Blanenska vzrostl počet obyvatel o 24 tis., u Boskovicka byl růst menší a činil jen 2,5 tis. obyvatel. Blanensko dosáhlo svého maxima v roce 1991, naopak Boskovicko mělo svůj vrchol v roce 1910, před 1. světovou válkou, kdy se počet obyvatel zvýšil o 8 tis. obyvatel. Po tomto roce došlo k poklesu, který trval až do roku 1950, kdy byl počet obyvatel dokonce o 250 menší než na počátku sčítání lidu, v roce 1869. Po roce 1950 byl průběh vývoje populace Boskovicka střídavý, rostoucí a klesající.

I v tomto případě se pořadí Blanenska a Boskovicka na konci období obrátilo. Tento výsledek ovlivnila i skutečnost, že u zázemí Blanska docházelo k pravidelnému přírůstku obyvatel, kdežto u zázemí Boskovic došlo k celkovému úbytku obyvatel.

Obr. 7: Vývoj počtu obyvatel na území Blanenska a Boskovicka v letech 1869-1991

Zdroj: RŮŽKOVÁ, J. - ŠKRABAL, J. a kol.: Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005. Díl 1. Praha: ČSÚ, 2006, 759 s. (vlastní zpracování)

Nyní jsem tuto část práce rozdělil do dvou etap, a to podle tabulek přiložených v textu. Nejdříve období let 1869-1921 a následně pak období let 1930-1991.

5.1.2.1 Období let 1869-1921

Pro období let 1869-1921 je charakteristický růst počtu obyvatel ve všech částech okresu Blansko i v okresu samotném. Tento rostoucí trend můžeme pozorovat i v Jihomoravském kraji a České republice. Významným mezníkem v tomto období je rok 1921, 3 roky po skončení 1. světové války, kdy dochází v České republice k poklesu počtu obyvatel, stejně tak i v okresu Blansko. Naopak v Jihomoravském kraji se počet obyvatel zvýšil. V tomto roce lze pozorovat rozdílný vývoj počtu obyvatel i v jednotlivých územních částech okresu Blansko. Při srovnání obou měst jsou hodnoty téměř totožné s předchozím sčítáním obyvatel. Blansko zaznamenalo pokles, konkrétně o 18 obyvatel, kdežto Boskovice naopak nárůst, a to o 16 obyvatel. Vývoj počtu obyvatel na Blanensku a Boskovicku byl ovlivněn především vývojem v

zázemích obou měst. V případě Blanenska tedy pozorujeme nárůst populace a na Boskovicku, stejně jako v zázemí Boskovic, pokles.

Tab. 3: Vývoj počtu obyvatel v okrese Blansko v období let 1869-1991; část 1

Území	Rok					
	1869	1880	1890	1900	1910	1921
Blansko	5002	5565	5545	6278	7562	7544
zázemí Blanska	25317	26655	27478	29029	31037	31353
Blanensko	30319	32220	33023	35307	38599	38897
Boskovice	6204	6119	6443	6547	7306	7322
zázemí Boskovic	41456	42972	43866	45836	48243	46947
Boskovicko	47660	49091	50309	52383	55549	54269
okres Blansko	77979	81311	83332	87690	94148	93166
Jihomoravský kraj	668256	729148	785251	849791	936049	970713
Česká republika	7565463	8223227	8666456	9374028	10076727	10009480

Zdroj: RŮŽKOVÁ, J. - ŠKRABAL, J. a kol.: Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005. Díl 1. Praha: ČSÚ, 2006, 759 s. (vlastní výpočty)

V roce 1869 žilo v České republice přes 7,5 milionů obyvatel, z toho v Jihomoravském kraji to bylo necelých 670 tis. obyvatel a v okrese Blansko 78 tis. obyvatel. Tento počet v okrese Blansko se v roce 1880 zvýšil a přesáhl hranici 80 tisíc, konkrétně 81 311 obyvatel. Populace nadále rostla a svého vrcholu v tomto období dosáhla v roce 1910, kdy bylo registrováno v okrese Blansko 94 148 obyvatel. Ve zmiňovaném období svého maxima v tomto roce dosáhla i Česká republika, která v počtu obyvatel překonala hranici 1 milionu obyvatel. Také populace v Jihomoravském kraji zaznamenala rostoucí tendenci, konkrétně na necelých 940 tis. obyvatel.

V roce 1921 byl registrován menší pokles obyvatel, v okrese Blansko tento pokles činil necelý 1 tis. obyvatel. Česká republika se nadále, i přes snížení počtu, pohybovala nad hranicí 1 milionu obyvatel.

Co se týče měst okresu, konkrétně Blanska a Boskovic, můžeme pozorovat rychlejší růst u města Blanska. V roce 1869 žilo v Blansku 5 002 obyvatel, kdežto v Boskovicích o 1 202 obyvatel více, tedy 6 204. V roce 1880 se v Blansku počet obyvatel navýšil o více než 500 obyvatel, naopak v Boskovicích došlo k úbytku obyvatel, a to o 85 obyvatel. Rok 1890 byl opakem předchozího sčítání. Blansko zaznamenalo mírný pokles (20 obyvatel) a Boskovice nárůst (324 obyvatel). V dalších letech byl pro obě města typický růst populace, přičemž v Blansku výrazněji, a to byla také příčina toho, že

v roce 1910 žilo v Blansku (7 562 obyvatel) více obyvatel než v Boskovicích (7 306 obyvatel).

Za povšimnutí stojí vývoj populace na Blanensku a Boskovicku, který byl velice obdobný, tedy v obou případech s rostoucí tendencí. Na Blanensku se populace od roku 1869, kdy zde bylo evidováno 30 319 obyvatel, do roku 1921 zvýšila zhruba o 8,5 tis. obyvatel. V případě Boskovicka, zde v roce 1869 žilo 47 660 obyvatel, to byl nárůst přibližně o 6,5 tis. obyvatel. Větší podíl obyvatel v okrese Blansko v roce 1921 mělo Boskovicko, konkrétně 58 % (54 269 obyvatel). Na Blanensku žilo 38 897 obyvatel (42 %).

Podobný vývoj populace je i u zázemí Blanska a zázemí Boskovic, tedy rostoucí trend. V roce 1869 je populace v zázemí Blanska zhruba 5 krát větší než v samotném městě Blansko, a to 25 317 obyvatel. U zázemí Boskovic je počet obyvatel skoro 7 krát větší než u města Boskovice, konkrétně 41 456 obyvatel. Tedy i zde žije více obyvatel v zázemí Boskovic než v zázemí Blanska. Od roku 1869 do roku 1921 vzrostla populace v obou případech téměř o 6 000 obyvatel.

Vývoj populace v okrese Blansko byl v popisovaném období podobný s vývojem v České republice, tedy s postupným růstem do roku 1910 a následným poklesem v roce 1921. Jako hlavní příčinu snížení počtu obyvatel, jak v okrese Blansko, tak i v České republice, spatřuji v proběhlé 1. světové válce v letech 1914-1918.

5.1.2.2 Období let 1921-1991

V dalším sledovaném období, a to období let 1930-1991, můžeme opět pozorovat růst počtu obyvatel v okrese Blansko a jeho územních částech, v Jihomoravském kraji i v České republice. Tento růst narušuje rok 1950, kdy sledujeme poměrně vysoký úbytek obyvatel, který je zapříčiněn 2. světovou válkou (1939-1945). Zajímavé je, že výrazný úbytek nepostihl území Blanenska, kde se počet obyvatel snížil řádově pouze v desítkách. A dokonce u města Blansko došlo k přírůstku, a to bezmála o 400 obyvatel. Tuto uvedenou skutečnost, týkající se vzrůstu počtu obyvatel ve zmiňovaném období, se pokusím objasnit v následující části této práce.

Území naší republiky zasáhla 2. světová válka a přinesla sebou velké množství obětí, mezi které patřilo i obyvatelstvo židovského vyznání. Další hlavní příčinou úbytku obyvatel po skončení války je zajiště odsun německých obyvatel.

V roce 1930 bylo v Boskovicích evidováno 318 Židů a v Blansku pouhých 14 Židů. (Bartoš, Schultz, 1976)

Zde vidíme, že v Boskovicích žilo přibližně 23 krát více obyvatel židovského vyznání než v Blansku. Jedním z důkazů o životě Židů v Boskovicích je zachovaná Židovská čtvrť se synagogou v centru města a také židovský hřbitov.

Co se týče porovnání mezi Boskovickem a Blanenskem, je to se skladbou obyvatelstva židovského vyznání podobné jako u obou měst, tedy převaha židovského obyvatelstva byla na Boskovicku.

Na Boskovicku bylo evidováno k roku 1930 přibližně 480 Židů, kdežto na Blanensku to bylo méně, a to konkrétně 54 Židů. (Bartoš, Schultz, 1976)

Jak již bylo řečeno, další příčinou úbytku obyvatel byl odsun německých obyvatel. Zde si budeme moci povšimnout, že rozdíl při vzájemném srovnání měst Blansko a Boskovice a srovnání jejich oblastí Blanenska a Boskovicka není tak velký, jak bylo v případě židovského obyvatelstva.

Při sčítání obyvatelstva v roce 1930 bylo zjišťováno také obyvatelstvo německé národnosti. V Boskovicích žilo 69 obyvatel a v Blansku 46 obyvatel německé národnosti. Na Boskovicku bylo evidováno přibližně 370 obyvatel a na Blanensku 176 obyvatel německé národnosti. (Bartoš, Schultz, 1976)

Zde je nutné upozornit na fakt, že rozdíl v počtu německého obyvatelstva nebyl u měst tak markantní, jak tomu bylo u oblastí Boskovicka a Blanenska (na Boskovicku jich žilo dvakrát více než na Blanensku). Dále stojí za zmínku, že německé obyvatelstvo žilo více v zázemích měst, než ve městech samotných.

Další příčinu spatřuji v rozdílném vývoji měst v období války i po jejím skončení, konkrétně v letech 1939-1950.

V tomto období v Blansku prosperovaly dva velké podniky a to ČKD Blansko a METRA Blansko, které se v roce 1950 ještě více rozrostly. S růstem

podniků vzrostl také počet zaměstnanců. Důsledkem toho bylo stěhování mimoblanenského obyvatelstva do Blanska. Když zůstaneme u zázemí Blanska nebo i celkově Blanenska, narazíme i na další podnik, který byl v této době podnikem největším, a to ve městě Adamov. Tímto podnikem byly Adamovské strojírný, které se také nadále rozrůstaly. V roce 1950 byla zahájena výroba na pobočce Adamovských strojíren v Blansku.

Naopak v Boskovicích takový nárůst zaměstnanců a výroby v tomto období zaznamenán nebyl. Zde fungovalo několik menších podniků. K většímu patřila továrna MINERVA, která se v roce 1938 přestěhovala do Boskovic z Opavy. (Bránský, 1990). Nárůst výroby a tím pádem i zaměstnanců zaznamenala Minerva, stejně jako další podniky, po roce 1948, konkrétně v roce 1953, kdy zde byla zahájena výroba šicích strojů.

Dalším významným podnikem v Boskovicích se stal n.p. KRAS, který vznikl po roce 1948 sloučením větších konfekčních podniků. V roce 1965 se Kras rozšířil o novou ústřední budovu, další provozovny byly rekonstruovány. (Bránský, 1990).

Jako jednu z neméně významných „výhod“ Blanska před Boskovicemi také shledávám vybudování železničních tratí. Boskovicemi prochází pouze regionální jednokolejná železniční trať. Trať vede z České Třebové přes Chornice a Boskovice do Skalice nad Svitavou. Provoz na trati byl zahájen v roce 1889, úsek z Velkých Opatovic do Skalice nad Svitavou (přes Boskovice) byl zprovozněn později, a to v roce 1908. Blansko (i Adamov), na rozdíl od Boskovic, leží na významné železniční trati Brno - Česká Třebová, která byla vybudována v roce 1849. Tato trať se v roce 1918 stala součástí spojení Praha - Česká Třebová - Brno - Břeclav - Bratislava. Využití Blanska bylo tedy logicky vyšší než v případě Boskovic.

V roce 1950 počet obyvatel v České republice klesl pod hranici 9 milionů obyvatel a v Jihomoravském kraji pod hranici 900 tis. obyvatel. K poklesu počtu obyvatel došlo také na většině území okresu Blansko, s výjimkou města Blanska, které zaznamenalo další nárůst (jak již bylo uvedeno výše), a to o necelých 400 obyvatel. V Boskovicích v tomto roce žilo asi o 350 obyvatel méně, než tomu bylo v roce 1930. V případě Blanenska byl pokles o pouhých

29 obyvatel vzhledem k předchozímu sčítání, kdežto na Boskovicku došlo k výraznému snížení, a to o 6 tis. obyvatel. To mělo dopad i na celkový pokles počtu obyvatel v okrese Blansko, který činil bezmála 6 200 obyvatel. Okres Blansko tak zaznamenal nejnižší počet obyvatel v 20. století, a to 87 340 obyvatel.

Tab. 3: Vývoj počtu obyvatel v okrese Blansko v období let 1869-1991; část 2

Území	Rok					
	1930	1950	1961	1970	1980	1991
Blansko	8496	8883	12673	14903	18912	20783
zázemí Blanska	31463	31047	33043	33392	34257	33310
Blanensko	39959	39930	45716	48295	53169	54093
Boskovice	7595	7244	8235	8837	11045	11290
zázemí Boskovic	45958	40166	41940	41390	40830	38723
Boskovicko	53553	47410	50175	50227	51875	50013
okres Blansko	93512	87340	95891	98522	105044	104106
Jihomoravský kraj	1045392	977892	1062238	1084485	1141993	1144160
Česká republika	10674240	8896086	9571531	9807696	10291927	10302215

Zdroj: RŮŽKOVÁ, J. - ŠKRABAL, J. a kol.: Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005. Díl 1. Praha: ČSÚ, 2006, 759 s. (vlastní výpočty)

Od roku 1950 a dále se vyznačuje většina sledovaných oblastí, až na některé výjimky, stoupající tendencí v počtu obyvatel. V následujícím období sčítání obyvatel, tedy v roce 1961, se jejich počet v České republice i v Jihomoravském kraji opět zvýšil a překročil hranici 9,5 milionů, respektive 1 milionu. V okrese Blansko počet obyvatel překonal hranici 95 tisíc. Byl tak zaznamenán největší nárůst počtu obyvatel v okrese Blansko, Jihomoravském kraji i České republice. Počet obyvatel obou měst výrazněji rostl v Blansku, téměř o 4 tis. obyvatel, a překonal tak hranici 10 tis. obyvatel, celkem v tomto městě žilo 12 673 obyvatel. V městě Boskovice byl nárůst o necelých 1 tis. obyvatel, celkem 8 235 obyvatel. Rozdíl mezi městy se tedy opět navýšil a činil téměř 4,5 tis. obyvatel. Díky tomu můžeme pozorovat i vyšší nárůst na Blanensku než Boskovicku, rozdíl zde dosahoval takřka 4,5 tis. obyvatel, ale ve prospěch Boskovicka. Na Blanensku bylo evidováno 45 716 obyvatel a na Boskovicku 50 175 obyvatel.

Rok 1970 přinesl opět navýšení prakticky všech územních částí, s výjimkou zázemí Boskovic, kde došlo k úbytku počtu obyvatel, a to o 550 obyvatel. V Boskovicích i na Boskovicku nebyl nárůst tak viditelný (řádově

v desítkách, stovkách obyvatel), jak u Blanska, respektive celkově Blanenska. Obyvatelstvo v okrese Blansko se dostalo blízko pod hranici 100 tisíc, ale ještě jí nepřekročilo.

V roce 1980 byl zaznamenán další výraznější nárůst počtu obyvatel, a to především v obou městech okresu. V případě Blanska činil nárůst přes 4,5 tis. obyvatel a v případě Boskovic přes 2,2 tis. obyvatel. Při porovnání Blanenska a Boskovicka dochází v tomto roce k záměně pořadí, kdy na Blanensku žilo 53 tis. obyvatel a na Boskovicku bezmála 52 tis. obyvatel, tedy téměř o 1 tis. obyvatel méně. Počet obyvatel okresu Blansko se zvýšil na 105 tis., v Jihomoravském kraji na necelých 1,2 milionu a v České republice na 10,3 milionů.

Roku 1991 se počet obyvatel v okrese Blansko mírně snížil, konkrétně o 938 obyvatel, a tuto skutečnost ovlivnil výraznější úbytek v zázemí měst Blanska i Boskovic. Naopak obě města zaznamenala nárůst obyvatelstva, přičemž výraznější opět v Blansku, které překonalo hranici 20 tis. obyvatel. Nárůst obyvatel v Boskovicích činil pouhých 250 obyvatel, což je 7 krát méně než u Blanska. Podobný průběh můžeme vidět i v případě srovnání Blanenska a Boskovicka, kde Blanensko opět svůj počet obyvatel navýšilo, a naopak Boskovicko snížilo. Rozdíl mezi regiony se zvýšil na cca 4 tis. obyvatel. Blanensko mělo tedy větší podíl obyvatel v okrese než Boskovicko (52 % : 48 %). K mírnému růstu počtu obyvatel došlo také v kraji i v republice.

5.2 Vývoj obyvatelstva v okrese Blansko v období let 1869-1991 dle bazických indexů

Z hlediska bazických indexů si můžeme všimnout, že vývoj obyvatelstva České republiky, Jihomoravského kraje i okresu Blansko, má podobnou rostoucí i klesající tendenci. Naopak u jednotlivých územních částí okresu lze pozorovat rozdílné tendence. Město Blansko i Blanensko charakterizuje stálý a výrazný nárůst počtu obyvatel. V případě Boskovic a Boskovicka je tomu jinak, vývojové tendence jsou rostoucí a klesající a nejvíce se tak podobají hodnotám dosaženým jak u okresu Blansko, tak i u České republiky. Jihomoravský kraj zaznamenal, na základě bazických indexů, rychlejší nárůst počtu obyvatel.

Tab. 4: Vývoj obyvatel v okrese Blansko v období let 1869-1991 (bazické indexy, rok 1869 = 100 %); část 1

Území	Rok					
	1869	1880	1890	1900	1910	1921
Blansko	100,0	111,3	110,9	125,5	151,2	150,8
zázemí Blanska	100,0	105,3	108,5	114,7	122,6	123,8
Blanensko	100,0	106,3	108,9	116,5	127,3	128,3
Boskovice	100,0	98,6	103,9	105,5	117,8	118,0
zázemí Boskovic	100,0	103,7	105,8	110,6	116,4	113,2
Boskovicko	100,0	103,0	105,6	109,9	116,6	113,9
okres Blansko	100,0	104,3	106,9	112,5	120,7	119,5
Jihomoravský kraj	100,0	109,1	117,5	127,2	140,1	145,3
Česká republika	100,0	108,7	114,6	123,9	133,2	132,3

Zdroj: RŮŽKOVÁ, J. - ŠKRABAL, J. a kol.: Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005. Díl 1. Praha: ČSÚ, 2006, 759 s. (vlastní výpočty)

V období od roku 1869 do roku 1921 sledujeme prakticky u všech pozorovaných území postupně rostoucí hodnoty bazických indexů s rozdílem v roce 1921, kdy došlo v některých územních celcích k poklesu hodnot. Výjimkou jsou Boskovice, kde došlo hned při druhém sčítání v roce 1880 k poklesu hodnot pod hranici 100 %, dále pak následoval postupný růst. V případě zázemí Blanska, Blanenska i Jihomoravského kraje je charakteristický přírůstek v každém období sčítání. Pro město Blansko, zázemí Boskovic, Boskovicko, okres Blansko a Českou republiku je typický přírůstek do roku 1910 a nepatrný úbytek v roce 1921. Největší nárůst v tomto období zaznamenalo město Blansko, a to o 51 %. V okrese Blansko se počet obyvatel, na základě bazických indexů, zvýšil o 20 %.

Tab. 4: Vývoj obyvatel v okrese Blansko v období let 1869-1991 (bazické indexy, rok 1869 = 100 %); část 2

Území	Rok					
	1930	1950	1961	1970	1980	1991
Blansko	169,9	177,6	253,4	297,9	378,1	415,5
zázemí Blanska	124,3	122,6	130,5	131,9	135,3	131,6
Blanensko	131,8	131,7	150,8	159,3	175,4	178,4
Boskovice	122,4	116,8	132,7	142,4	178,0	182,0
zázemí Boskovic	110,9	96,9	101,2	99,8	98,5	93,4
Boskovicko	112,4	99,5	105,3	105,4	108,8	104,9
okres Blansko	119,9	112,0	123,0	126,3	134,7	133,5
Jihomoravský kraj	156,4	146,3	159,0	162,3	170,9	171,2
Česká republika	141,1	117,6	126,5	129,6	136,0	136,2

Zdroj: RŮŽKOVÁ, J. - ŠKRABAL, J. a kol.: Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005. Díl 1. Praha: ČSÚ, 2006, 759 s. (vlastní výpočty)

V letech 1930-1950 je viditelný úbytek obyvatelstva, nejvyšší pak v České republice - 23 %. Jedinou výjimkou je město Blansko, kde i v těchto letech byl zaznamenán nárůst o necelých 8 %. Od roku 1950 je rostoucí tendence zřejmá téměř ve všech pozorovaných územních částech, s výjimkou zázemí Boskovic a Boskovicka.

K roku 1991 se vývoj obyvatel, dle bazických indexů, nejvíce zvýšil u města Blansko, a to na hodnotu 415 %. Blansko jako okresní město bylo i důležitým průmyslovým střediskem s množstvím pracovních příležitostí. Naopak snížení hodnot pod 100 % dosáhlo zázemí Boskovic, kde počet obyvatel poklesl o téměř 7 % oproti roku 1869. V okrese Blansko došlo ke zvýšení počtu obyvatel na 134 %, v Jihomoravském kraji na 171 % a v České republice na 136 %.

Co se týká vývoje počtu obyvatel v roce 1991 k roku 1869 v porovnání všech obcí Blanenska a Boskovicka, tak zde spatřujeme výrazný rozdíl. Počet obcí na Blanensku, kde došlo k nárůstu počtu obyvatel, byl 21 ze 43, tedy skoro polovina. Z těchto obcí zaznamenalo nejvyšší nárůst město Adamov, a to dokonce 564 %, čili více než pětinašobek původní hodnoty. Zde shledávám jako příčinu nárůstu populace města ve výhodné poloze v blízkosti Blanska i Brna, ale hlavně díky pracovním příležitostem v Adamovských strojárnách, později ADAStu. Druhý nejvyšší nárůst zaznamenalo již zmiňované Blansko. K obcím, které překročily dvojnásobný nárůst populace patří Lipůvka a Ráječko. Na Boskovicku došlo k nárůstu pouze u 18 ze 73 obcí, což je jedna čtvrtina všech obcí. Zajímavostí je, že pouze Boskovice zaznamenaly skoro dvojnásobný nárůst počtu obyvatel, zbylé obce nepřekročili ani hranici 140 %.

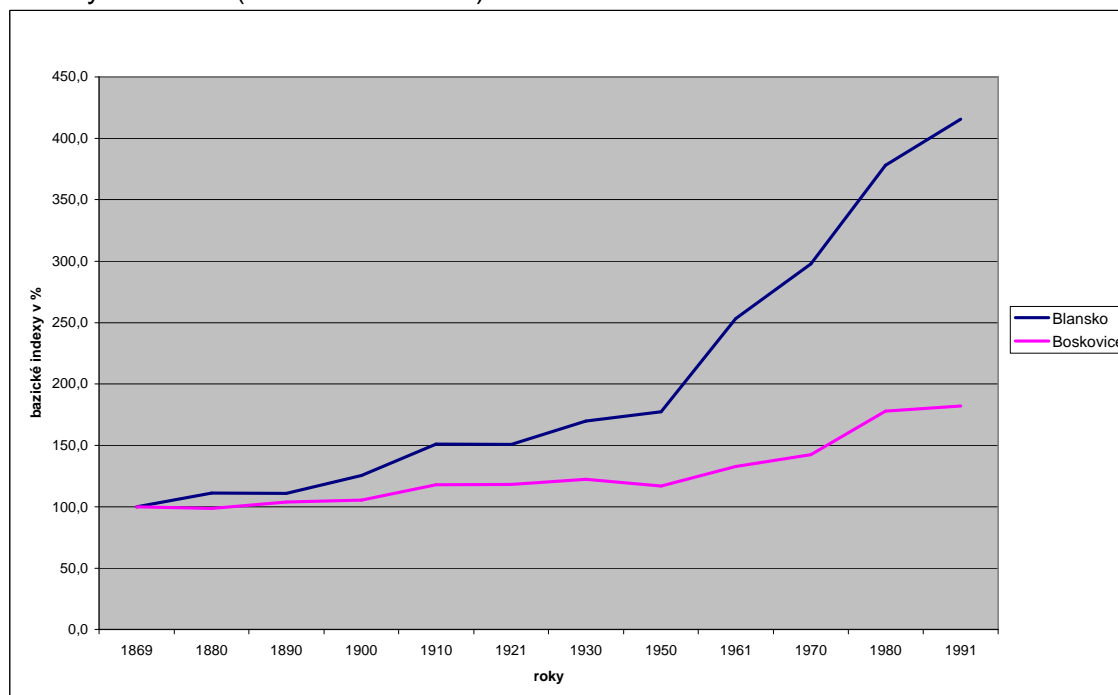
Úbytek v počtu obyvatel na Blanensku nastal u 22 obcí, z nichž pouze v Kulířově byl úbytek dvojnásobný. Na Boskovicku bylo obcí s úbytkem počtu obyvatel výrazně více, konkrétně 55. Některé obce dosáhly dokonce více než čtyřnásobného úbytku, a to Kunčina Ves, Lhota u Olešnice, Tasovice a Ústup.

Pro lepší znázornění jsem vytvořil tři grafy, kde postupně srovnávám vývoj počtu obyvatel na základě bazických indexů ve městech Blansko a Boskovice, dále pak v regionech Blanensko a Boskovicko a na závěr v okrese Blansko s Jihomoravským krajem a Českou republikou.

Při porovnání obou měst si můžeme povšimnout rostoucího počtu obyvatel v Blansku, a to v každém roce sčítání, naopak u města Boskovice vidíme nepatrný pokles v roce 1880 a mezi roky 1930 a 1950. Do roku 1930 mají obě křivky měst podobný průběh s poněkud rychlejším růstem u Blanska, v roce 1950 křivka Blanska nadále roste, kdežto křivka Boskovic klesá. Hlavní nárůst počtu obyvatel Blanska, který byl mnohem rychlejší než v případě Boskovic, byl zaznamenán právě od roku 1950 a ten pokračoval v podobném tempu až do roku 1991. Zvýšení počtu obyvatel, dle bazických indexů, bylo v Blansku více než čtyřnásobné, v Boskovicích se počet obyvatel zvýšil ani ne dvojnásobně.

Poslední graf vývoje počtu obyvatel v okrese Blansko, v Jihomoravském kraji a v České republice nám znázorňuje obdobné křivky u všech tří případů. Počet obyvatel v okrese Blansko dosahuje nejvyšší hodnoty v roce 1961, kdežto Jihomoravský kraj i Česká republika již v roce 1880. Shodným minimem všech tří sledovaných oblastí je rok 1950, nejvýraznější pak v případě České republiky, kde se blíží k hranici 80 %, konkrétně 16,7 % úbytku počtu obyvatel k předchozímu sčítání.

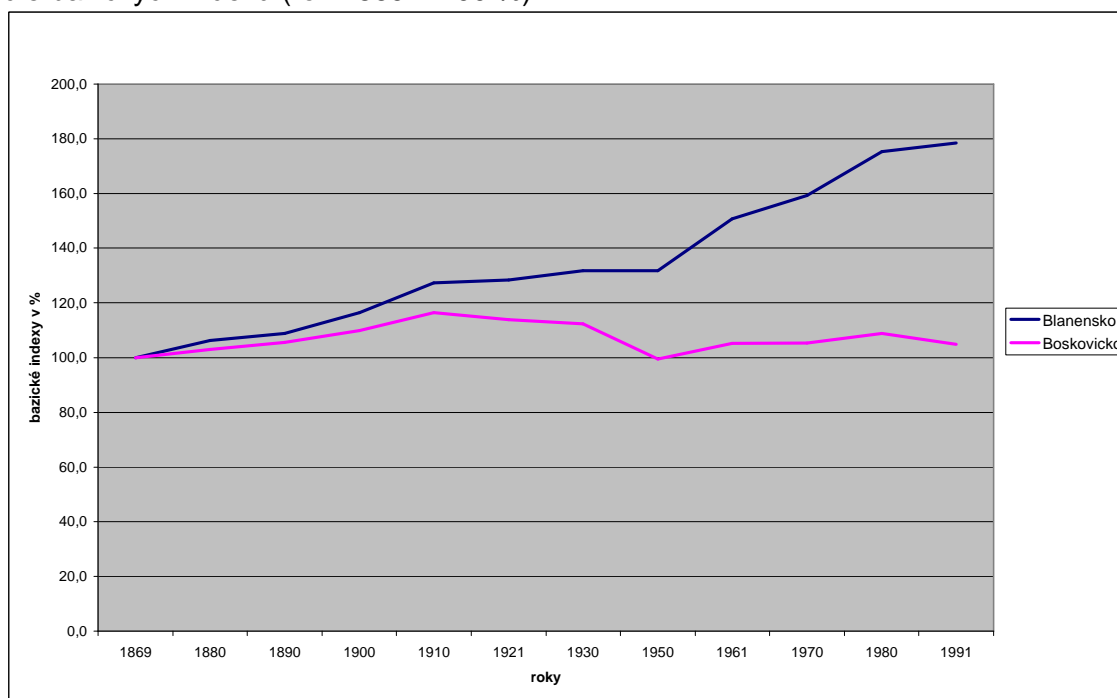
Obr. 8: Vývoj počtu obyvatel ve městech Blansko a Boskovice v letech 1869-1991, dle bazických indexů (rok 1869 = 100 %)

Zdroj: RŮŽKOVÁ, J. - ŠKRABAL, J. a kol.: Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005. Díl 1. Praha: ČSÚ, 2006, 759 s. (vlastní zpracování)

Další graf nám ukazuje srovnání obou regionů, Blanenska a Boskovicka. Stejně jako u měst pozorujeme i u obou regionů podobný průběh křivky se stoupající tendencí do roku 1910. Od tohoto roku se počet obyvatel Blanenska nadále mírně zvyšuje, od roku 1950 dochází k výraznému nárůstu, který trval do roku 1991. Naopak na Boskovicku byl registrován od roku 1910 pokles počtu obyvatel, a to do roku 1950. Stoupající tendence křivky byla pak mírnější a v roce 1991 zaznamenala opět klesající hodnotu. Na Blanensku došlo ke zvýšení počtu obyvatel o 80 %, kdežto na Boskovicku jen o pouhých 5 %, dle bazických indexů. Tento výsledek byl zapříčiněn rostoucím vývojem počtu obyvatel ve městech, s výraznější převahou Blanska, ale především poklesem populace v zázemí Boskovic.

Obr. 9: Vývoj počtu obyvatel na území Blanenska a Boskovicka v letech 1869-1991, dle bazických indexů (rok 1869 = 100 %)

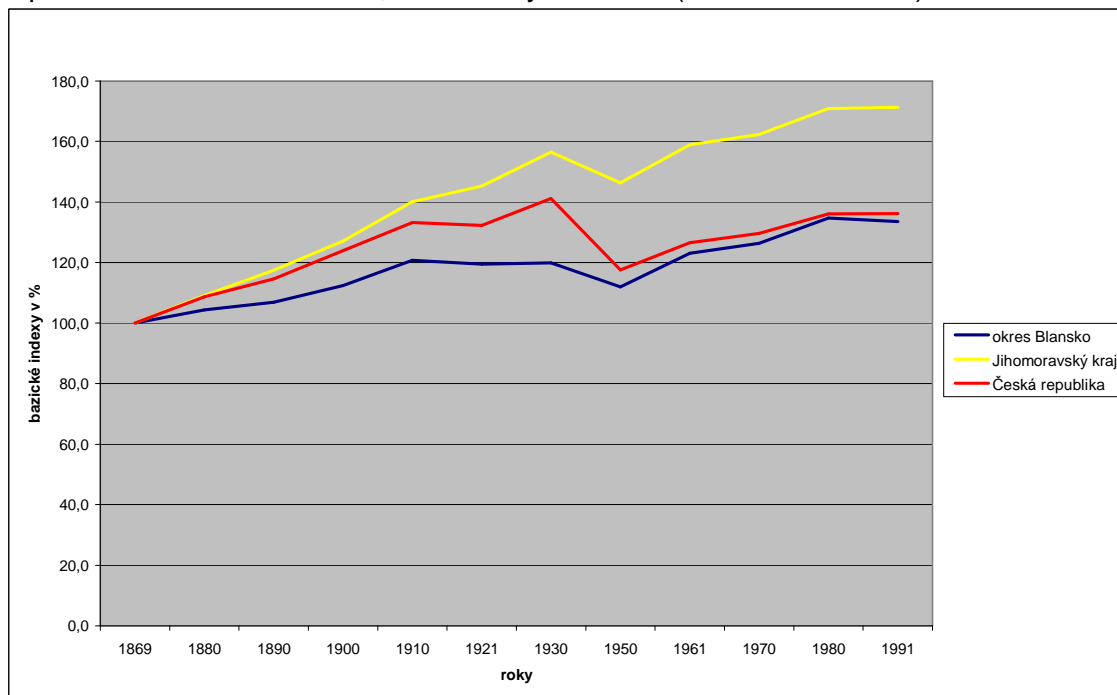

Zdroj: RŮŽKOVÁ, J. - ŠKRABAL, J. a kol.: Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005. Díl 1. Praha: ČSÚ, 2006, 759 s. (vlastní zpracování)

Na posledním grafu vývoje počtu obyvatel, dle bazických indexů, vidíme podobný průběh křivek u okresu Blansko, Jihomoravského kraje i České republiky. Křivky mají ve svém průběhu rostoucí i klesající tendenci. Jihomoravský kraj byl ale charakteristický mnohem rychlejším růstem než v případě okresu Blansko a České republiky, kde se hodnota zvýšení téměř

rovnala. Zvýšení počtu obyvatel v kraji bylo přibližně o 70 %, v okrese i republice pak o 35 - 40 %.

Obr. 10: Vývoj počtu obyvatel v okrese Blansko, Jihomoravském kraji a České republice v letech 1869-1991, dle bazických indexů (rok 1869 = 100 %)

Zdroj: RŮŽKOVÁ, J. - ŠKRABAL, J. a kol.: Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005. Díl 1. Praha: ČSÚ, 2006, 759 s. (vlastní zpracování)

5.3 Vývoj obyvatelstva v okrese Blansko v období let 1869-1991 dle řetězových indexů

Z hlediska řetězových indexů, vypočítaných v následujících tabulkách a znázorněných v grafech, lze pozorovat podobný vývoj obyvatelstva u většiny pozorovaných územních částí, s výjimkou měst Blanska a Boskovic. U obou měst dochází k větším hodnotovým výkyvům, než je tomu v případě okresu Blansko, kraje i republiky, kde jsou si hodnoty velice analogické.

V období let 1869-1921 vidíme ve všech oblastech největší nárůst oproti předchozímu sčítání lidu v roce 1910, tedy mezi roky 1900 a 1910. Poté se vývoj ustálil okolo hranice 100 %. To znamená, že jsme nezaznamenali ani výraznější zvýšení či snížení počtu obyvatel. Hodnoty všech území se pohybovaly po celé období nad hranicí 100 %, kromě Blanska v roce 1890 a 1921, kdy byl zaznamenán pokles o několik desetín procenta. Dále pak Boskovice v roce 1880, kdy bylo snížení nepatrné, konkrétně 1,4 %. Rok 1921

znamenal pokles pod hodnotu 100% k předešlému sčítání u zázemí Boskovic i Boskovicka přibližně o 2,5 %, v případě okresu Blansko i České republiky došlo ke snížení o asi 1 %.

Tab. 5: Vývoj obyvatel v okrese Blansko v období let 1869-1991 (řetězové indexy, rok předchozího sčítání = 100 %); část 1

Území	Rok					
	1869	1880	1890	1900	1910	1921
Blansko	100,0	111,3	99,6	113,2	120,5	99,8
zázemí Blanska	100,0	105,3	103,1	105,6	106,9	101,0
Blanensko	100,0	106,3	102,5	106,9	109,3	100,8
Boskovice	100,0	98,6	105,3	101,6	111,6	100,2
zázemí Boskovic	100,0	103,7	102,1	104,5	105,3	97,3
Boskovicko	100,0	103,0	102,5	104,1	106,0	97,7
okres Blansko	100,0	104,3	102,5	105,2	107,4	99,0
Jihomoravský kraj	100,0	109,1	107,7	108,2	110,2	103,7
Česká republika	100,0	108,7	105,4	108,2	107,5	99,3

Zdroj: RŮŽKOVÁ, J. - ŠKRABAL, J. a kol.: Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005. Díl 1. Praha: ČSÚ, 2006, 759 s. (vlastní výpočty)

V dalším období (1930-1991) pozorujeme výraznější pokles hodnot, na základě řetězových indexů, mezi roky 1930 a 1950, který se nedotkl pouze města Blansko (nárůst 4,6 %). Tato příčina byla již objasněna v dřívějších kapitolách. Největší úbytek byl zaznamenán v České republice, a to necelých 17 %. V rámci okresu Blansko došlo k nejvyššímu snížení v zázemí města Boskovice, kdy se pokles zastavil těsně nad hranicí 13 %.

Tab. 5: Vývoj obyvatel v okrese Blansko v období let 1869-1991 (řetězové indexy, rok předchozího sčítání = 100 %); část 2

Území	Rok					
	1930	1950	1961	1970	1980	1991
Blansko	112,6	104,6	142,7	117,6	126,9	109,9
zázemí Blanska	100,4	98,7	106,4	101,1	102,6	97,2
Blanensko	102,7	99,9	114,5	105,6	110,1	101,7
Boskovice	103,7	95,4	113,7	107,3	125,0	102,2
zázemí Boskovic	97,9	87,4	104,4	98,7	98,6	94,8
Boskovicko	98,7	88,5	105,8	100,1	103,3	96,4
okres Blansko	100,4	93,4	109,8	102,7	106,6	99,1
Jihomoravský kraj	107,7	93,5	108,6	102,1	105,3	100,2
Česká republika	106,6	83,3	107,6	102,5	104,9	100,1

Zdroj: RŮŽKOVÁ, J. - ŠKRABAL, J. a kol.: Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005. Díl 1. Praha: ČSÚ, 2006, 759 s. (vlastní výpočty)

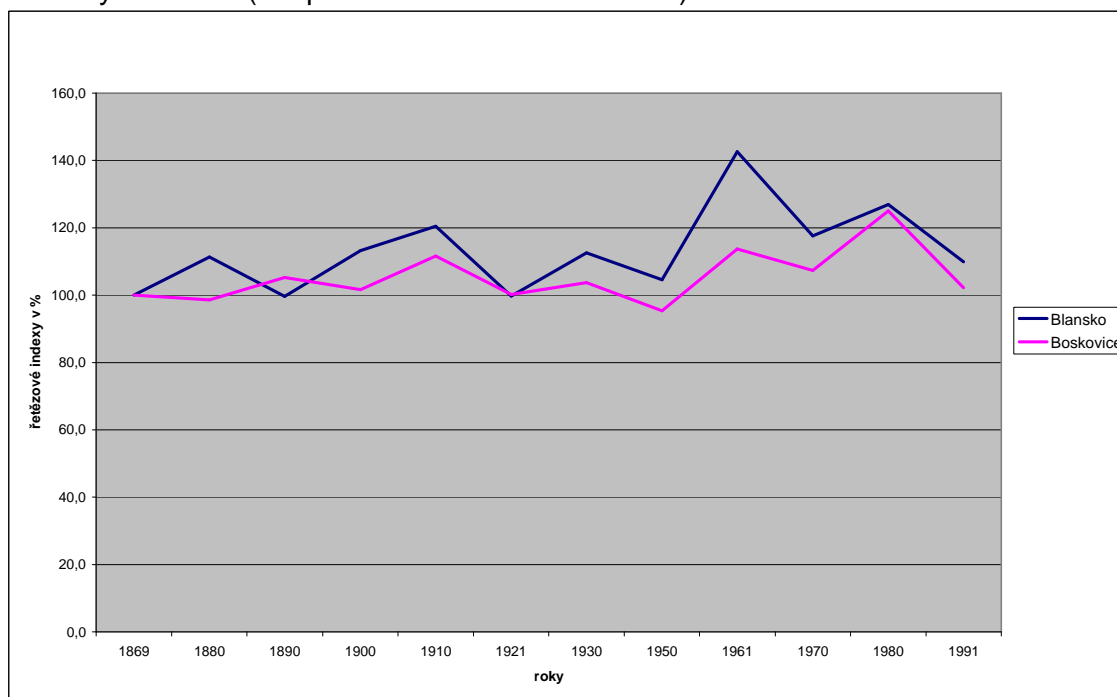
Od roku 1950 se hodnoty všech sledovaných oblastí zvyšovaly a kulminovaly v následujícím sčítání, v roce 1961. Největší přírůstek zaznamenalo město Blansko, takřka 43 %.

Po tomto roce křivky všech oblastí začaly klesat, ale stále se držely nad hranicí 100%, s výjimkou zázemí Boskovic, kde pod tuto hranici klesla. Po dosažení maxima v roce 1961 začaly křivky opět klesat, a to až na konečné hodnoty v roce 1991, které se pohybovaly opět kolem 100 %. Pod tuto hranici spadla zázemí obou měst (výrazněji zázemí Boskovic, a to o 5 %), dále pak Boskovicko, ale i okres Blansko, kde snížení bylo jednoprocenní.

V následující části jsou znázorněny opět tři grafy, které srovnávají vývoj počtu obyvatel dle řetězových indexů ve městech, v regionech a na závěr srovnání okresu Blansko s Jihomoravským krajem a Českou republikou.

Graf porovnávající vývoj počtu obyvatel obou měst okresu Blansko dle řetězových indexů nám ukazuje dvě rozdílné etapy. První, do roku 1900, kdy se křivka obou měst kříží a kopíruje opačný vývoj daných měst. Druhá, od roku 1900, nám ukazuje podobný vývoj počtu obyvatel s tím rozdílem, že křivka Blanska dosahuje mnohem vyšších hodnot, a to s maximem v roce 1961 (přes 140 %). Křivka Boskovic má svůj vrchol až v roce 1980, kdy se Blansku nejvíce přiblížila a překonala 125 %. Naopak minimum v roce 1950 se pohybovalo pod hranicí 100 %, přibližně na 95 %.

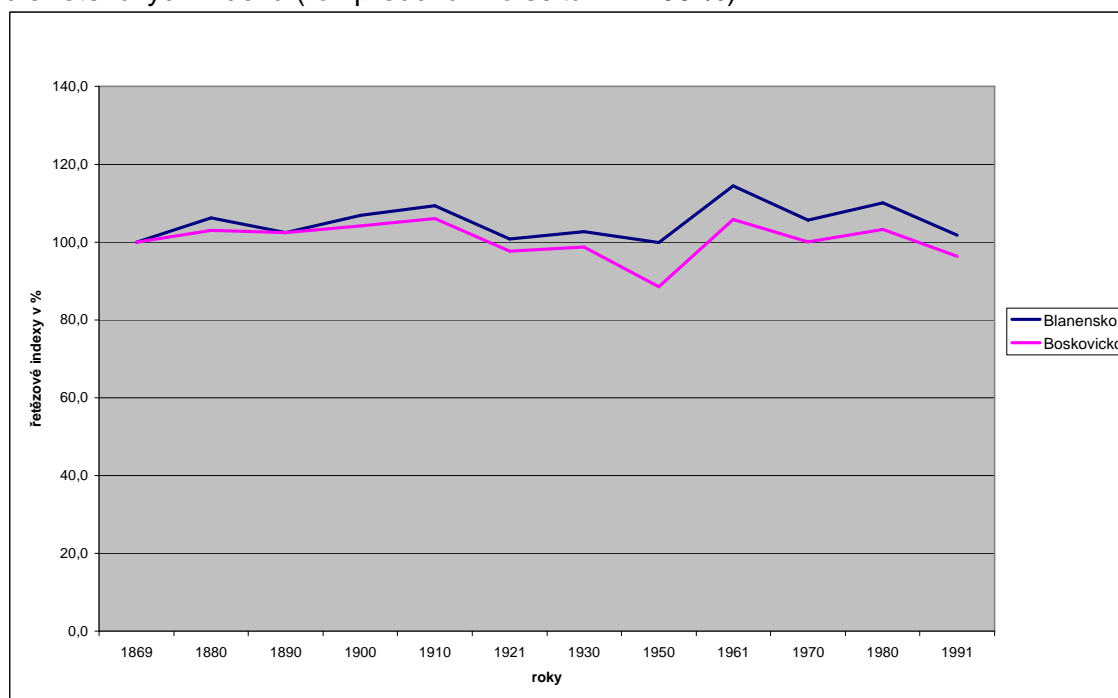
Obr. 11: Vývoj počtu obyvatel ve městech Blansko a Boskovice v letech 1869-1991, dle řetězových indexů (rok předchozího sčítání = 100 %)

Zdroj: RŮŽKOVÁ, J. - ŠKRABAL, J. a kol.: Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005. Díl 1. Praha: ČSÚ, 2006, 759 s. (vlastní zpracování)

Další graf nám porovnává oba regiony, Blanensko a Boskovicko. Křivky obou regionů vzájemně kopírují své průběhy. Rozpětí hodnot mezi regiony nedosahuje ani 12 % a průběh je tak velice vyrovnaný. Významným rozdílem v průběhu křivek je fakt, že vývoj počtu obyvatel Blanenska, na základě řetězových indexů, se pohybuje stále nad hranicí 100 %, a dochází tak k neustálému navyšování obyvatelstva. Naopak Boskovicko zaznamenalo v letech 1921-1950 a také v roce 1991 úbytek obyvatelstva, největší pak v roce 1950, kdy počet obyvatel k předchozímu sčítání klesl o necelých 12 %. Jak již bylo zmíněno výše, rok 1991 se vyznačil poklesem počtu obyvatel Boskovicka a naopak nárůstem na Blanensku. Celkově to ale znamenalo snížení populace v okrese Blansko.

Obr. 12: Vývoj počtu obyvatel na území Blanenska a Boskovicka v letech 1869-1991, dle řetězových indexů (rok předchozího sčítání = 100 %)

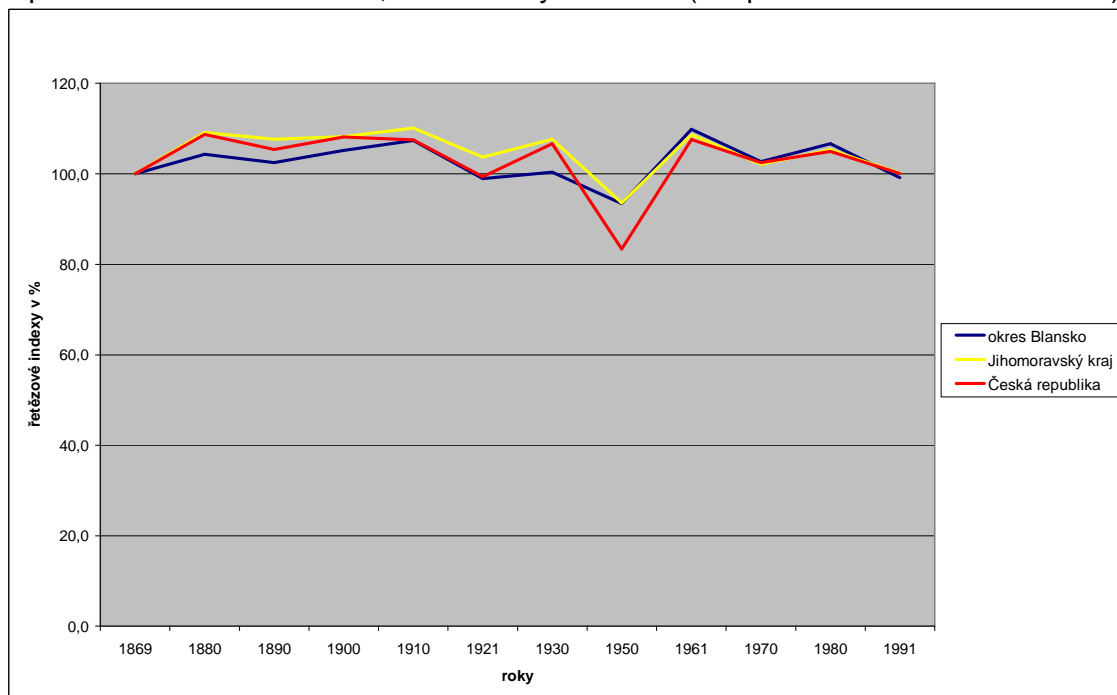

Zdroj: RŮŽKOVÁ, J. - ŠKRABAL, J. a kol.: Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005. Díl 1. Praha: ČSÚ, 2006, 759 s. (vlastní zpracování)

Poslední graf vývoje počtu obyvatel v okrese Blansko, v Jihomoravském kraji a v České republice nám znázorňuje obdobné křivky u všech tří případů. Počet obyvatel v okrese Blansko dosahuje nejvyšší hodnoty v roce 1961, kdežto Jihomoravský kraj i Česká republika již v roce 1880. Shodným minimem všech tří sledovaných oblastí je rok 1950, nejvýraznější pak v případě České

republiky, kde se blíží k hranici 80 %, konkrétně 16,7 % úbytku počtu obyvatel k předchozímu sčítání.

Obr. 13: Vývoj počtu obyvatel v okrese Blansko, Jihomoravském kraji v České republice v letech 1869-1991, dle řetězových indexů (rok předchozího sčítání = 100%)

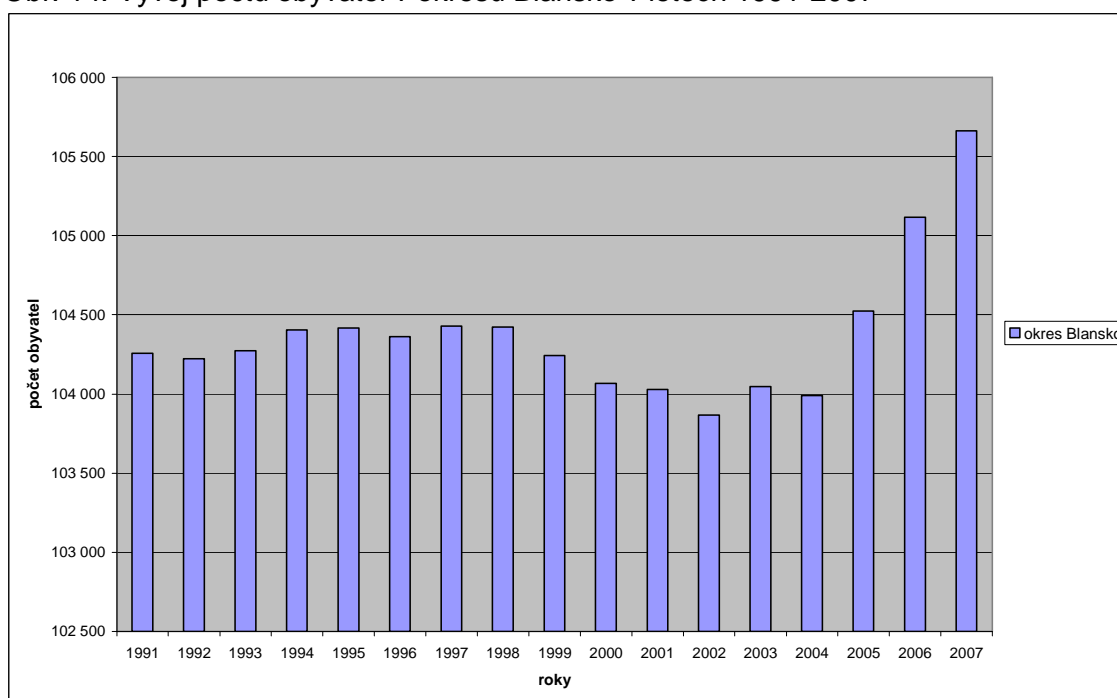

Zdroj: RŮŽKOVÁ, J. - ŠKRABAL, J. a kol.: Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005. Díl 1. Praha: ČSÚ, 2006, 759 s. (vlastní zpracování)

6 Analýza vývoje obyvatelstva v letech 1991-2007 dle jednotlivých složek pohybu obyvatelstva

Počet obyvatel okresu Blansko od roku 1991 (104 256 obyv.) do roku 2007 (105 663 obyv.) vzrostl, a to o 1 407 obyvatel. Tento nárůst byl zaznamenán především v posledních třech letech tohoto období. Vývoj počtu obyvatel po celé období je charakterizován střídavě klesající a rostoucí tendencí. V roce 1992 počet obyvatel oproti roku 1991 nepatrně poklesl, poté se do roku 1995 mírně zvyšoval. Od roku 1995 se vývoj poměrně stabilizoval a tento stav trval do roku 1998. Po tomto roce nastalo období výraznějšího poklesu počtu obyvatel, které se v roce 2002 zastavilo až pod hranici 104 000 obyvatel. Rok 2003 byl ve znamení nárůstu, avšak v následujícím roce došlo opět ke snížení počtu obyvatel. Od roku 2005 můžeme pozorovat již zmiňovaný rychlý nárůst. Celý průběh vývoje počtu obyvatel v okrese Blansko můžeme shlédnout na následujícím grafu.

Obr. 14: Vývoj počtu obyvatel v okrese Blansko v letech 1991-2007

Zdroj: Databáze demografických údajů za obce ČR. Praha: ČSÚ, 2009. (vlastní zpracování)

6.1 Porodnost

Prvním sledovaným demografickým ukazatelem pohybu obyvatelstva je porodnost neboli natalita. Porodnost je dána počtem narozených za určité časové období a udává se v absolutních nebo relativních hodnotách (v promilích - ‰). Porodnost uváděna v promilích se nazývá hrubá míra porodnosti - HMP. HMP je charakterizována jako počet živě narozených v daném kalendářním roce na 1 000 obyvatel středního stavu. Porodnost společně s úmrtností tvoří přirozený přírůstek, popřípadě úbytek, obyvatelstva.

V posledním desetiletí 20. století prošla Česká republika významnými změnami reprodukčního chování, což se výrazně projevilo poklesem počtu narozených dětí. Česká populace tak reagovala na změny vnějších sociálních a ekonomických podmínek, vyvolané politickým obratem v roce 1989. (Pavlík, 2002)

V roce 1993 počet narozených dětí v ČR, i přes stálý pokles, překračoval hranici 120 tisíc. O dva roky později (1995), poprvé od počátku demografického sledování na území ČR, se narodilo méně než 100 tisíc, konkrétně 96,1 tisíc dětí. Počty živě narozených dětí se snižovaly v první polovině 90. let i přes mimořádně příznivou věkovou strukturu žen, potenciálních rodiček. (Toušek a kol., 2005)

Druhou polovinu 90. let lze charakterizovat stálostí základních ukazatelů porodnosti bez výrazných změn, kdy se počet narozených pohyboval v okolí hranice 90 tisíc dětí. Minimální počet živě narozených (89 471) byl zaznamenán v roce 1999. Od tohoto roku počet narozených dětí v ČR postupně rostl, v roce 2005 přesáhl hranici 100 tisíc a hrubá míra porodnosti se dostala na 10 ‰.

Rok 2006 lze považovat jako významný zlom, jelikož se v ČR narodilo více lidí než zemřelo, a to přibližně o 1,5 tisíce. Tento trend pokračoval i v roce následujícím, tedy v roce 2007, který je posledním sledovaným rokem. Počet narozených se výrazně zvýšil na hodnotu 114 632 dětí.

Za sedmnáctileté období (1991-2007) se v okrese Blansko narodilo 17 614 dětí. Z toho počtu se na Blanensku narodilo 8 715 dětí (49,5 %) a na Boskovicku 8 899 dětí (50,5 %). Boskovicko, i přes to, že mělo po celé období přibližně o 4 až 5 tisíc obyvatel méně než Blanensko, dosahovalo vyšší porodnosti.

Tab. 6: Porodnost v okrese Blansko a jeho vybraných oblastech včetně srovnání s porodností v ČR ve 4 etapách let 1991-2007 (absolutní údaje)

Území	Etapa			
	1991-1995	1996-2000	2001-2005	2006-2007
Blansko	1 174	804	832	417
zázemí Blanska	1 906	1 355	1 529	698
Blanensko	3 080	2 159	2 361	1 115
Boskovice	674	542	483	212
zázemí Boskovic	2 399	1 946	1 835	808
Boskovicko	3 073	2 488	2 318	1 020
okres Blansko	6 153	4 647	4 679	2 135
Česká republika	574 760	452 019	477 061	220 463

Zdroj: Databáze demografických údajů za obce ČR. Praha: ČSÚ, 2009; Demografická ročenka České republiky 2007, Praha: ČSÚ, 2008 (vlastní výpočty)

Z absolutních údajů uvedených v tabulce 6 vyplývá, že největší porodnost byla v období let 1991-1995, v následujících dvou obdobích sledujeme výrazný pokles porodnosti, a to ve všech sledovaných územních oblastech. Poslední období v letech 2006-2007, které je jen dvouleté, ukazuje nárůst porodnosti v daných částech území okresu Blansko i v České republice.

Tab. 7: Porodnost v okrese Blansko a jeho vybraných oblastech včetně srovnání s porodností v ČR ve 4 etapách let 1991-2007 (relativní údaje)

Území	Etapa			
	1991-1995	1996-2000	2001-2005	2006-2007
Blansko	11,0	7,6	8,1	10,0
zázemí Blanska	11,6	8,2	9,1	10,2
Blanensko	11,4	8,0	8,7	10,1
Boskovice	11,3	9,5	8,7	9,7
zázemí Boskovic	12,6	10,0	9,4	10,2
Boskovicko	12,3	9,9	9,2	10,1
okres Blansko	11,8	8,9	9,0	10,1
Česká republika	11,1	8,8	9,3	10,7

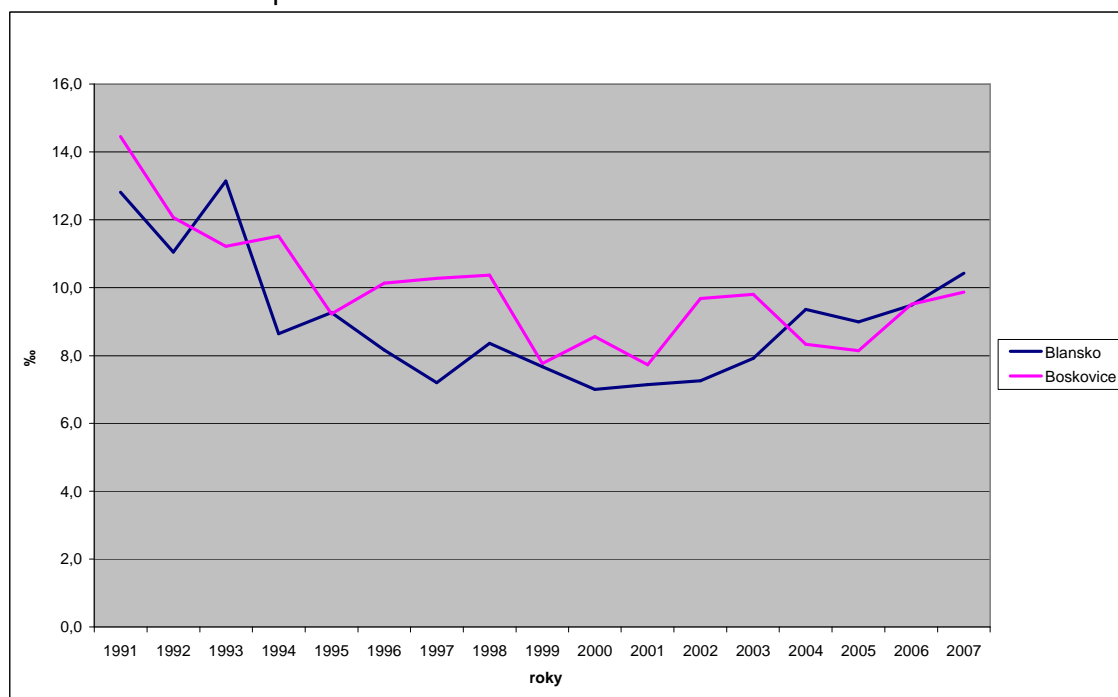
Zdroj: Databáze demografických údajů za obce ČR. Praha: ČSÚ, 2009; Demografická ročenka České republiky 2007, Praha: ČSÚ, 2008 (vlastní výpočty)

Tabulka 7 vychází z hodnot tabulky předešlé, údaje jsou však relativní (v ‰) - hrubá míra porodnosti. V období let 1991-1995 dosahovala hrubá míra porodnosti v okrese Blansko hodnoty 11,8 ‰. V posledním sledovaném období, v letech 2006-2007, byla hrubá míra porodnosti 10,1 ‰. Celkově tak v okrese

Blansko došlo k poklesu porodnosti, stejně tomu bylo i v případě České republiky. Dále si můžeme všimnout, že zatímco v období let 1996-2000 porodnost výrazně klesla, a to ve všech částech území okresu i v ČR (nejvíce pak ve městě Blansko, 7,6 ‰), v následujících obdobích dochází k mírnému nárůstu hodnot hrubé míry porodnosti, s výjimkou města Boskovice, zázemí Boskovic a územního celku Boskovicko.

Podobně jako v předchozí kapitole jsem vytvořil pro lepší znázornění tři grafy, kde postupně srovnávám města Blansko a Boskovice, dále pak Blanensko a Boskovicko a na závěr okres Blansko s Českou republikou, tak i zde vždy budou vytvořeny grafy se stejným srovnáním sledovaných územních částí.

Obr. 15: Hrubá míra porodnosti ve městech Blansko a Boskovice v letech 1991-2007

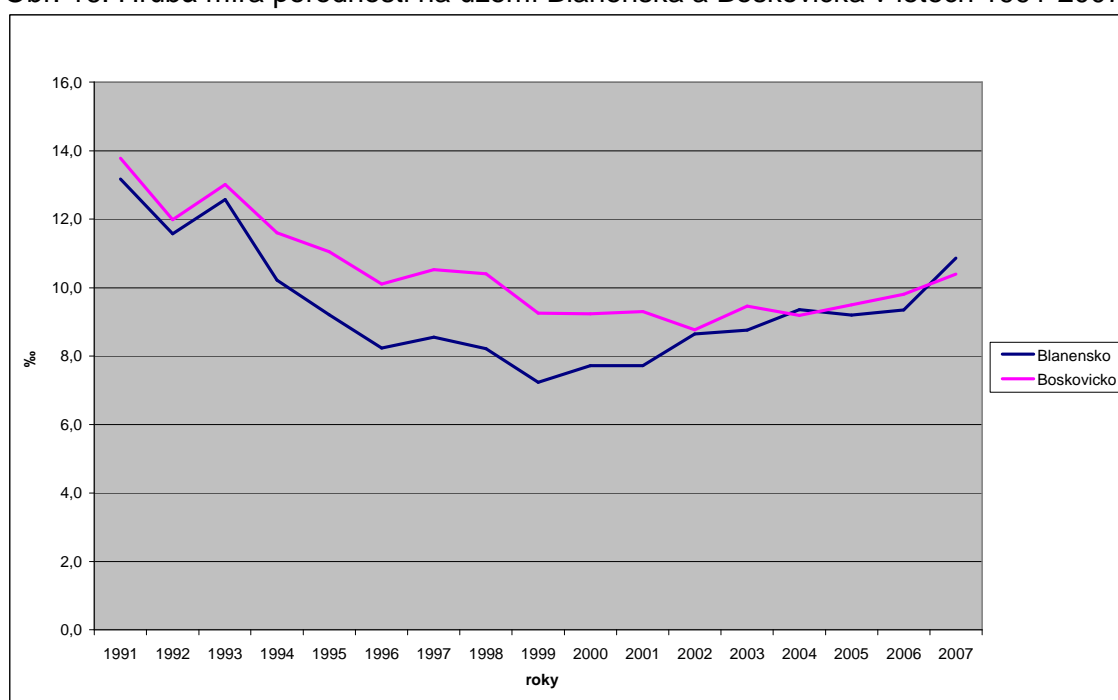

Zdroj: Databáze demografických údajů za obce ČR. Praha: ČSÚ, 2009. (vlastní zpracování)

Při srovnání obou měst si můžeme všimnout zcela odlišných křivek, u kterých pozorujeme střídavě klesající i rostoucí tendenci. Na začátku období, v roce 1991, byla v případě Boskovic zaznamenána nejvyšší hodnota HMP, a to konkrétně 14,5 ‰, v Blansku hodnota 12,8 ‰. V následujícím roce došlo k poklesu u obou měst, avšak o rok později (1993) HMP v Blansku vzrostla a byla vyšší než v Boskovicích, Blansko dosáhlo svého maxima (13,1 ‰). V roce 1994 se pořadí opět prohodilo a HMP v Boskovicích byla opět vyšší než

v Blansku. V období let 1996-2003 se porodnost v Blansku pohybovala mezi hodnotami 7,0 ‰ - 8,2 ‰, minima bylo dosaženo v roce 2000 (7,0 ‰). V Boskovicích se v letech 1996-1998 HMP zvyšovala a držela se nad hranicí 10 ‰, k výraznějšímu poklesu došlo až v roce 1999, kdy hodnoty dosáhly minima (7,7 ‰). V následujících dvou letech se průběh křivky pohyboval v okolí hranice 8 ‰, k nárůstu došlo v roce 2002. Tento stav, kdy v Boskovicích byla větší HMP než v Blansku, setrval až do roku 2004. V tomto roce Blansko zaznamenalo nárůst HMP a Boskovice naopak pokles. Od roku 2005 sledujeme u obou měst růst až na konečné hodnoty v roce 2007, jenž se pohybovaly okolo hodnoty 10 ‰.

Obr. 16: Hrubá míra porodnosti na území Blanenska a Boskovicka v letech 1991-2007

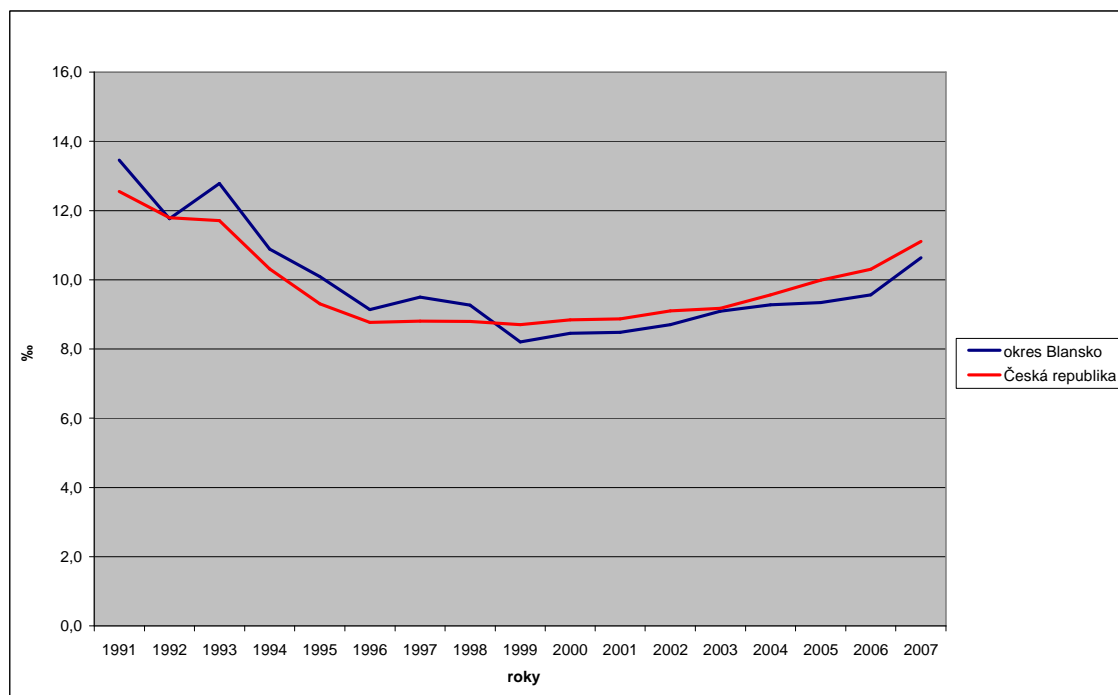

Zdroj: Databáze demografických údajů za obce ČR. Praha: ČSÚ, 2009. (vlastní zpracování)

Porovnáme-li Blanensko a Boskovice, tak zjistíme, že průběh obou křivek byl podobný. V roce 1991 byla na Boskovicku (13,8 ‰) zjištěna vyšší hodnota HMP než tomu bylo na Blanensku (13,2 ‰), v obou případech se jednalo o maximální hodnoty za celé sledované období. Následující rok byl ve znamení poklesu křivek, o rok později opět vzrostly. V dalších letech nastal výraznější pokles, který až na některé výjimky trval do roku 1999, kdy Blanensko zaznamenalo své minimum v HMP (7,2 ‰), Boskovice až v roce 2002 (8,8 ‰). Období let 1994-2001 bylo typické výrazným rozdílem hodnot

v HMP obou regionů, který byl prakticky po celé toto období 2 ‰ ve prospěch Boskovicka. Rok 2002 se liší od ostatních tím, že na Blanensku došlo k růstu HMP, kdežto na Boskovicku naopak k poklesu a hodnoty se téměř vyrovnaly. V závěru sledovaného období nastal růst u obou křivek, rychlejší byl ale na Blanensku, které mělo na konci období, v roce 2007, vyšší hodnotu HMP o 0,5 ‰. Celkově ale došlo od roku 1991 do roku 2007 k poklesu HMP v obou regionech, výraznější byl na Boskovicku, a to přibližně o 3,4 ‰.

Obr. 17: Hrubá míra porodnosti v okrese Blansko a České republice v letech 1991-2007

Zdroj: Databáze demografických údajů za obce ČR. Praha: ČSÚ, 2009; Demografická ročenka České republiky 2007, Praha: ČSÚ, 2008 (vlastní zpracování)

Na posledním grafu hrubé míry porodnosti vidíme srovnání HMP okresu Blansko s HMP České republiky. Obě křivky se pohybují v nepatrném vzájemném rozpětí (asi do 1 ‰), ale jejich průběh je velice rozdílný. Zatímco u HMP České republiky můžeme sledovat klesající křivku, která má svou nejnižší hodnotu v roce 1999 (8,7 ‰) a následně rostoucí křivku až do roku 2007, u HMP okresu Blansko je křivka charakteristická svým střídavým průběhem s několika růsty i poklesy. Nejvyšší hodnoty HMP byly v obou případech zaznamenány v roce 1991, tedy na začátku sledovaného období, kdy HMP okresu Blansko dosáhla hodnoty 13,5 ‰, Česká republika pak měla o 1 ‰ méně. Do roku 1998 bylo HMP okresu Blansko vyšší než v případě České

republiky. Od roku 1999 můžeme sledovat podobný, mírně rostoucí průběh obou křivek s jediným rozdílem, že HMP České republiky dosahovala vyšších hodnot a to až do konce sledovaného období, tedy do roku 2007.

6.2 Úmrtnost

Úmrtnost neboli mortalita, jako další sledovaný demografický ukazatel pohybu obyvatelstva, nám udává počet zemřelých za určité časové období. Stejně jak porodnost, tak i úmrtnost je uváděna v absolutních či relativních hodnotách (tzv. hrubá míra úmrtnosti - HMÚ). HMÚ je charakterizována jako počet zemřelých v daném kalendářním roce na 1 000 obyvatel středního stavu.

Od roku 1990, po třiceti letech stagnace, došlo k významným změnám v počtu zemřelých, tedy ke snížení intenzity úmrtnosti. Rychlé zlepšování úmrtnostních poměrů souviselo s nástupem hlubokých sociálně ekonomických změn ve společnosti, které se projeví v postupném zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva. (Pavlík, 2006)

V roce 2007 bylo v ČR registrováno 104,6 tisíc zemřelých, což bylo ve srovnání s rokem 1991 o 19,7 tisíc méně. Hrubá míra úmrtnosti v roce 2007, 10,1 zemřelých na 1 000 obyvatel středního stavu, byla o 2 body nižší než v roce 1991.

Pozitivní vývoj zdravotního stavu obyvatelstva a úrovně úmrtnosti v České republice po roce 1990 v souvislosti s probíhajícími procesy společenské transformace je výsledkem společného působení mnoha faktorů. K těm nejdůležitějším bezesporu patří růst výdajů na zdravotnictví v prostředí demonopolizované a liberalizované ekonomiky, vznik privátní zdravotní péče, modernizace zdravotnické techniky, vzestup výkonů zdravotnických služeb, různé preventivní programy. Dále pak významné změny v životním stylu populace, zlepšení kvality životního prostředí a změna struktury ekonomické aktivity obyvatelstva. (Pavlík, 2006)

I přes významné zlepšení úrovně úmrtnosti Česká republika stále zaostává za vyspělými západoevropskými zeměmi. České ženy a muži mají oproti obyvatelům žijícím v zemích s nejnižší úmrtností (Island, Švýcarsko, Švédsko, Španělsko a Itálie) naději dožití při narození o 4-6 let nižší. Naopak

pozitivní vývoj v případě úmrtnosti kojenecké svědčí o kvalitní prenatální a neonatální péči a diagnostice v ČR. Snížení kojenecké úmrtnosti (počet zemřelých do jednoho roku věku na 1 000 živě narozených) z hodnoty 8,5 ‰ v roce 1993 na 3,5 ‰ v roce 2004 bylo dáno zejména poklesem úmrtnosti v prvních dnech života. V úrovni kojenecké úmrtnosti ČR již patří mezi evropské země s její nejnižší hladinou. (Toušek, 2005)

V posledních letech se Česká republika příznivým vývojem úrovně úmrtnosti s odpovídajícím růstem naděje dožití ve všech věkových skupinách stále více vzdalovala od řady postkomunistických zemí, když v některých z nich došlo i ke zhoršení úmrtnostních poměrů. Současně se začala hodnotami ukazatele naděje dožití přibližovat vyspělým zemím, ale tento proces vyrovnávání úrovní bude probíhat ještě dlouhou dobu. (Pavlík, 2002)

V období let 1991-2007 v okrese Blansko celkem zemřelo 19 339 osob. Co se týče bilance počtu zemřelých mezi oběma regiony, tak je vzácně vyrovnaná. Dokazuje to konečně i fakt, že za celé sedmnáctileté období na Blanensku zemřelo jen o 3 obyvatele více než na Boskovicku.

Tab. 8: Úmrtnost v okrese Blansko a jeho vybraných oblastech včetně srovnání s úmrtností v ČR ve 4 etapách let 1991-2007 (absolutní údaje)

Území	Etapa			
	1991-1995	1996-2000	2001-2005	2006-2007
Blansko	934	852	931	340
zázemí Blanska	2 078	1 984	1 863	689
Blanensko	3 012	2 836	2 794	1 029
Boskovice	755	691	627	260
zázemí Boskovic	2 369	2 068	2 074	824
Boskovicko	3 124	2 759	2 701	1 084
okres Blansko	6 136	5 595	5 495	2 113
Česká republika	598 098	553 822	542 401	209 077

Zdroj: Databáze demografických údajů za obce ČR. Praha: ČSÚ, 2009; Demografická ročenka České republiky 2007, Praha: ČSÚ, 2008 (vlastní výpočty)

Absolutní údaje uvedené v tabulce 8 nám ukazují, že největší úmrtnost byla v období let 1991-1995, v následujících obdobích sledujeme pozvolný pokles úmrtnosti, a to i v případě průměru dvouletého období 2006-2007.

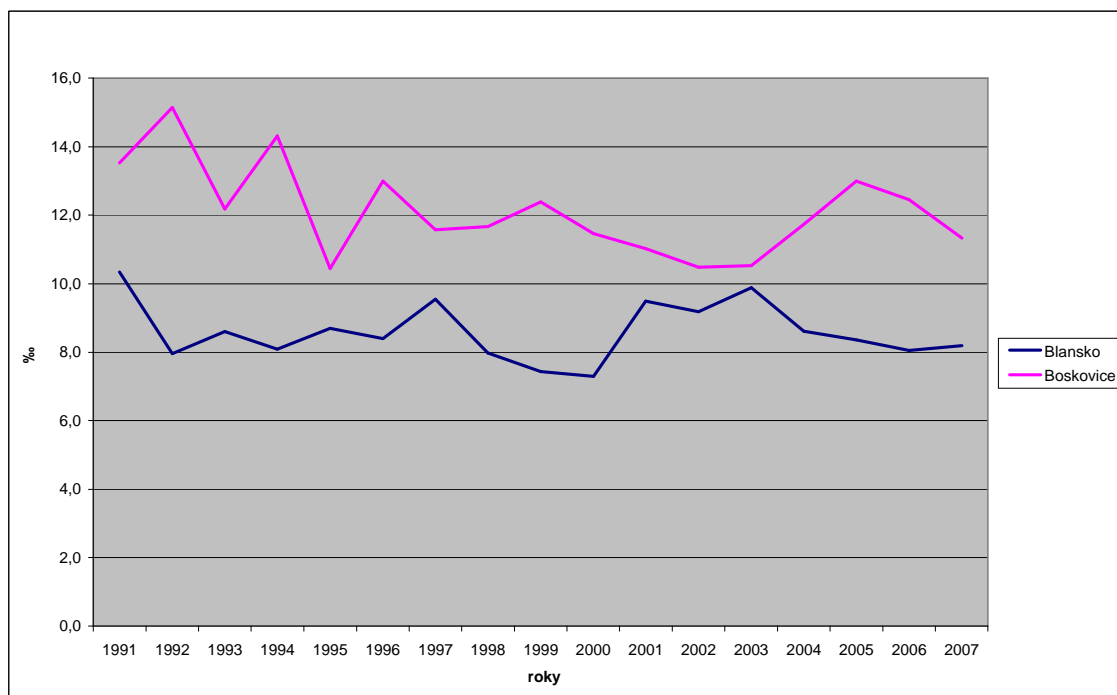
Tab. 9: Úmrtnost v okrese Blansko a jeho vybraných oblastech včetně srovnání s úmrtností v ČR ve 4 etapách let 1991-2007 (relativní údaje)

Území	Etapa			
	1991-1995	1996-2000	2001-2005	2006-2007
Blansko	8,7	8,1	9,1	8,1
zázemí Blanska	12,7	12,0	11,1	10,1
Blanensko	11,1	10,5	10,3	9,4
Boskovice	12,7	12,1	11,3	11,9
zázemí Boskovic	12,4	10,7	10,6	10,4
Boskovicko	12,5	11,0	10,8	10,8
okres Blansko	11,8	10,7	10,5	10,0
Česká republika	11,6	10,8	10,6	10,2

Zdroj: Databáze demografických údajů za obce ČR. Praha: ČSÚ, 2009; Demografická ročenka České republiky 2007, Praha: ČSÚ, 2008 (vlastní výpočty)

Relativní údaje (v ‰) v tabulce 9 poukazují na hrubou míru úmrtnosti. V období let 1991-1995 dosahovala hrubá míra úmrtnosti v okrese Blansko hodnoty 11,8 ‰ a v posledním sledovaném období, v letech 2006-2007, byla hrubá míra úmrtnosti 10,0 ‰. Celkově tedy v okrese Blansko došlo k poklesu úmrtnosti, stejně tak i v případě České republiky. Za zmínku stojí velice nízké hodnoty hrubé míry úmrtnosti ve městě Blansko, kde se průměry jednotlivých sledovaných etap za celé sledované období pohybovaly v rozmezí hodnot 8,1 - 9,1 ‰, oproti tomu město Boskovice mělo poměrně vysokou úmrtnost, konkrétně 11,3 - 12,7 ‰. Tento stav se promítnul i do úmrtnosti v regionech, kde Blanensko zaznamenalo vždy nižší hodnoty než Boskovicko.

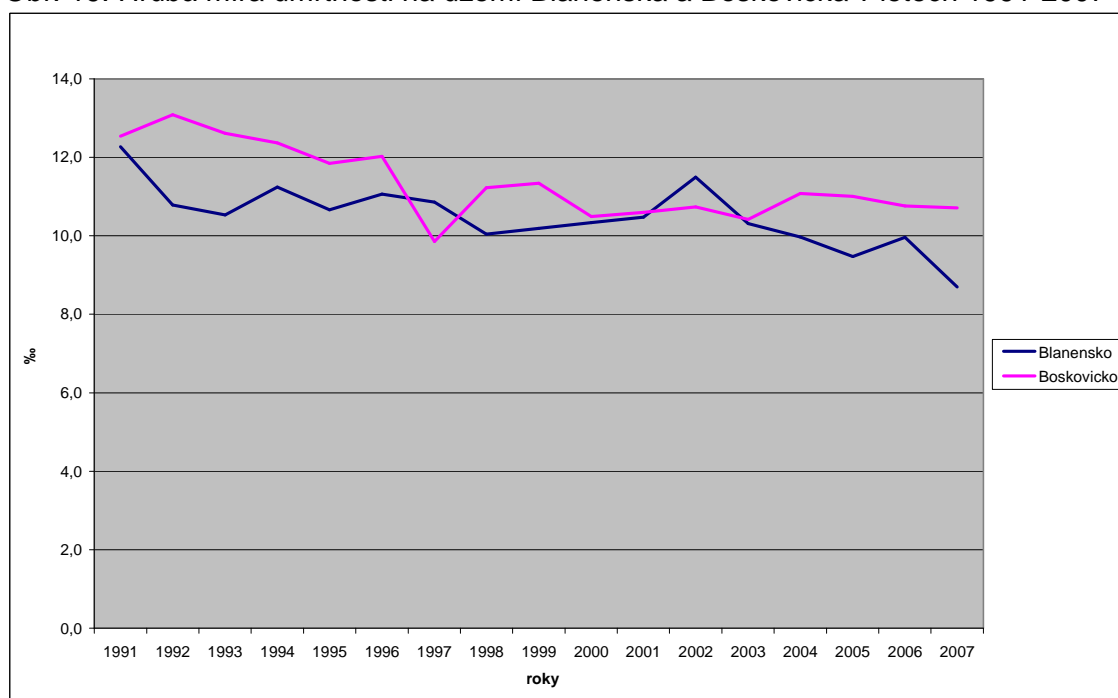
Obr. 18: Hrubá míra úmrtnosti ve městech Blansko a Boskovice v letech 1991-2007

Zdroj: Databáze demografických údajů za obce ČR. Praha: ČSÚ, 2009. (vlastní zpracování)

Při srovnání obou měst v grafu si můžeme všimnout zcela odlišných křivek, u kterých pozorujeme střídavě klesající i rostoucí průběh. Po celé období let 1991-2007 jsou hodnoty HMÚ v Boskovicích vyšší než v Blansku. HMÚ v obou městech je charakteristická také značným rozdílem zaznamenaných hodnot (někdy dokonce až 7 ‰ - rok 1992). Výjimkou je období let 2001-2003, kdy obě křivky k sobě mají „nejblíže“. A právě rok 2003 je minimem v HMÚ v Boskovicích (10,5 ‰) a naopak druhým maximem v Blansku (9,9 ‰) - první maximum v roce 1991 (10,3 ‰), rozdíl hodnot zde činí jen 0,6 ‰. Boskovice dosáhly své nejvyšší hodnoty v roce 1992 (15,1 ‰). Zajímavým faktem je, že ve skutečnosti celkový průběh obou křivek lze přirovnat k zrcadlovému charakteru, to znamená, že poklesu HMÚ v Blansku většinou odpovídá v ten samý rok nárůst HMÚ v Boskovicích a naopak.

Obr. 19: Hrubá míra úmrtnosti na území Blanenska a Boskovicka v letech 1991-2007

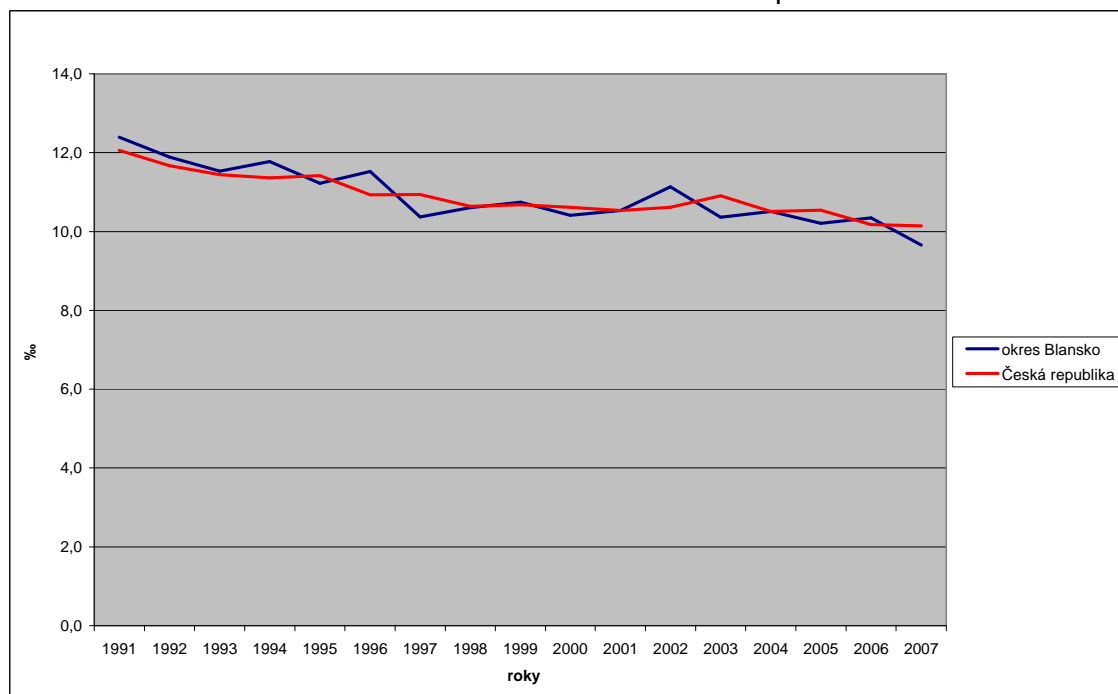

Zdroj: Databáze demografických údajů za obce ČR. Praha: ČSÚ, 2009. (vlastní zpracování)

V případě grafického znázornění křivek HMÚ obou regionů je možné pozorovat poměrně jiný typ grafu, než tomu bylo u grafu obou měst. Hodnoty obou křivek jsou opět střídavě rostoucí a klesající, ale rozptyl již není tak výrazný jako u předchozího grafu. Dokonce lze i sledovat, že v letech 1997 a 2002, jsou hodnoty HMÚ na Blanensku vyšší než na Boskovicku. Pro ostatní zbylé roky sledovaného období je pořadí obrácené, čili Boskovicko s vyššími

hodnotami než Blanensko. Největší úmrtnost byla na Blanensku zjištěna v roce 1991 (12,3 ‰), v dalších letech byly zaznamenány hodnoty nižší a to vždy pod hranicí 12 ‰. Boskovicko zaregistrovalo svůj vrchol v roce 1992 (13,1 ‰), poté nastal pokles, který gradoval roku 1997, kdy se HMÚ dostala pod hranici 10 ‰ (9,9 ‰). Pak následovalo střídavě rostoucí i klesající období. V roce 2007 se HMÚ na Boskovicku ustálila na hodnotě 10,8 ‰, stejně jako v roce předcházejícím. V případě Blanenska byl rok 2007 celkovým minimem celého sledovaného období (8,7 ‰), v porovnání s rokem předchozím došlo k výraznému snížení úmrtnosti.

Obr. 20: Hrubá míra úmrtnosti v okrese Blansko a České republice v letech 1991-2007

Zdroj: Databáze demografických údajů za obce ČR. Praha: ČSÚ, 2009; Demografická ročenka České republiky 2007, Praha: ČSÚ, 2008 (vlastní zpracování)

Poslední graf této podkapitoly srovnává HMÚ okresu Blansko a České republiky. Obě křivky se pohybují v nepatrném rozpětí (asi do 1 ‰), a mají i podobný vzájemný průběh, který takřka kopírují a liší se tak od předešlých grafů, které byly charakteristické svými vzájemnými, poměrně markantními, rozdíly hodnot. Křivky HMÚ České republiky a okresu Blansko mají rostoucí i klesající trend, který se výrazněji projevuje v případě Blanska, především roky 1996-1997 a 2002-2003. Nejvyšší hodnoty HMÚ byly v obou případech zaznamenány v roce 1991, tedy na začátku sledovaného období, kdy HMÚ okresu Blansko dosáhla hodnoty 12,4 ‰, což bylo nad celorepublikovým

průměrem, konkrétně o 0,3 ‰. Co se týče nejnižších hodnot, vyskytuje se tu opět shoda, a to v roce 2007, kdy se úmrtnost v okrese Blansko dostala pod hranici 10 ‰ (konkrétně 9,7 ‰), a tím i pod průměr úmrtnosti České republiky, který činil 10,1 ‰.

6.3 Přirozený přírůstek

Přirozený přírůstek, jako další demografický ukazatel, nám udává rozdíl mezi počtem živě narozených a zemřelých za určité časové období. Relativní přirozený přírůstek je tento rozdíl přepočtený na 1 000 obyvatel středního stavu. Výsledné hodnoty mohou být kladné nebo záporné. V případě záporných hodnot se jedná o přirozený úbytek obyvatelstva, tedy převažuje počet zemřelých nad počtem živě narozených.

Zlepšující se úmrtnostní poměry v České republice nestačily do roku 2005 nahradit pokles počtu narozených, takže Česká republika od roku 1994 vykazuje úbytek obyvatel přirozenou měnou. Největší úbytek byl zaznamenán v roce 1996, kdy dosahoval 22,3 tisíc osob, také v letech 1995, 1997 a 1999 Česká republika ztratila ročně přirozenou měnou více než 20 tisíc obyvatel. K výraznému poklesu úbytku obyvatel přirozenou měnou došlo v roce 2004 (pouze 9,5 tisíc). (Toušek, 2005)

O rok později byl přirozený úbytek ještě menší, a to 5,7 tisíc osob. K hlavnímu zlomu tohoto ukazatele došlo roku 2006, kdy Česká republika, poprvé od roku 1993, vykazuje přirozený přírůstek, téměř 1,4 tisíc obyvatel. V posledním sledovaném roce této analýzy, tedy v roce 2007, dosáhla hodnota přirozeného přírůstku téměř hranice 10 tisíc osob, k této metě však chyběly pouhé 4 osoby.

Za období let 1991-2007 ztratil okres Blansko přirozenou měnou 1 725 obyvatel, z toho větší podíl na tom mělo Blanensko (956 osob) než Boskovicko (769 osob). Blansko získalo v tomto období přirozenou měnou 170 obyvatel, kdežto naopak Boskovice ztratili 422 obyvatel.

Tab. 10: Přirozený přírůstek v okrese Blansko a jeho vybraných oblastech včetně srovnání s přirozeným přírůstkem v ČR ve 4 etapách let 1991-2007 (absolutní údaje)

Území	Etapa			
	1991-1995	1996-2000	2001-2005	2006-2007
Blansko	240	-48	-99	77
Zázemí Blanska	-172	-629	-334	9
Blanensko	68	-677	-433	86
Boskovice	-81	-149	-144	-48
Zázemí Boskovic	30	-122	-239	-16
Boskovicko	-51	-271	-383	-64
Okres Blansko	17	-948	-816	22
Česká republika	-23 338	-101 803	-65 340	11 386

Zdroj: Databáze demografických údajů za obce ČR. Praha: ČSÚ, 2009; Demografická ročenka České republiky 2007, Praha: ČSÚ, 2008 (vlastní výpočty)

Z absolutních údajů uvedených v tabulce 10 vyplývá, že v období let 1991-1995 byl celkově v ČR zaznamenán úbytek obyvatel. Tento úbytek byl zaregistrován také na Boskovicku i v samotném městě Boskovice, dále pak v zázemí Blanska. Ve zbylých částech okresu Blansko a v okrese samotném došlo k přirozenému přírůstku. V následujících dvou obdobích (1996-2000 a 2001-2005) sledujeme výrazný úbytek obyvatel ve všech sledovaných územních částech i v samotné České republice. V posledním období let 2006-2007 si můžeme povšimnout kladných i záporných hodnot přirozené měny. Přirozený přírůstek nastal celkově na Blanensku, to znamená, že jak ve městě, tak i v jeho zázemí. Naopak na Boskovicku a všech jeho sledovaných částech sledujeme nadále přirozený úbytek, i když už ne tak výrazný jako v předchozích letech. Co se týče okresu Blansko, celkově převládla kladná přirozená měna, čili přirozený přírůstek a tím pádem se tak drží celorepublikového trendu.

Tab. 11: Přirozený přírůstek v okrese Blansko a jeho vybraných oblastech včetně srovnání s přirozeným přírůstkem v ČR ve 4 etapách let 1991-2007 (relativní údaje)

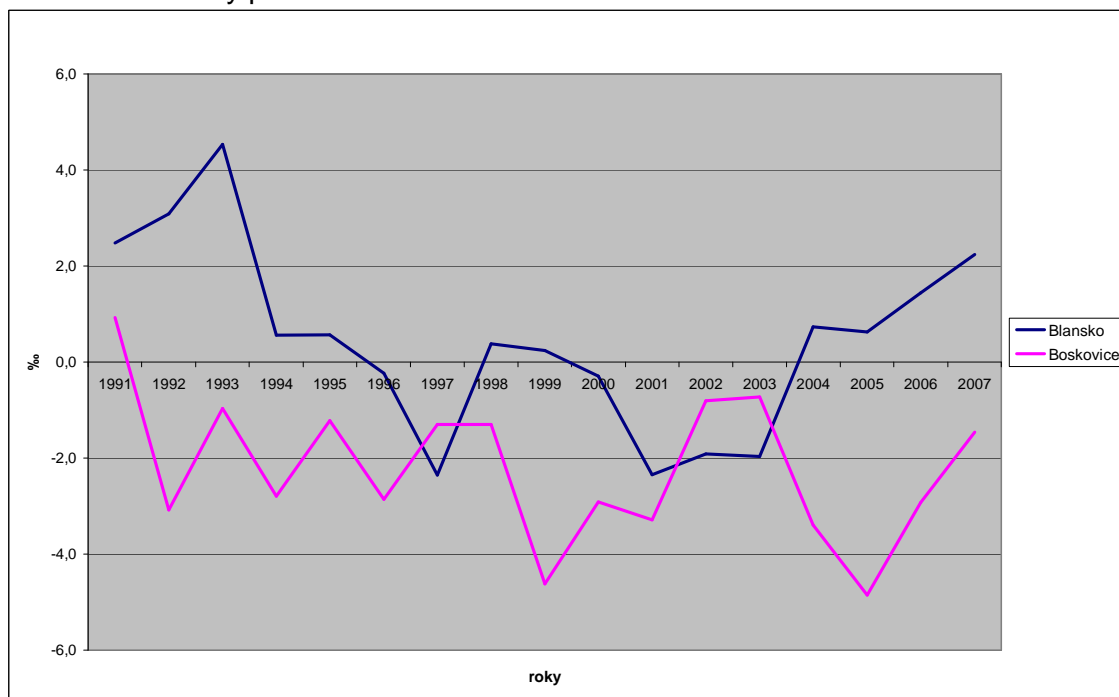
Území	Etapa			
	1991-1995	1996-2000	2001-2005	2006-2007
Blansko	2,2	-0,5	-1,0	1,8
zázemí Blanska	-1,1	-3,8	-2,0	0,1
Blanensko	0,3	-2,5	-1,6	0,8
Boskovice	-1,4	-2,6	-2,6	-2,2
zázemí Boskovic	0,2	-0,7	-1,2	-0,2
Boskovicko	-0,2	-1,1	-1,5	-0,6
Okres Blansko	0,1	-1,8	-1,6	0,1
Česká republika	-0,5	-2,0	-1,3	0,5

Zdroj: Databáze demografických údajů za obce ČR. Praha: ČSÚ, 2009; Demografická ročenka České republiky 2007, Praha: ČSÚ, 2008 (vlastní výpočty)

Tabulka 11 vychází z hodnot tabulky předešlé, údaje jsou však relativní (v ‰), tedy přepočteny na 1 000 obyvatel středního stavu. Vývoj přirozené měny jsem okomentoval u předchozí tabulky. Zde stojí za povšimnutí podobný průběh přirozené měny v okrese Blansko s Českou republikou, kde se relativní hodnoty liší jen v desetínách promile. V období let 1991-1995 byl v okrese zaznamenán nepatrný přírůstek obyvatelstva (necelá 0,1 ‰), kdežto v České republice přirozený úbytek (-0,5 ‰). V další desetileté etapě, do roku 2005, byl vyšší počet zemřelých než narozených, až v letech 2006-2007 přirozená měna vzrostla a dostala se do kladných hodnot.

Největší převahu zemřelých nad narozenými, čili přirozený úbytek, nacházíme v období let 1996-2000 v zázemí města Blansko (-3,8 ‰). Největší přirozený přírůstek byl pak zaznamenán v městě Blansko v letech 2006-2007.

Obr. 21: Přirozený přírůstek ve městech Blansko a Boskovice v letech 1991-2007

Zdroj: Databáze demografických údajů za obce ČR. Praha: ČSÚ, 2009. (vlastní zpracování)

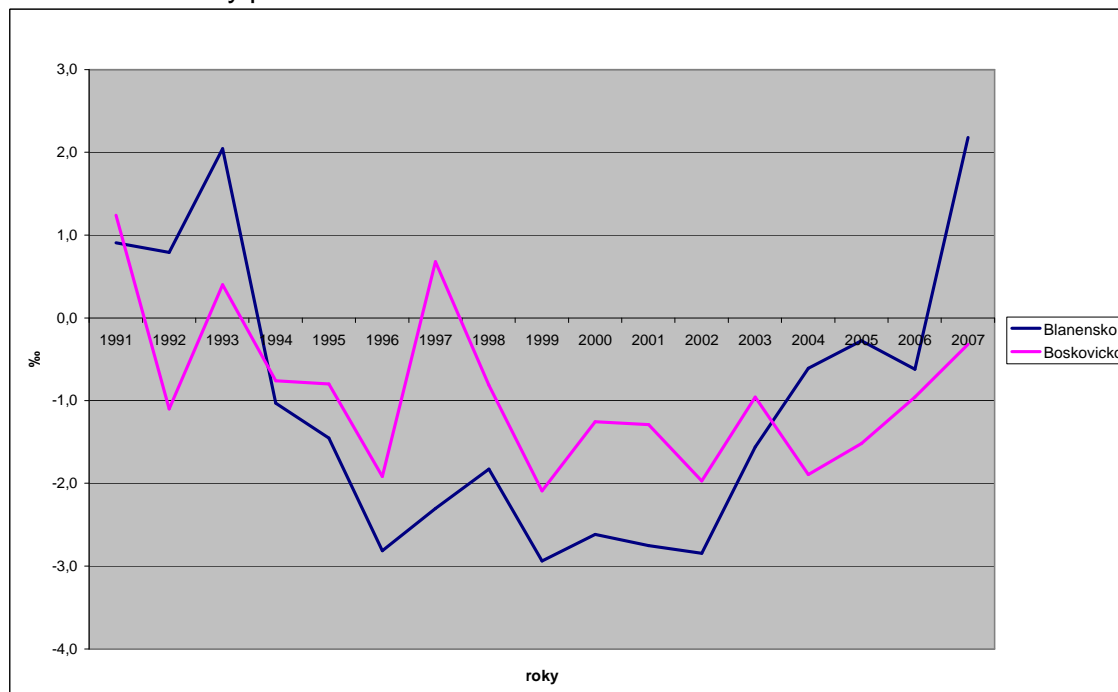
Na předchozím grafu vidíme dvě zcela rozdílné křivky, které znázorňují vývoj přirozeného přírůstku ve sledovaných městech. Boskovice se pohybují, s výjimkou roku 1991, kdy se více lidí narodilo než zemřelo, po celé sedmnáctileté období v hodnotách záporných (přirozený úbytek). Křivka je z počátku období pravidelně klesající a rostoucí a to až do roku 1997, kdy se počet ustálil na -1,3 ‰ i pro rok 1998. Následující rok byl ve znamení hlubokého

propadu hodnot přirozené měny, a to na -4,6 ‰. V dalších letech se opět střídá rychlejší růst s pomalejším poklesem. Roku 2003 dosáhla hodnota pouze -0,7 ‰ (druhé maximum), jenže následně nastal rychlý propad až na minimum sledovaného období, -4,9 ‰ (rok 2005). Od roku 2005 pozorujeme pravidelný růst, ale kladných hodnot přirozeného přírůstku ještě dosaženo nebylo.

Naopak křivka Blanska se po většinu období pohybuje v kladných hodnotách (přirozený přírůstek). Přirozený úbytek je zde zaznamenán v letech 1996-1997 a 2000-2003, s minimálními hodnotami v letech 1997 a 2001 (-2,3 ‰). Nejvyšších hodnot přirozeného přírůstku bylo dosaženo v roce 1993 (4,5 ‰). A právě mezi lety 1993-1997 se jednalo v případě města Blanska o největší propad, a to o 6,8 ‰. Podobně jako u Boskovic sledujeme i u Blanska od roku 2005 pravidelný nárůst křivky.

Graf nám také velice výstižně znázorňuje, že hodnoty v Blansku jsou výrazně vyšší než hodnoty v Boskovicích. Výjimkou jsou ale roky 1997, 2002 a 2003, kdy se křivka Boskovic dostává nad křivku Blanska, čili přirozený úbytek je v Blansku v těchto letech větší.

Obr. 22: Přirozený přírůstek na území Blanenska a Boskovicka v letech 1991-2007

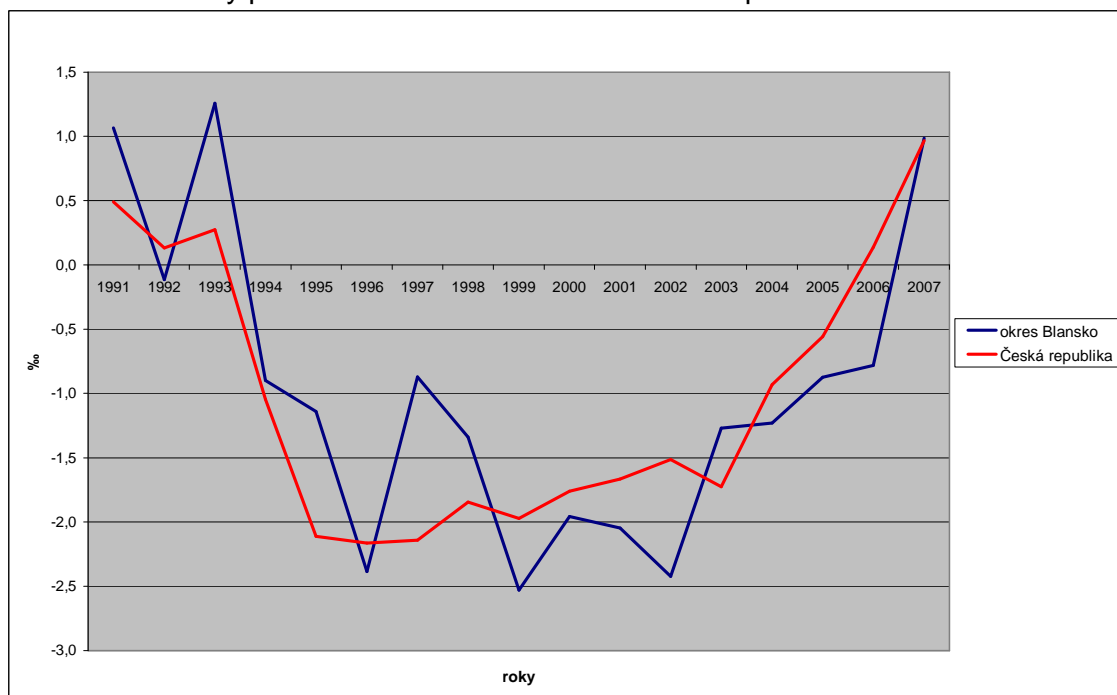

Zdroj: Databáze demografických údajů za obce ČR. Praha: ČSÚ, 2009. (vlastní zpracování)

Porovnáme-li Blanensko a Boskovicko, dojdeme k závěru, že průběh obou křivek není tak rozdílný jak tomu bylo u obou měst. Křivky jsou v obou

případech střídavě klesající a rostoucí. Rok 1991 je v charakteru přirozeného přírůstku v obou regionech, kdy větší byl na Boskovicku (1,2 ‰ - jeho maximum). Následující rok zaznamenalo Boskovicko propad a to dokonce do hodnot přirozeného úbytku. Pořadí se tedy prohodilo a zůstalo stejné i pro následující rok, který byl ve znamení růstu přirozené měny obou regionů, čili počet narozených převyšoval počet zemřelých. Blanensko dokonce dosáhlo v tomto roce svého maxima (2,0 ‰). V období let 1994-2003 převažovaly vyšší hodnoty u křivky Boskovicka, příčinou je hluboký propad Blanenska během prvních tří let. Roku 1999 klesly oba regiony na svá minima přirozené měny, Blanensko na -2,9 ‰ a Boskovicko na -2,1 ‰. V posledním období 2004-2007 převažují vyšší hodnoty přirozené měny na Blanensku. Závěr období byl pro oba regiony ve znamení růstu, s rozdílem ve výsledných hodnotách. Boskovicko se nadále pohybovalo pod hranicí 0 ‰, čili v oblasti přirozeného úbytku, naopak Blanensko v roce 2007 dosáhlo opět kladných hodnot (přirozený přírůstek), počet narozených tak převyšoval počet zemřelých obyvatel. Rozdíl přirozené měny mezi regiony se v posledním sledovaném roce vyšplhal na hodnotu 2,5 ‰.

Obr. 23: Přirozený přírůstek v okrese Blansko a České republice v letech 1991-2007

Zdroj: Databáze demografických údajů za obce ČR. Praha: ČSÚ, 2009; Demografická ročenka České republiky 2007, Praha: ČSÚ, 2008 (vlastní zpracování)

Poslední graf srovnává přirozenou měnu v okrese Blansko a v České republice. Obě křivky mají v podstatě podobný průběh s nepatrnými výchyly, převážně u okresu Blansko. K největšímu rozptylu došlo v roce 1997, kdy sledujeme přirozený úbytek obyvatelstva, a to 1,2 ‰. Na začátku sledovaného období pozorujeme v obou případech kladné hodnoty přirozené měny, v České republice je tomu tak do roku 1993, v okrese s výjimkou roku 1992 také. V letech 1993-1996 docházelo k velkému propadu, a to až k hodnotám pod -2,0 ‰. Do roku 2002 (okres), respektive 2003 (ČR), se průběh křivek střídavě měnil a následně od zmíněných roků nastal v obou případech růst, a to až do konce sledovaného období, čili do roku 2007. Okres Blansko v roce 2007 dosáhl přirozeného přírůstku a zároveň se tak v tomto roce shodoval s přirozeným přírůstkem České republiky (1,0 ‰), která dosáhla kladných hodnot již o rok dříve.

6.4 Migrační saldo

Migračním saldem označujeme rozdíl mezi počtem přistěhovalých a vystěhovalých za určité časové období. Relativní migrační saldo je tento rozdíl přepočtený na 1 000 obyvatel středního stavu. Výsledné hodnoty jsou buď kladné (převládá počet přistěhovalých) nebo záporné (převládá počet vystěhovalých).

Význam migrace v populačním vývoji České republiky během 90. let oproti minulosti značně vzrostl. Změny v politické orientaci v roce 1989 ovlivnily zahraniční migraci jak po stránce kvantitativní, tak kvalitativní. Otevření hranic umožnilo svobodný pohyb osob přes hranice, dřívější ilegální emigrace se stala legální, a přesto se již v roce 1991 změnila Česká republika z emigrační země na imigrační. Několikanásobně vzrostly oproti období totality počty přistěhovalých osob. (Pavlík, 2002).

Česká republika se stala od roku 1991 migrační ziskovou zemí. Na kladném migračním saldu se zpočátku velkou měrou podílela návratová imigrace našich občanů, v letech 1992 a 1993 zvýšený migrační pohyb v souvislosti s rozdělením Československa a po celá 90. léta silící příliv cizinců.

Migrační přírůstky byly tlumeny na počátku 90. let ještě vyššími počty vystěhovalých, též v souvislosti s rozdělením Československa, avšak pozdější údaje o počtech vystěhovalých osob jsou zkresleny neúplnou evidencí vystěhovalých osob, která přetrvává do současnosti. Statistické údaje o celkových počtech přistěhovalých osob a cizinců pobývajících na našem území však byly roztržité, nebo platilo několik právních norem týkajících se druhů pobytu a způsobů evidence cizích státních příslušníků. (Pavlík, 2006)

Česká republika se tím, jak vzrůstala její migrační atraktivita, změnila ze země tranzitivní na zemi cílovou. V letech 1995-1997 tvořily osoby s dlouhodobým pobytem již 75 % cizinců, v následujících letech 1998-2000 počty cizinců stagnovaly, a to na 70 %. Celkové počty cizinců se pohybovaly kolem 220 tisíc osob.

Od roku 2001 se změnila metodika sledování zahraniční migrace, čímž ztratily údaje o počtu emigrantů a imigrantů návaznost na předchozí léta. Od tohoto roku se do zahraniční migrace totiž započítávají kromě osob měnících trvalé bydliště i cizinci, kteří v ČR žijí na základě udělení víza nad 90 dnů; pokud jim platnost víza vyprší a opouštějí republiku, jsou evidováni jako vystěhovalí. Evidované počty migrantů se touto úpravou více přiblížily skutečnosti, ale v případě vystěhování českých občanů neúplná evidence stále přetrvává. Do statistiky migrace jsou od roku 2001 zahrnuty také osoby, jimž byl udělen azyl; jejich počty jsou však velmi nízké. (Pavlík, 2002)

Počty cizinců na našem území od roku 1993 (vznik samostatné České republiky) do roku 2006 vzrostly více než čtyřikrát. Ke konci roku 2006 žilo v Česku 323 343 cizinců (včetně 1 887 azylantů), tedy na 1 000 obyvatel připadalo 31 cizinců (v roce 2005 to bylo 27 cizinců). Z nich bylo mezi obyvatele České republiky zahrnuto 296 tisíc cizinců (po odečtení 27 tisíc cizinců s vízy nad 90 dnů), takže podíl cizinců v populaci v roce 2006 představoval 2,9 % (vzrůst z 2,5 % v roce 2005). (Pavlík, 2006)

Ve složení cizinců podle státního občanství tvořili největší podíl Ukrajinci (102 tisíce osob), za nimi byli s téměř polovičním podílem Slováci, z početněji zastoupených cizinců následovali ještě občané Vietnamu, Ruska a Polska. (Pavlík, 2006)

V důsledku ekonomických sociálních proměn, prudkého poklesu hromadné bytové výstavby a stále nerozvinutého trhu s byty se během 90. let

radikálně změnilily trendy vnitřního stěhování a jeho regionální struktura. Pokračoval pokles migrační mobility, patrný již v 70. a 80. letech, a to snižováním objemu stěhování na větší vzdálenosti a migračním „uzavíráním“ menších územních jednotek (centrum - zázemí). Zvýšila se migrační atraktivita menších obcí do 5 tis. obyvatel a naopak velká a postupně i malá města se stala migračně ztrátovými. U velkých měst začaly být patrné dekoncentrační tendence spojené se suburbanizačním procesem (především zázemí Prahy, Brna a Plzně). Obyvatelstvo se stěhuje mimo katastr těchto měst převážně do okolních obcí či obcí s dobrou dostupností do center. Na významu získávají opět přechodné formy pohybu obyvatelstva - denní dojíždka z širokého zázemí a periodická dojíždka spojená s přechodným bydlením v pronajatých bytech či ubytovacích zařízeních ve městech. (Toušek, 2005)

V období let 1991-2007 získal okres Blansko migrací 3 475 obyvatel, s výrazně větším podílem v Blanensku (2 238 osob) než Boskovicku (1 237 osob). Co se týká obou měst, tak Blansko migrací ztratilo 121 obyvatel, kdežto Boskovice získali 240 obyvatel. Zde jako jeden z důvodů shledávám fakt, že v Boskovicích je v domovech pro seniory větší kapacita míst, tudíž se sem soustřeďuje větší počet starší populace. Zázemí obou měst migrací výrazně zvýšila svůj počet obyvatel, a to především zázemí Blanska (2 359 osob) než zázemí Boskovic (997 osob).

Tab. 12: Migrační saldo v okrese Blansko a jeho vybraných oblastech včetně srovnání s migračním saldem v ČR ve 4 etapách let 1991-2007 (absolutní údaje)

Území	Etapa			
	1991-1995	1996-2000	2001-2005	2006-2007
Blansko	-230	-224	47	286
zázemí Blanska	373	556	952	478
Blanensko	143	332	999	764
Boskovice	252	238	-302	52
zázemí Boskovic	-128	248	577	300
Boskovicko	124	486	275	352
okres Blansko	267	818	1 274	1 116
Česká republika	40 074	47 005	84 392	118 665

Zdroj: Databáze demografických údajů za obce ČR. Praha: ČSÚ, 2009; Demografická ročenka České republiky 2007, Praha: ČSÚ, 2008 (vlastní výpočty)

Prakticky ve všech sledovaných územních částí, s výjimkou měst Blanska (1991-2000) i Boskovic (2001-2005) a zázemí Boskovic (1991-1995), pozorujeme po celé období kladné migrační saldo, tedy převahu přistěhovalých. Ve většině případů migrační přírůstek roste, nejvýrazněji v posledních letech sledovaného celého sedmnáctiletého období.

Přehlednější a lépe srovnatelné jsou následující relativní hodnoty migračního salda, které vychází z hodnot absolutních.

Tab. 13: Migrační saldo v okrese Blansko a jeho vybraných oblastech včetně srovnání s migračním saldem v ČR ve 4 etapách let 1991-2007 (relativní údaje)

Území	Etapa			
	1991-1995	1996-2000	2001-2005	2006-2007
Blansko	-2,1	-2,1	0,5	6,9
zázemí Blanska	2,3	3,4	5,7	7,0
Blanensko	0,5	1,2	3,7	7,0
Boskovice	4,2	4,2	-5,4	2,4
zázemí Boskovic	-0,7	1,3	3,0	3,8
Boskovicko	0,5	1,9	1,1	3,5
okres Blansko	0,5	1,6	2,4	5,3
Česká republika	0,8	0,9	1,7	5,8

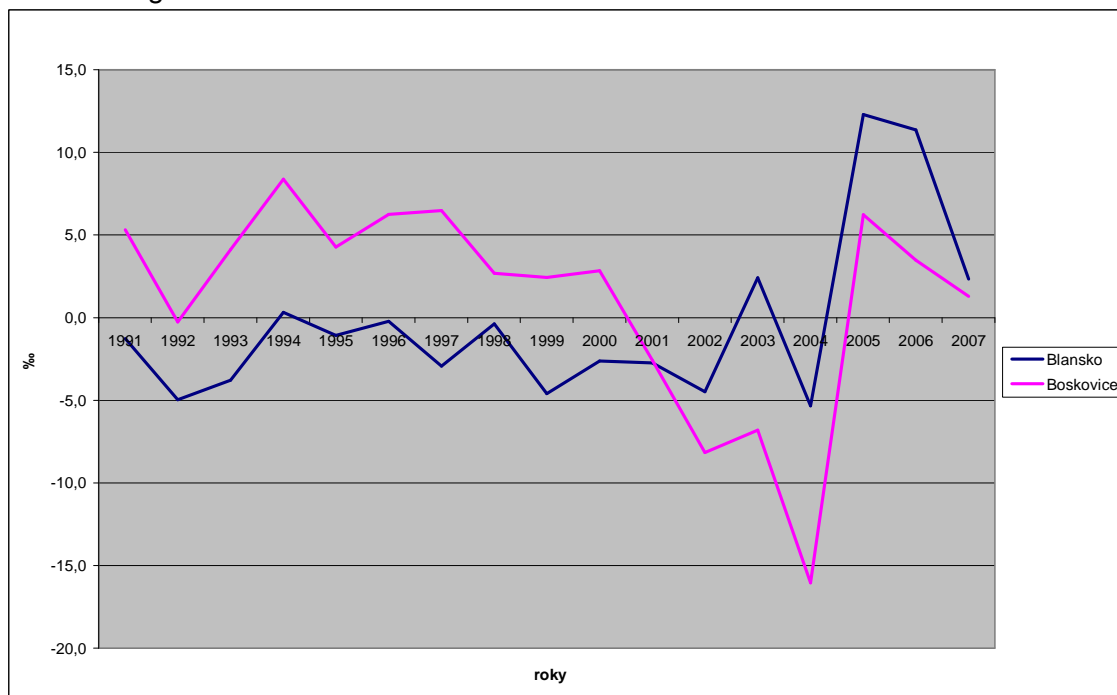
Zdroj: Databáze demografických údajů za obce ČR. Praha: ČSÚ, 2009; Demografická ročenka České republiky 2007, Praha: ČSÚ, 2008 (vlastní výpočty)

V tabulce 13 je patrný nárůst migrace v posledním sledovaném období, tedy v letech 2006-2007. Porovnáme-li Blanensko a Boskovicko, zjistíme, že na Blanensku byla migrace dvakrát větší než v případě Boskovic. Za zmínku stojí shodný stav obou regionů v letech 1991-1995 (0,5 ‰).

Nejvyššího migračního úbytku bylo dosaženo v Boskovicích v letech 2001-2005, kdy hodnota činila -5,4 ‰, tedy poměrně velká převaha vystěhovalých.

Vývoj migrace v okrese i republice je podobný, jak tomu bylo i u předchozích demografických ukazatelů.

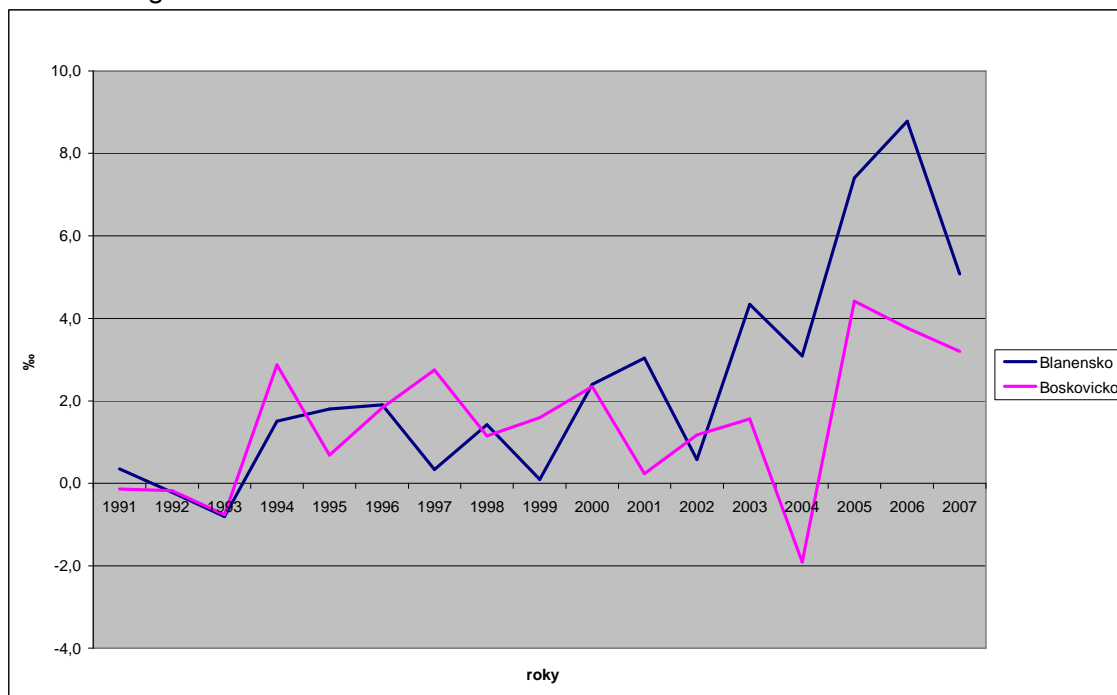
Obr. 24: Migrační saldo ve městech Blansko a Boskovice v letech 1991-2007

Zdroj: Databáze demografických údajů za obce ČR. Praha: ČSÚ, 2009. (vlastní zpracování)

Na grafu, který znázorňuje hrubé míry migračního salda ve městech, si můžeme povšimnout dvou na první pohled rozdílných křivek. Tyto křivky mají společné rostoucí i klesající tendence, s výjimkou let 1997, 1998 a 2001. Boskovice v období let 1991-2000 zaznamenaly kladné migrační saldo, tedy převažoval počet přistěhovalých nad vystěhovalými. Výjimkou byl rok 1992, kdy hodnota klesla mírně pod nulu. Po celé toto období bylo migrační saldo výrazně vyšší než v případě Blanska, které se pohybovalo, kromě roku 1994, v záporných hodnotách, tedy převažoval počet vystěhovalých. Nejvyšší hodnoty migračního salda dosáhly Boskovice v roce 1994 (8,4 ‰). Po roce 2000 nastal výrazný propad hodnot migračního salda v Boskovicích, které se dostaly do záporných hodnot, v roce 2004 dokonce na -16,0 ‰, což bylo minimum. V tomto roce svého minima v celém sledovaném období dosáhlo i Blansko, jenže ne tak výrazného (-5,3 ‰). Pro sledovaný ukazatel je významný rok 2005, kdy došlo u obou měst k největšímu nárůstu oproti předchozímu roku. Rozdíl činil v případě Boskovic dokonce 22 ‰, u Blanska poněkud méně, a to 17 ‰. Rok 2005 byl maximem Blanska, konkrétně 12,3 ‰. Po tomto roce došlo u obou měst k poklesu migračního salda, ale stále v kladných hodnotách, čili byl větší počet přistěhovalých.

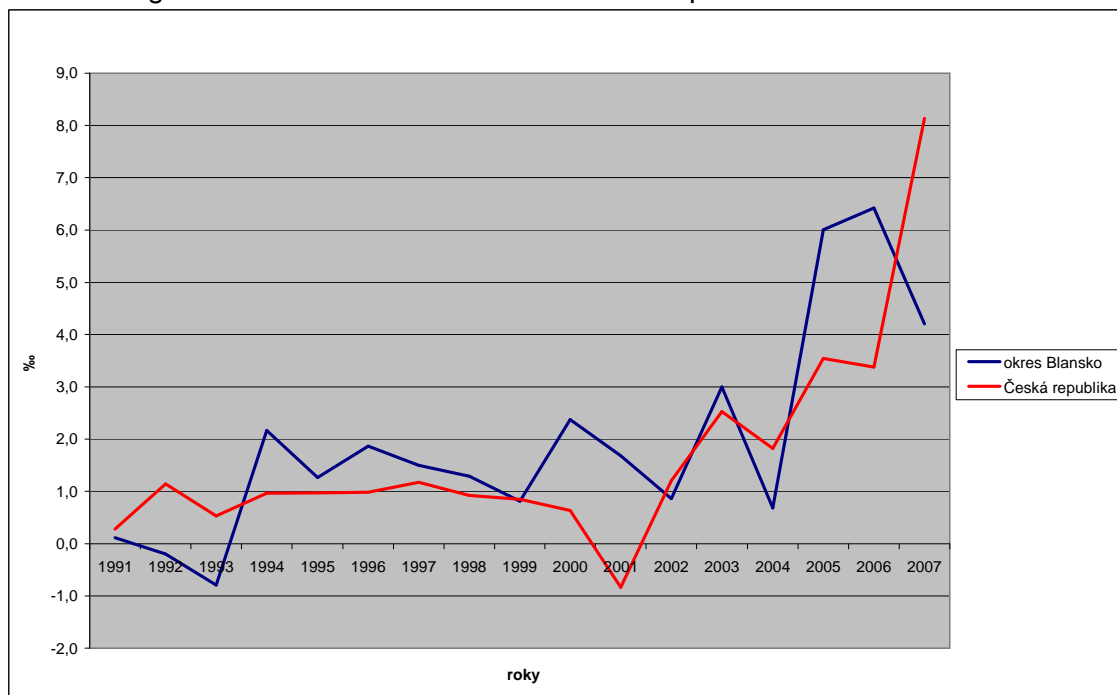
Obr. 25: Migrační saldo na území Blanenska a Boskovicka v letech 1991-2007

Zdroj: Databáze demografických údajů za obce ČR. Praha: ČSÚ, 2009. (vlastní zpracování)

Migrační saldo obou regionů ve sledovaném období vykazuje téměř totožný počátek křivek, a to do roku 1994. Další vývoj, do roku 2002, byl rozdílný, tendence křivek byly dokonce protichůdné. Po roce 2002 můžeme sledovat opět podobný průběh křivek, s výjimkou roku 2006. Téměř po celé období se migrační saldo obou regionů pohybuje v kladných hodnotách, tedy převažuje počet přistěhovalých. Výjimku tvoří roky 1991-1993, kdy se na Boskovicku větší počet osob vystěhoval a dále pak rok 2004, který je zároveň minimem (-1,9 ‰). V případě Blanenska to byly pouze roky 1992 a 1993, kdy v tom druhém byla zaznamenána nejnižší hodnota pro celé období, a to -0,8 ‰. Jak již bylo zmíněno, obě křivky měly prakticky po celé období střídavý charakter. Nejvyšších hodnot bylo dosaženo u obou regionů v závěru období od roku 2005. Podobně jako tomu bylo u obou měst, i zde vidíme největší rozdíl migračního salda k předešlému roku v roce 2005, i když ne tak výrazný. Maximem Boskovicka je právě rok 2005, kdy křivka dosáhla hodnoty 4,4 ‰. Na Blanensku bylo největší hodnoty migračního salda dosaženo o rok později, tedy v roce 2006, a to 8,8 ‰ - dvojnásobku maxima Boskovicka. Od začátku období do roku 2003 se pořadí obou regionů téměř pravidelně střídá. Od roku 2003 pak sledujeme výraznou převahu hrubé míry migračního salda na Blanensku.

Obr. 26: Migrační saldo v okrese Blansko a České republice v letech 1991-2007

Zdroj: Databáze demografických údajů za obce ČR. Praha: ČSÚ, 2009; Demografická ročenka České republiky 2007, Praha: ČSÚ, 2008 (vlastní zpracování)

Poslední graf v této části srovnává migrační saldo okresu Blansko a České republiky. Obě křivky mají po většinu sledovaného období vcelku podobný průběh, když v některých částech můžeme spatřit větší rozptyly. Tendence obou křivek jsou střídavě rostoucí a klesající. Okres Blansko odráží vývoj migračního salda v obou regionech, kde došlo v letech 1992 a 1993 k záporným hodnotám, tedy převaze vystěhovalých. Ve zbylém období pak převažuje počet přistěhovalých, čili migrační saldo je kladné. Česká republika, s výjimkou roku 2001 (-0,8 ‰), se pohybovala v kladných hodnotách migračního salda. Za zmínku stojí téměř vyrovnané hodnoty let 1992-2000, kdy se hodnoty pohybovaly s nepatrnými výchylkami v okolí 1,0 ‰, poté nastal již zmíněný pokles a následný růst. Maximem křivky migračního salda České republiky byl rok 2007, kdy bylo dosaženo hodnoty 8,1 ‰. Maximum okresu Blansko bylo zaznamenáno o rok dříve, a to 6,4 ‰. V závěru období tedy sledujeme u obou územích kladné hodnoty, které v porovnání s ostatními sledovanými roky jsou výraznější.

6.5 Celkový přírůstek

Posledním sledovaným demografickým ukazatelem je celkový přírůstek, který nám udává součet přirozeného přírůstku a migračního salda za určité časové období. V případě výsledných záporných hodnot se jedná o celkový úbytek.

Za období let 1991-2007 přibylo v celkovém součtu v okrese Blansko 1 750 obyvatel. Na tomto výsledku se podílí záporná přirozená měna (-1 725 osob) a kladné migrační saldo (3 475 osob). Podíl Blanenska na celkovém přírůstku okresu byl o mnoho větší (1 233 osob) než v případě Boskovicka (650 osob). Při porovnání celkového přírůstku obou měst během 17 let zjistíme, že v Boskovicích došlo k úbytku (182 osob) a naopak v Blansku k mírnému přírůstku (49 osob). Z toho jasně vyplývá, že celkový přírůstek populace nastal i v zázemích obou měst. Větší byl zaznamenán v zázemí Blanska (1 233 osob) než v zázemí Boskovic (650 osob).

Tab. 14: Celkový přírůstek v okrese Blansko a jeho vybraných oblastech včetně srovnání s celkovým přírůstkem v ČR ve 4 etapách let 1991-2007 (absolutní údaje)

Území	Etapa			
	1991-1995	1996-2000	2001-2005	2006-2007
Blansko	10	-272	-52	363
zázemí Blanska	201	-73	618	487
Blanensko	211	-345	566	850
Boskovice	171	89	-446	4
zázemí Boskovic	-98	126	338	284
Boskovicko	73	215	-108	288
okres Blansko	284	-130	458	1 138
Česká republika	16 736	-54 798	19 052	130 051

Zdroj: Databáze demografických údajů za obce ČR. Praha: ČSÚ, 2009; Demografická ročenka České republiky 2007, Praha: ČSÚ, 2008 (vlastní výpočty)

Z absolutních údajů uvedených v tabulce 14 vyplývá, že v období let 1991-1995 byl celkově ve všech studovaných územních částech, kromě zázemí Boskovic, zaznamenán celkový přírůstek obyvatel. Oproti tomu následující období let 1996-2000 bylo ve znamení celkového úbytku populace a to jak v okrese, republice, tak i na Blanensku a jeho dílčích územních částí. Naopak Boskovicko včetně Boskovic a jeho zázemí zaznamenaly přírůstek. V dalším sledovaném období let 2001-2005 se situace opět obrátila. Okres se celkově

držel celorepublikového trendu, tedy celkovým přírůstkem obyvatelstva. V obou městech naopak došlo v tomto období k úbytku, výraznějším však v případě Boskovic, což se projevilo i na celkovém úbytku obyvatel na Boskovicku. Blanensko se opět dostalo do kladných hodnot, tedy přírůstkem. V posledním období let 2006-2007 pozorujeme ve všech sledovaných územních částech celkový přírůstek, který významně ovlivnila imigrace.

Tab. 15: Celkový přírůstek v okrese Blansko a jeho vybraných oblastech včetně srovnání s celkovým přírůstkem v ČR ve 4 etapách let 1991-2007 (relativní údaje)

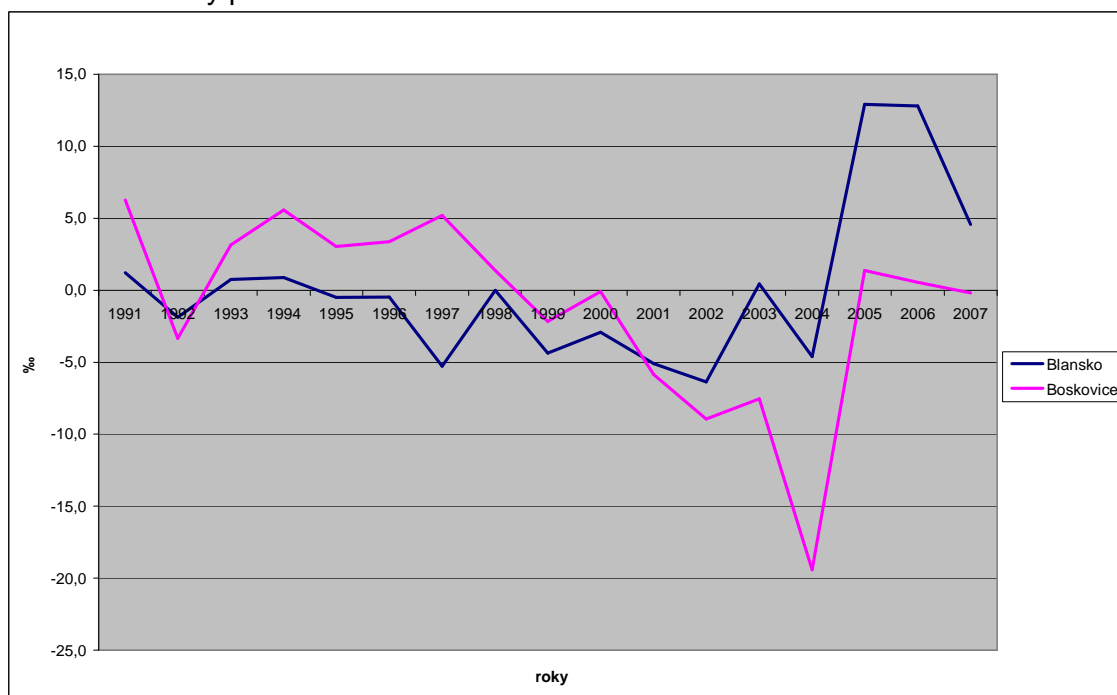
Území	Etapa			
	1991-1995	1996-2000	2001-2005	2006-2007
Blansko	0,1	-2,6	-0,5	8,7
zázemí Blanska	1,2	-0,4	3,7	7,1
Blanensko	0,8	-1,3	2,1	7,7
Boskovice	2,9	1,6	-8,0	0,2
zázemí Boskovic	-0,5	0,7	1,7	3,6
Boskovicko	0,3	0,9	-0,4	2,9
okres Blansko	0,5	-0,3	0,9	5,4
Česká republika	0,3	-1,0	0,4	6,3

Zdroj: Databáze demografických údajů za obce ČR. Praha: ČSÚ, 2009; Demografická ročenka České republiky 2007, Praha: ČSÚ, 2008 (vlastní výpočty)

Tabulka 15 vychází z hodnot tabulky předešlé, údaje jsou však relativní (v ‰), tedy přepočteny na 1 000 obyvatel středního stavu. Vývoj celkového přírůstku byl opět okomentován v textu k předchozí tabulce. Také zde si můžeme všimnout podobného průběhu celkového přírůstku v okrese Blansko s přírůstkem v České republice, kde se relativní hodnoty liší jen v desetínách promile. V období let 1991-2005, tedy v prvních tří sledovaných obdobích, pozorujeme hrubou míru celkového přírůstku, která se pohybuje v intervalu <-1;1>. V posledním dvouletém období 2006-2007 byl zaznamenán výrazný nárůst počtu obyvatel jak v okrese, tak i v republice. Hlavními příčinami celkového přírůstku v posledním období je kladná přirozená měna (2007) a kladné migrační saldo.

V následující části, stejně jako v předchozích kapitolách, se zabývám grafickým srovnáváním celkového přírůstku za dané období jednotlivě pro obě města, regiony a v neposlední řadě pro okres Blansko v porovnání s Českou republikou.

Obr. 27: Celkový přírůstek ve městech Blansko a Boskovice v letech 1991-2007

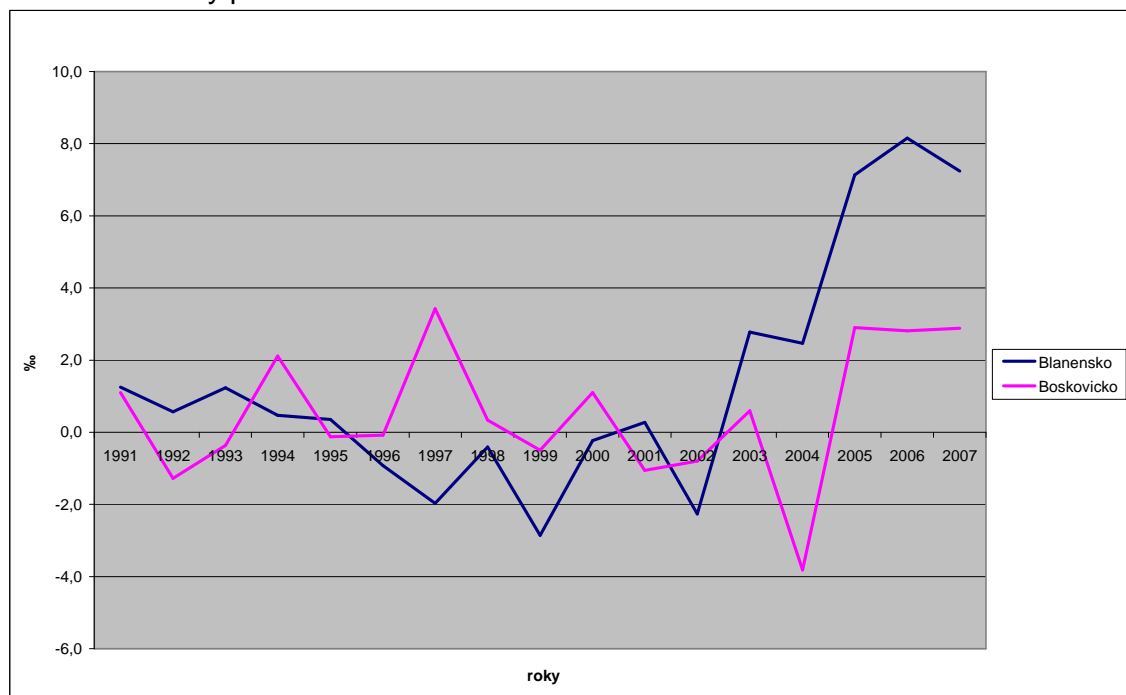
Zdroj: Databáze demografických údajů za obce ČR. Praha: ČSÚ, 2009. (vlastní zpracování)

Graf na obrázku 27 znázorňuje vývoj celkového přírůstku v Boskovicích a Blansku. Obě křivky mají podobný klesající a rostoucí průběh s větším rozptylem u křivky Boskovic. Výjimku tvoří roky 1997 a 1998, kdy došlo k vzájemně protichůdnému pohybu křivek. Počátek období je u obou měst charakterizován kladným přírůstkem, avšak v roce 1992 nastal propad do záporných hodnot. Boskovice dosáhly nejvyšší hodnoty hned v roce 1991, a to 6,3 ‰, naopak Blansko až v roce 2005, konkrétně 12,9 ‰. V Boskovicích byl zaznamenán kladný přírůstek opět od roku 1993, kdy nastal nárůst, až do roku 1998. V letech 1999-2004 byly hodnoty záporné, tudíž docházelo k úbytku obyvatel. Největší úbytek nastal v roce 2004, a to dokonce až -19,4 ‰. Rok 2005 znamenal pro Boskovice výrazný nárůst oproti předchozímu roku a navrácení se do oblasti kladného přírůstku, který vydržel také následující rok. V roce 2007 Boskovice zaznamenaly mírný pokles a celkový úbytek činil -0,2 ‰. V případě Blanska byla křivka v letech 1991-2004 poněkud vyrovnanější, rozptily nebyly tak výrazné, jak tomu bylo u křivky Boskovic. Po většinu tohoto období byly hodnoty záporné, tedy došlo k celkovému úbytku. Výjimkou jsou ale roky 1993, 1994 a 2003, kdy Blansko zaznamenalo mírný přírůstek (do 1,0 ‰). Zajímavostí je také rok 1998, kdy hodnota celkového přírůstku byla 0,0 ‰, tedy nedošlo ani k přírůstku, ani k úbytku populace v Blansku. Minimem v úbytku

populace byl rok 2002, kdy hodnota dosáhla -6,4 ‰. Od roku 2005 do konce sledovaného období se Blansko pohybovalo v hodnotách kladných, s maximem v roce 2005, a to 12,9 ‰. Poté nastal pokles v celkovém přírůstku pod hranici 5,0 ‰ (2007).

Při porovnání křivek obou měst vidíme, že Boskovice v první polovině sledovaného období měly větší celkový přírůstek, kdežto Blansko v roce 1997 úbytek. Od roku 1999 se obě křivky pohybovaly v oblasti záporných hodnot a roku 2001 si křivky měst vyměnily pořadí, tedy Blansko se dostalo před Boskovice. Poslední tři roky sledujeme výraznou převahu v celkovém přírůstku v Blansku, kdy v letech 2005-2006 byl rozdíl mezi městy dokonce 11,5 ‰.

Obr. 28: Celkový přírůstek na území Blanenska a Boskovicka v letech 1991-2007

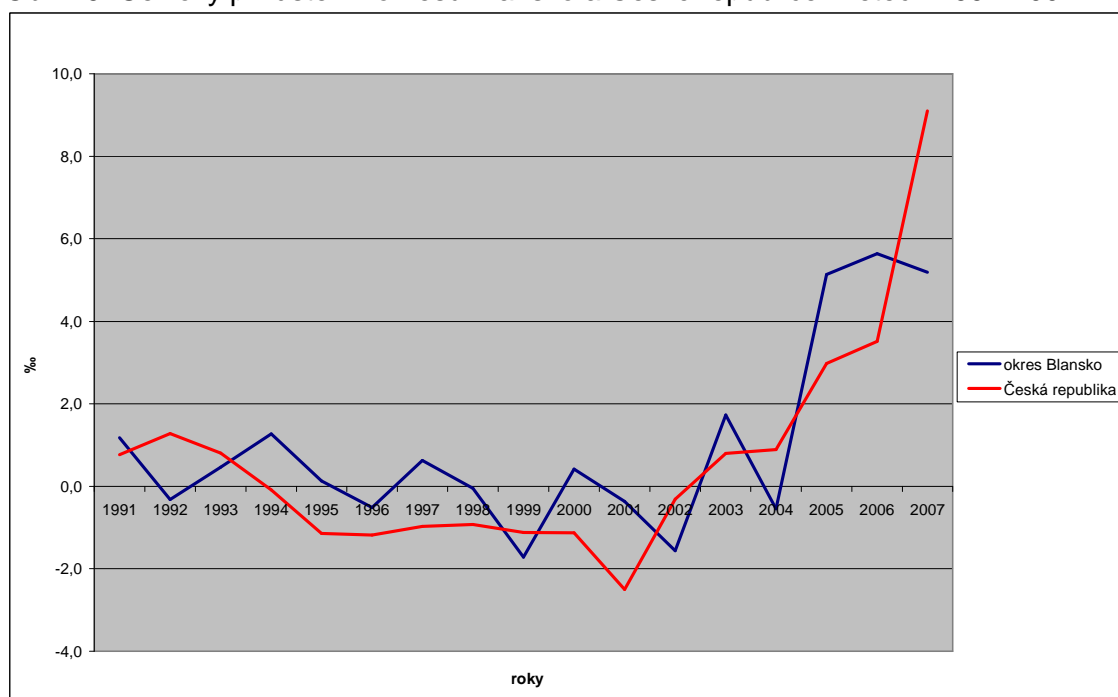

Zdroj: Databáze demografických údajů za obce ČR. Praha: ČSÚ, 2009. (vlastní zpracování)

Porovnáme-li Blanensko a Boskovicko, dojdeme k závěru, že průběh obou křivek je vcelku rozdílný. Křivky jsou v obou případech střídavě klesající a rostoucí, ale často protichůdné. Rozptyl křivek obou regionů již není tak výrazný. Blanensko zaznamenalo v letech 1991-1995 celkový přírůstek, od roku 1996 došlo k poklesu až do záporných hodnot s minimem v roce 1999 (-2,9 ‰). Celkový úbytek populace trval až do roku 2002, kromě předchozího roku, kdy Blanensko zaznamenalo mírný přírůstek obyvatel. Od roku 2003 do konce sledovaného období se Blanensko pohybovalo opět v kladných hodnotách, tedy

v celkovém přírůstku. Největší nárůst nastal v roce 2003 a 2005, maxima pak bylo dosaženo o rok později (2006), a to konkrétně 8,2 ‰. V případě Boskovicka pozorujeme větší výkyvy mezi přírůstkem a úbytkem. K největšímu celkovému přírůstku obyvatel došlo v roce 1997 (3,4 ‰), naopak k úbytku v roce 2004 (-3,8 ‰). Od roku 2005 Boskovicko zaznamenalo celkový přírůstek, který se až do konce období pohyboval okolo hodnoty 3,5 ‰. Křivka Blanenska se od roku 2003 dostala výrazně nad křivku Boskovicka, tedy měla větší celkový přírůstek obyvatel. Do té doby se pořadí obou regionů střídalo.

Obr. 29: Celkový přírůstek v okrese Blansko a České republice v letech 1991-2007

Zdroj: Databáze demografických údajů za obce ČR. Praha: ČSÚ, 2009; Demografická ročenka České republiky 2007, Praha: ČSÚ, 2008 (vlastní zpracování)

Poslední graf je srovnáním celkových přírůstků okresu Blansko a České republiky. Křivka okresu Blansko je odrazem obou předešlých křivek Blanenska a Boskovicka. Její průběh je pravidelně klesající a rostoucí, dále můžeme pozorovat střídání let s celkovým přírůstkem a úbytkem. Křivka České republiky má do roku 2001 poměrně vyrovnaný průběh, poté došlo k výraznému růstu, a to až do konce sledovaného období. Okres zaznamenal záporné hodnoty, tedy celkový úbytek obyvatel, v letech 1992, 1996, 1999, 2001-2002 a 2004. Okresní minimum bylo dosaženo v roce 1999 (-1,7 ‰), naopak maximum v roce 2006 (5,6 ‰). Od roku 2005 se hodnoty celkového přírůstku obyvatel pohybují nad

hranicí 5,0 ‰. V případě České republiky sledujeme dlouhotrvající období úbytku populace v letech 1994-2002, kdy nejnižší hodnota byla zaznamenána v roce 2001 (-2,5 ‰). Předtím bylo období nárůstu populace (1991-1993), kdy se hodnoty pohybovaly okolo 1,0 ‰. Od roku 2003 do roku 2007 pozorujeme nárůst počtu obyvatel v ČR s vrcholem v roce 2007, kdy bylo dosaženo maxima, a to 9,1 ‰, tedy výrazný nárůst oproti předešlému roku.

7 Struktura obyvatelstva a její změny v období let 1991-2007

V této kapitole se zabývám vývojem obyvatelstva v okrese Blansko a jeho územních částí dle daných struktur (podle pohlaví, věku, stupně vzdělání, národnosti a náboženského vyznání), které jsem rozdělil do jednotlivých podkapitol. V každé podkapitole jsou zveřejněny tabulky pro roky 1991, 2001, popřípadě 2007, které udávají relativní hodnoty (v %), nebude-li uvedeno jinak. Tabulky s absolutními hodnotami jsou přidány v příloze.

7.1 Změny ve vývoji obyvatelstva podle pohlaví

Pro charakteristiku vývoje obyvatelstva podle pohlaví jsem stanovil roky 1991, 2001 a 2007. V roce 1991 žilo v okrese Blansko 104 106 obyvatel, z toho 50 875 mužů a 53 231 žen. Mužů tedy bylo méně (48,1 %) než žen (51,1 %). V dalších sledovaných letech se podíl mužů okrese Blansko nepatrně zvyšoval, ale jen v řádu desetin procenta. V roce 2007 tak muži tvořili 49,1 % populace okresu. Prakticky stejný průběh měl i vývoj obyvatelstva dle pohlaví v České republice, kde došlo k poněkud výraznějšímu nárůstu podílu mužů než v případě okresu Blansko. V roce 1991 byl podíl mužů 48,5 %, v roce 2001 hodnota činila již 48,7 % a v roce 2007 dokonce 49,0 %, tedy půlprocentní nárůst za celé sledované období. Podobný trend, který probíhal v republice i okresu, byl zaznamenán na Boskovicku a Blanensku, či-li mírný nárůst podílu mužů na celkové populaci. Za povšimnutí stojí pokles podílu mužů v obou městech a naopak nárůst v zázemích měst, hodnoty se opět pohybují v desetinách procent, tedy nevelké změny. Podíl mužů na obyvatelstvu se ve všech sledovaných územních částech za sedmnáctileté období příliš nezměnil a i nadále převažuje podíl žen, a to přibližně o 2 %.

Podle údajů ze sčítání lidu z roku 2001 některé obce okresu Blansko zaznamenaly větší počet (podíl) mužů, než žen. Na Blanensku to bylo 13 obcí, z nichž ve Sloupě byla tato hodnota největší, a to 51,9 %. Na Boskovicku zaznamenalo vyšší podíl mužů než žen 29 obcí, nejvíce Chrudichromy (55,7 %)

a Lhota u Lysic (53,8 %). Naopak nejmenší podíl mužů byl v obcích Malá Lhota (42,9 %) a Holštejn (44,9 %) na Blanensku a v obcích Šebetov (38,9 %), Tasovice (41,3 %) a Roubanina (42,2 %) na Boskovicku.

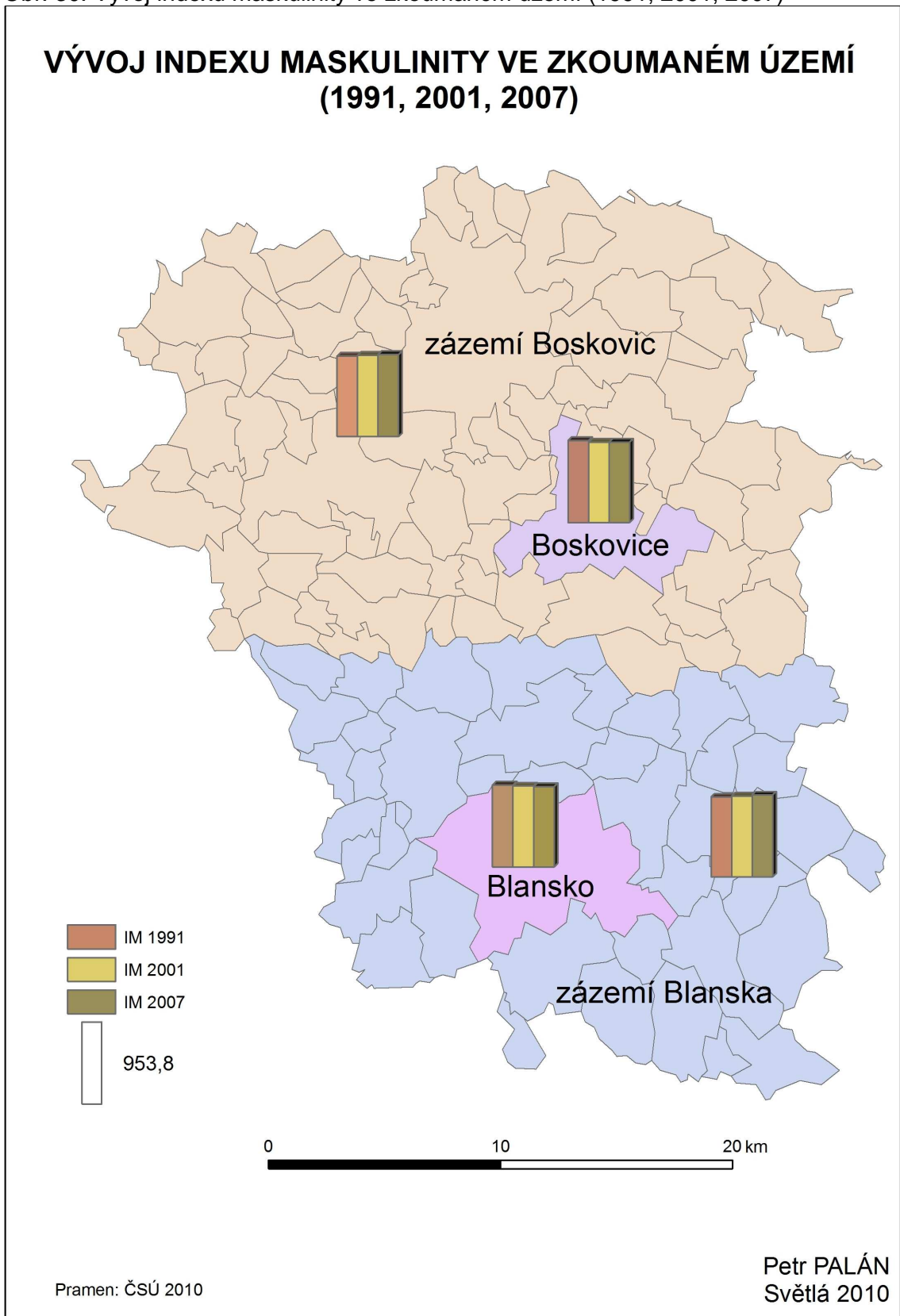
Tab. 16: Vývoj obyvatelstva v okrese Blansko a jeho vybraných oblastech včetně srovnání s vývojem obyvatelstva v ČR dle pohlaví v letech 1991, 2001 a 2007

Území	1991		2001		2007	
	<i>index maskulinity</i>	<i>% muži</i>	<i>index maskulinity</i>	<i>% muži</i>	<i>index maskulinity</i>	<i>% muži</i>
Blansko	953,8	48,8	941,5	48,5	935,4	48,3
Zázemí Blanska	955,0	48,8	969,1	49,2	979,6	49,5
Blanenska	954,5	48,8	958,1	48,9	962,6	49,0
Boskovice	943,1	48,5	922,3	48,0	925,0	48,1
Zázemí Boskovic	962,6	49,0	970,9	49,3	981,1	49,5
Boskovicko	957,1	48,9	959,7	49,0	968,7	49,2
okres Blansko	955,7	48,9	959,1	49,0	965,5	49,1
Česká republika	943,0	48,5	949,3	48,7	959,4	49,0

Zdroj: Seznam ukazatelů sčítání lidu, bytů a domů 1991 v regionálním informačním systému, Praha: ČSÚ, 1993; SLDB 2001 - data za obce okresu Blansko. Praha: ČSÚ, 2005; SLDB 2001 - data za ČR. Praha: ČSÚ, 2005; Vybrané údaje za správní obvody ORP za rok 2007. Praha: ČSÚ, 2009; Demografická ročenka České republiky 2007, Praha: ČSÚ, 2008 (vlastní výpočty)

Další sledovanou charakteristikou vývoje obyvatelstva dle pohlaví, vedle podílu mužů, je index maskulinity, tedy počet mužů připadajících na 1 000 žen. Index maskulinity se v okrese Blansko také postupně zvyšoval. V roce 1991 činil 955,7 a za sedmnáctileté období zaznamenal zvýšení téměř o 10 mužů na 965,5. Česká republika ukazovala v roce 1991 hodnotu 943,0 a roku 2007 hodnotu 959,4, tedy větší nárůst než v případě okresu, a to přibližně 16 mužů. K růstu počtu mužů na 1 000 žen došlo i na Blanensku (z 954,5 na 962,6) a Boskovicku (z 957,1 na 968,7). Boskovicko dosahovalo vyšších hodnot než Blanensko. Oba regiony, společně s okresem, se tak mírně držely nad celorepublikovým trendem. Naopak pokles nastal v případě obou sledovaných měst. Nižší hodnoty byly zjištěny u Boskovic, kde index maskulinity v roce 1991 byl 943,1, v roce 2001 pak 922,3 (nejnižší hodnota) a v roce 2007 925,0, tedy celkový pokles o přibližně 18 mužů. Prakticky stejný pokles za sedmnáctileté období, tedy 18 mužů, zaznamenalo i Blansko, konkrétně z 953,8 na 935,4.

Obr. 30: Vývoj indexu maskulinity ve zkoumaném území (1991, 2001, 2007)

7.2 Stárnutí populace

Vývoj obyvatelstva v okrese Blansko dle věkové struktury se během sledovaného období let 1991-2007 výrazně změnil. V roce 1991 připadalo na věkovou skupinu do 14 let 21,4 % obyvatel, v roce 2001 se tento údaj snížil na 16,6 % a v roce 2007 poklesl až na 14,4 %. Střední věková skupina, která je ve věku 15 až 64 let, zahrnovala v roce 1991 65,9 % obyvatel, o deset let později tento podíl narostl na 69,3 % a v roce 2007 dokonce na 70,4 %. Lidí starších 65 let, což je poslední věková skupina, bylo v roce 1991 12,7 %, v roce 2001 se tato hodnota zvýšila na 14,1 % a v roce 2007 na 15,2 %. Tyto hodnoty, zjištěné pro okres Blansko, prakticky odpovídají údajům zaznamenaným pro Českou republiku. Liší se pouze v desetinách procenta. Lze tedy říci, že populace, jak v okrese Blansko, tak i v celé české republice, stárne.

Tab. 16: Vývoj obyvatelstva v okrese Blansko a jeho vybraných oblastech včetně srovnání s vývojem obyvatelstva v ČR dle věku v letech 1991, 2001 a 2007 (v %)

Území	1991			2001			2007		
	0-14	15-64	65 +	0-14	15-64	65 +	0-14	15-64	65 +
Blansko	22,0	67,8	10,2	15,8	70,2	14,0	12,9	71,2	15,9
zázemí Blanska	20,8	65,9	13,3	16,1	69,4	14,5	14,1	70,4	15,5
Blanenska	21,3	66,6	12,1	16,0	69,7	14,3	13,6	70,8	15,6
Boskovice	21,6	65,5	12,9	16,0	70,0	14,0	13,6	71,1	15,3
zázemí Boskovic	21,6	64,8	13,6	17,7	68,5	13,8	15,6	69,7	14,7
Boskovicko	21,6	65,0	13,4	17,3	68,9	13,8	15,2	70,0	14,8
okres Blansko	21,4	65,9	12,7	16,6	69,3	14,1	14,4	70,4	15,2
Česká republika	21,0	66,4	12,6	16,2	70,0	13,8	14,2	71,2	14,6

Zdroj: Seznam ukazatelů sčítání lidu, bytů a domů 1991 v regionálním informačním systému, Praha: ČSÚ, 1993; SLDB 2001 - data za obce okresu Blansko. Praha: ČSÚ, 2005; SLDB 2001 - data za ČR. Praha: ČSÚ, 2005; Vybrané údaje za správní obvody ORP za rok 2007. Praha: ČSÚ, 2009; Demografická ročenka České republiky 2007, Praha: ČSÚ, 2008 (vlastní výpočty)

V tabulce 16 jsou zaznamenány hodnoty jednotlivých věkových skupin také pro ostatní územní části okresu Blansko. Hodnoty korespondují s údaji celorepublikovými i okresu Blansko. Drobnou výjimku tvoří město Blansko, kde rozdíly v jednotlivých věkových kategoriích jsou větší než 1 %. Výsledkem je starší obyvatelstvo ve městě Blansko vůči okresu. Při porovnání Blanenska a Boskovicka zjistíme, že stejně jako u měst je starší populace na Blanensku a mladší na Boskovicku.

Tab. 17: Index stáří v okrese Blansko a jeho vybraných oblastech včetně srovnání s indexem stáří v ČR v letech 1991, 2001 a 2007 (v %)

<i>Území</i>	1991	2001	2007
Blansko	46,1	88,4	122,7
zázemí Blanska	63,8	90,0	110,0
Blanenska	56,6	89,4	114,6
Boskovice	59,8	87,0	112,7
zázemí Boskovic	62,8	77,5	94,1
Boskovicko	61,9	79,5	97,7
okres Blansko	59,2	84,4	105,6
Česká republika	60,2	85,4	102,4

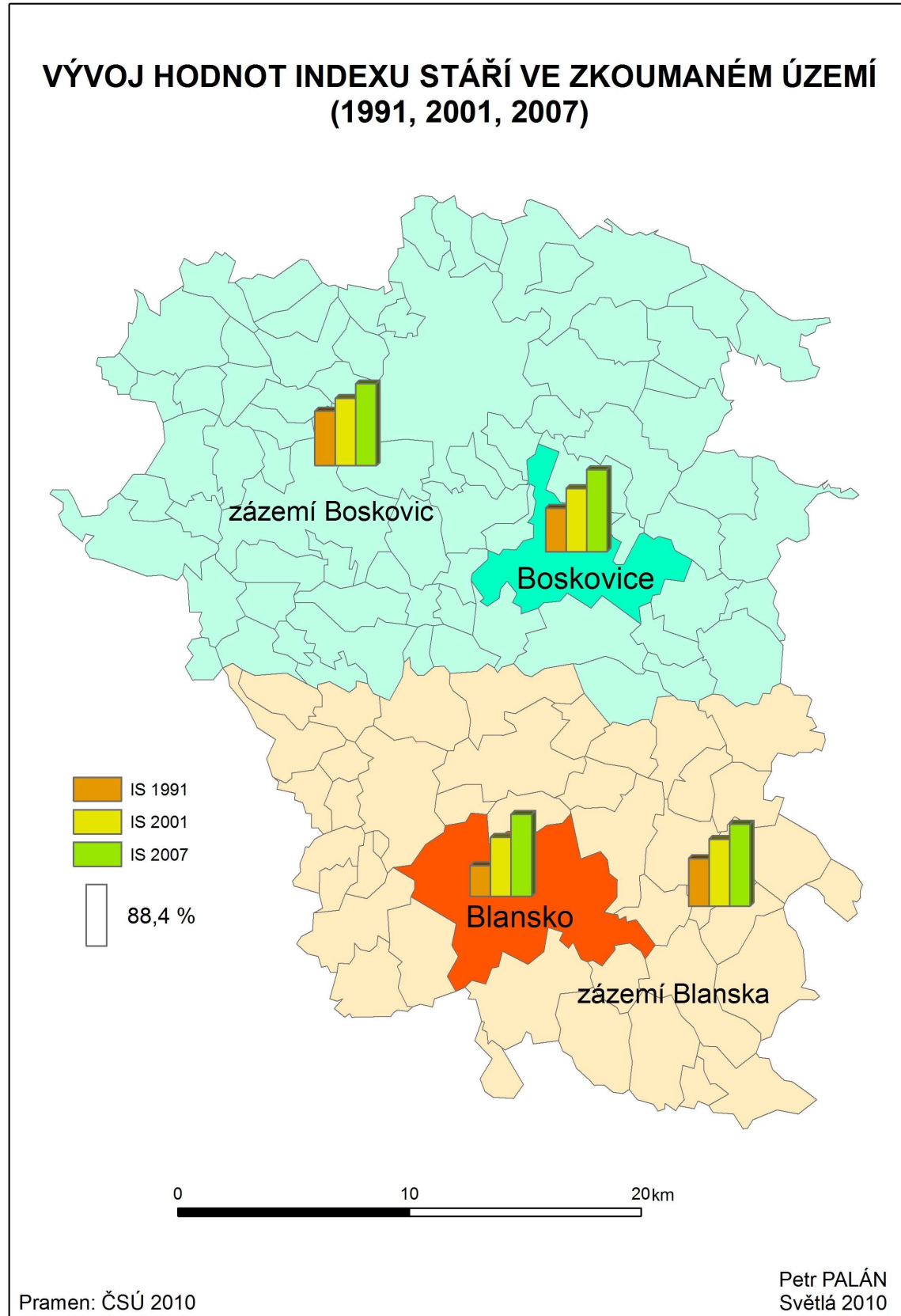
Zdroj: Seznam ukazatelů sčítání lidu, bytů a domů 1991 v regionálním informačním systému, Praha: ČSÚ, 1993; SLDB 2001 - data za obce okresu Blansko. Praha: ČSÚ, 2005; SLDB 2001 - data za ČR. Praha: ČSÚ, 2005; Vybrané údaje za správní obvody ORP za rok 2007. Praha: ČSÚ, 2009; Demografická ročenka České republiky 2007, Praha: ČSÚ, 2008 (vlastní výpočty)

Dalším ukazatelem je index stáří, tedy poměr nejstarší věkové skupiny (65 +) a nejmladší věkové skupiny (0-14), který je vyjádřený v procentech (Tab. 17). Také tento ukazatel je důkazem stárnutí populace.

V okrese Blansko v roce 1991 byl index stáří 59,2 %, tato hodnota narůstala až na konečných 105,6 % v roce 2007, tedy rozdíl cca 46 %. Opět i zde si všimneme korespondujících hodnot s údaji České republiky. Srovnáním obou regionů zjistíme, že Blanensko stárne rychleji než okresní průměr a naopak Boskovicko pomaleji. I zde vidíme výrazný rozdíl u města Blansko, kdy stárnutí populace za sedmnáctileté období je velmi razantní, nárůst činí necelých 77 % (z 46,1 % na 122,7 %), což je obrovský rozdíl oproti hodnotám v okrese i republice.

V roce 2001 bylo na Blanensku 18 obcí a na Boskovicku 20 obcí s převažujícím počtem obyvatel v poprodukční složce nad počtem dětí do 14 let. Obce s nejstarší populací, dle indexu stáří, byly na Blanensku Habrůvka (197,4 %), Bukovinka (188,9 %) a Kulířov (180,0 %) a na Boskovicku obce Makov (950,0 %), Louka (550,0 %), Kunčina Ves (525,0 %) a Krhov (177,4 %). Naopak s nejmladší populací to byly na Blanensku obce Žďár (60,0 %), Jedovnice (65,9 %) a Ráječko (71,4 %) a na Boskovicku obce Horní Smržov (40,0 %), Křtěnov (40,4 %) a Rozseč nad Kunštátem (53,9 %).

Obr. 31: Vývoj hodnot indexu stáří ve zkoumaném území (1991, 2001, 2007)

7.3 Vzdelanost obyvatelstva

Složení obyvatelstva podle stupně vzdělání je rozděleno na základní vzdělání (ZV), střední vzdělání bez maturity (SV-M), střední vzdělání s maturitou (SV+M) a vysokoškolské vzdělání (VV) pro roky 1991 a 2001. Úroveň vzdělání se v celé České republice zvyšuje, což dokládá tabulka 18. Ke zvýšení úrovně vzdělání došlo také v okrese Blansko i v jeho sledovaných územních částech.

Tab. 18: Vývoj obyvatelstva v okrese Blansko a jeho vybraných oblastech včetně srovnání s vývojem obyvatelstva v ČR dle stupně vzdělání v letech 1991 a 2001 (v %)

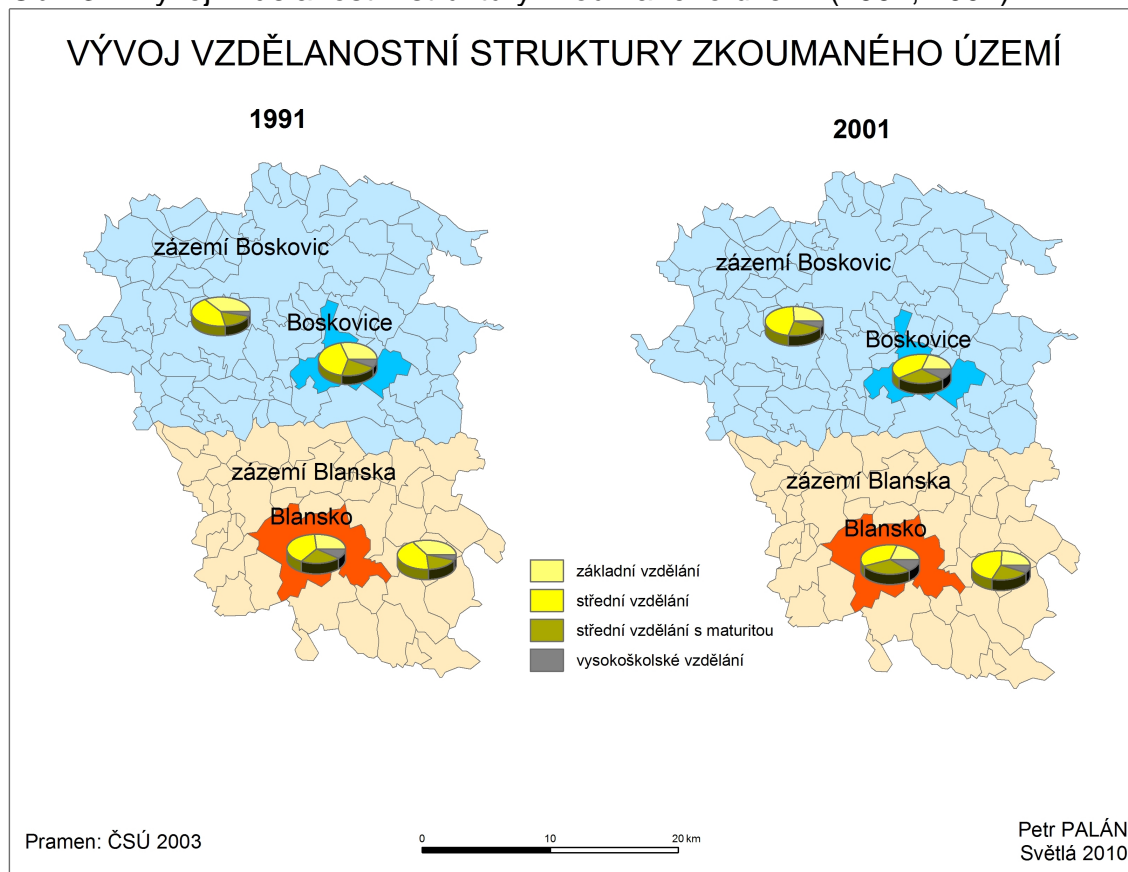
Území	1991				2001			
	ZV	SV - M	SV + M	VV	ZV	SV - M	SV + M	VV
Blansko	26,5	37,3	27,4	8,8	19,5	36,1	33,5	11,0
zázemí Blanska	35,5	41,1	19,1	4,4	24,2	43,9	25,6	6,3
Blanenska	32,0	39,6	22,3	6,1	22,4	40,9	28,6	8,1
Boskovice	30,7	39,7	23,3	6,4	19,7	38,7	31,9	9,8
zázemí Boskovic	37,0	41,4	17,9	3,7	25,8	44,6	24,3	5,3
Boskovicko	35,2	40,9	19,4	4,4	24,4	43,3	26,1	6,3
okres Blansko	33,5	40,2	20,9	5,3	23,3	42,0	27,4	7,2
Česká republika	34,5	35,4	22,9	7,2	24,8	38,0	28,4	8,9

Zdroj: Seznam ukazatelů sčítání lidu, bytů a domů 1991 v regionálním informačním systému, Praha: ČSÚ, 1993; SLDB 2001 - data za obce okresu Blansko. Praha: ČSÚ, 2005; SLDB 2001 - data za ČR. Praha: ČSÚ, 2005 (vlastní výpočty)

V období od roku 1991 do roku 2001 ubyl v okrese Blansko podíl obyvatel se základním vzděláním z 33,5 % na 23,3 %, tedy zhruba o 10 %. Naopak u ostatních stupňů vzdělání se podíl zvyšoval, nejvíce pak u středního vzdělání s maturitou, kde nárůst činil 6,5 %. Větší vzdělanostní úroveň dosáhlo v obou sledovaných rocích Blanensko než Boskovicko, což je také ovlivněno vyšší vzdělaností ve městě Blansko než v Boskovicích.

Při porovnání okresu Blansko s Českou republikou pozorujeme také zvyšování vzdělanostní úrovně. Součet dvou nejvyšších vzdělanostních stupňů (SV+M a VV) okresu Blansko v roce 2001 byl 34,6 %, což je o 8,4 % více než v roce 1991. Tyto hodnoty jsou pod celorepublikovým průměrem. V Tab. 18 si ale můžeme všimnout, že úroveň vzdělání v okrese se zvyšuje dynamičtěji než v republice, což je pozitivní zjištění.

Obr. 32: Vývoj vzdělanostní struktury zkoumaného území (1991, 2001)

7.4 Změny v národnostním složení obyvatel

Obyvatelstvo podle národnostního složení v letech 1991 a 2001 jsem rozdělil do dvou nejpočetnějších národností v okrese Blansko, a to české národnosti a moravské národnosti. Další méně početné národnosti, jako například slovenská, ukrajinská, německá, polská, slezská, vietnamská a další jsem zařadil do skupiny ostatní národnosti.

Jelikož okres Blansko se nachází na území Moravy, dalo by se předpokládat, že větší počet obyvatelstva se přihlásilo k moravské národnosti. V roce 1991 tomu tak opravdu bylo, podíl obyvatel moravské národnosti činil 56,3 % a české 42,6 %. Pro srovnání Česká republika 13,2 % moravská národnost a 81,2 % česká národnost. Více obyvatel moravské národnosti bylo na Boskovicku (58,4 %) než na Blanensku (54,3 %).

Tab. 19: Vývoj obyvatelstva v okrese Blansko a jeho vybraných oblastech včetně srovnání s vývojem obyvatelstva v ČR dle národnosti v letech 1991 a 2001 (v %)

Území	1991			2001		
	česká	moravská	ostatní	česká	moravská	ostatní
Blansko	44,1	54,6	1,3	81,1	14,9	4,0
zázemí Blanska	44,8	54,1	1,1	78,1	18,8	3,1
Blanensko	44,5	54,3	1,2	79,2	17,3	3,5
Boskovice	39,5	59,6	0,9	69,9	26,7	3,4
zázemí Boskovic	41,0	57,9	1,1	75,3	21,8	2,9
Boskovicko	40,6	58,4	1,0	74,1	22,9	3,0
okres Blansko	42,6	56,3	1,1	76,8	20,0	3,3
ČR	81,2	13,2	5,6	90,4	3,7	5,9

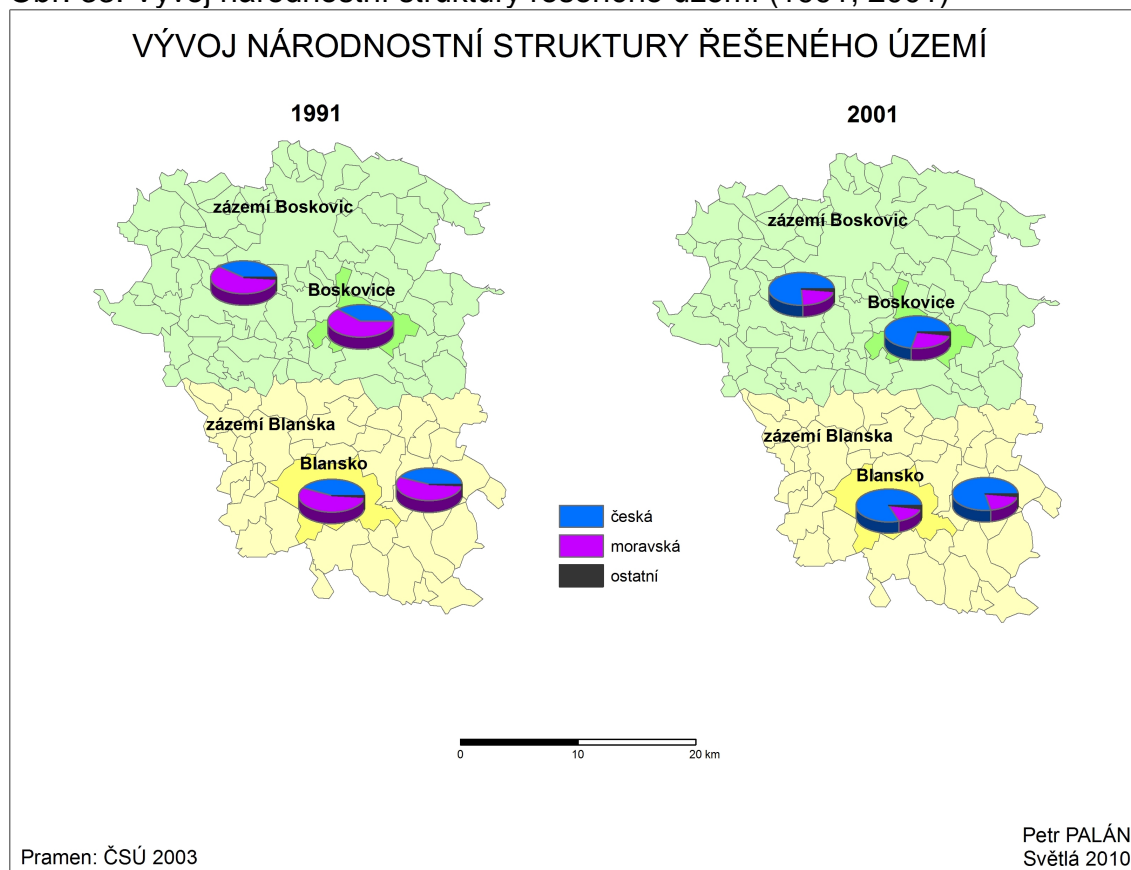
Zdroj: Seznam ukazatelů sčítání lidu, bytů a domů 1991 v regionálním informačním systému, Praha: ČSÚ, 1993; SLDB 2001 - data za obce okresu Blansko. Praha: ČSÚ, 2005; SLDB 2001 - data za ČR. Praha: ČSÚ, 2005 (vlastní výpočty)

V roce 2001 se situace výrazně změnila a ve všech sledovaných oblastech převládalo obyvatelstvo s českou národností. V okrese Blansko během deseti let pokleslo obyvatelstvo moravské národnosti o 36 % na 20 %, naopak česká národnost se zvýšila o 34 % na 76,8 %. K celkovému navýšení podílu obyvatel české národnosti došlo i v České republice, kdy hodnota přesáhla hranici 90 %. Větší podíl obyvatel moravské národnosti stále přetrvával na Boskovicku (22,9 %) než v případě Blanenska (17,3 %), respektive v Boskovicích (26,7 %) než v Blansku (14,9 %).

Jako hlavní příčinu této razantní změny vidím nové rozhodnutí obyvatel, kteří se dříve hlásili k moravské národnosti a v roce 2001 již k české.

Podle údajů ze sčítání lidu 2001 k obcím s největším podílem obyvatel české národnosti na Blanensku patřily Malá Lhota (92,5 %), Krasová (89,5 %) a Lubě (88,6 %). Na Boskovicku pak obce Ústup (97,4 %), Makov (89,3 %) a Crhov (85,0 %). Největší podíl obyvatel na Blanensku, kteří se přihlásili k moravské národnosti, byl v obcích Holštejn (32,0 %), Újezd u Černé Hory (29,1 %) a Závist (29,0 %). Tedy v žádné obci na Blanensku nepřevažoval počet obyvatel s moravskou národností nad českou. Naopak na Boskovicku to byly 3 obce, a to Vážany (59,2 %), Chrudichromy (49,7 %) a Míchov (48,7 %).

Obr. 33: Vývoj národnostní struktury řešeného území (1991, 2001)

7.5 Změny ve vývoji obyvatelstva podle náboženského vyznání

Složení obyvatelstva podle náboženského vyznání v letech 1991 a 2001 jsem rozdělil do tří hlavních skupin na věřící, bez vyznání a nezjištěné vyznání. Dále se pak věřící obyvatelstvo dělí na jednotlivé církve, konkrétně na římsko-katolickou, československou husitskou a evangelickou. Zbylé církve jsem přiřadil do kategorie ostatní církve (pouze pro rok 2001). Jihomoravský kraj je známý tím, že zde žije velký podíl věřící populace. Okres Blansko, který do Jihomoravského kraje spadá, tuto hypotézu potvrzuje. V roce 1991 se k věřícím v okrese Blansko hlásilo 62,2 % obyvatelstva, kdežto v republice to bylo pouze 43,9 %, tedy přibližně o 18 % méně. V okrese Blansko, stejně jako v České republice dominuje římsko-katolická církev nad ostatními, na druhém místě je církev evangelická.

Tab. 20: Obyvatelstva v okrese Blansko a jeho vybrané oblasti včetně srovnání s obyvatelstvem v ČR dle náboženského vyznání v roce 1991 (v %)

Území	věřící				bez vyznání	vyznání nezjištěno
	z toho:	řím.katol.	čs.husit.	evang.c.		
Blansko	42,8	41,1	0,7	1,0	38,6	18,6
zázemí Blanska	61,9	61,0	0,4	0,6	23,1	14,9
Blanenska	54,4	53,2	0,5	0,7	29,3	16,3
Boskovice	63,5	59,2	0,2	4,1	23,7	12,8
zázemí Boskovic	73,5	68,2	0,3	5,0	14,9	11,6
Boskovicko	70,7	65,7	0,3	4,7	17,4	11,9
okres Blansko	62,2	59,2	0,4	2,6	23,6	14,2
Česká republika	43,9	39,0	1,7	2,4	39,9	16,9

Zdroj: Seznam ukazatelů sčítání lidu, bytů a domů 1991 v regionálním informačním systému, Praha: ČSÚ, 1993 (vlastní výpočty)

Ve srovnání obou regionů dominuje v podílu věřících Boskovicko (70,7 %), v případě Blanenska (54,4 %) je podíl věřících přibližně o 16 % menší. Na Boskovicku, oproti Blanensku, je také převaha obyvatelstva, které se hlásí jak k římsko-katolické, tak i k evangelické církvi. Větší podíl věřících je v Boskovicích (63,5 %) než v Blansku (42,8 %), a to o 20,7 %. Větší podíl věřícího obyvatelstva je zaznamenán v zázemích obou měst, než ve městech, což potvrzuje celorepublikový trend (venkov vs. města).

V prakticky ve všech obcích na Blanensku převažoval počet věřících, pouze v Adamově (42,0 %), Blansku (42,8 %) a Ráječku (44,8 %) bylo věřících méně než je polovina jejich obyvatel. Obce na Blanensku, které zaznamenaly největší podíl věřících byly Lubě (92,6 %) a Dlouhá Lhota (89,7 %). Na Boskovicku dosáhly nejvyšších hodnot obce Lhota u Olešnice (97,7 %), Makov (96,9 %), Rozsíčka (96,4 %), Petrov (96,3 %), dalších 9 obcí přesáhlo hranici 90 % (Bedřichov, Černovice, Kněžves, Kunice, Lhota u Lysic, Makov, Prostřední Poříčí, Rubanina a Sulíkov). Naopak nejnižší hodnoty na Boskovicku zaznamenaly obce Velké Opatovice (60,7 %), Svitávka (61,3 %) a již zmiňované Boskovice (63,5 %).

V některých obcích okresu byli v roce 1991 všichni věřící katolíci, konkrétně to jsou obce Brřov-Jeneč, Bukovina, Dlouhá Lhota, Holštejn, Senetářov, Šošůvka, Újezd u Černé Hory a žertovnik na Blanensku a obce Benešov, Kozárov, Kunčina Ves, Petrov a Vranová na Boskovicku. Naopak v obci Vanovice byla zaznamenána převaha evangelíků nad katolíky (63 % : 37 %), kde dominantou obce, ale i celé Malé Hané, je evangelický kostel. Za

zmínku stojí také obec Horní Smržov (48 % : 52 %) a Tasovice (41 % : 59%), kde mírně převládalo náboženství římsko-katolické. Tyto tři obce se nachází na území Boskovicka.

Tab. 21: Obyvatelstva v okrese Blansko a jeho vybrané oblasti včetně srovnání s obyvatelstvem v ČR dle náboženského vyznání v roce 2001 (v %)

Území	věřící					bez	vyzn.
	z toho:	řím.katol.	čs.husit.	evang.	ostatní	vyznání	nejz.
Blansko	33,3	28,7	1,0	0,6	3,0	56,7	10,0
zázemí Blanska	46,9	43,7	0,4	0,3	2,5	40,5	12,6
Blanenska	41,7	38,0	0,6	0,4	2,7	46,7	11,6
Boskovice	48,2	43,0	0,2	2,0	3,0	43,7	8,1
zázemí Boskovic	59,8	53,1	0,2	3,4	3,1	29,2	11,0
Boskovicko	57,2	50,8	0,2	3,1	3,1	32,5	10,3
okres Blansko	49,2	44,2	0,4	1,7	2,9	39,8	11,0
Česká republika	32,1	26,8	1,0	1,7	2,7	59,0	8,8

Zdroj: SLDB 2001 - data za obce okresu Blansko. Praha: ČSÚ, 2005; SLDB 2001 - data za ČR. Praha: ČSÚ, 2005 (vlastní výpočty)

V Tab. 21, která popisuje stav k roku 2001, si můžeme všimnout výrazného snížení věřícího obyvatelstva během, které nastalo během deseti let. V okrese Blansko pozorujeme pokles podílu věřícího obyvatelstva o 13 % na hodnotu 49,2 %, podíl osob bez vyznání dosáhl téměř 40 % a u 11 % obyvatel nebylo vyznání zjištěno. V případě České republiky se podíl věřících také výrazně snížil, a to o necelých 12 %, tedy na hodnotu 32,1 %. V republice převažovalo osob bez vyznání, u kterého podíl činil 59 %. U 8,8 % osob nebylo vyznání zjištěno.

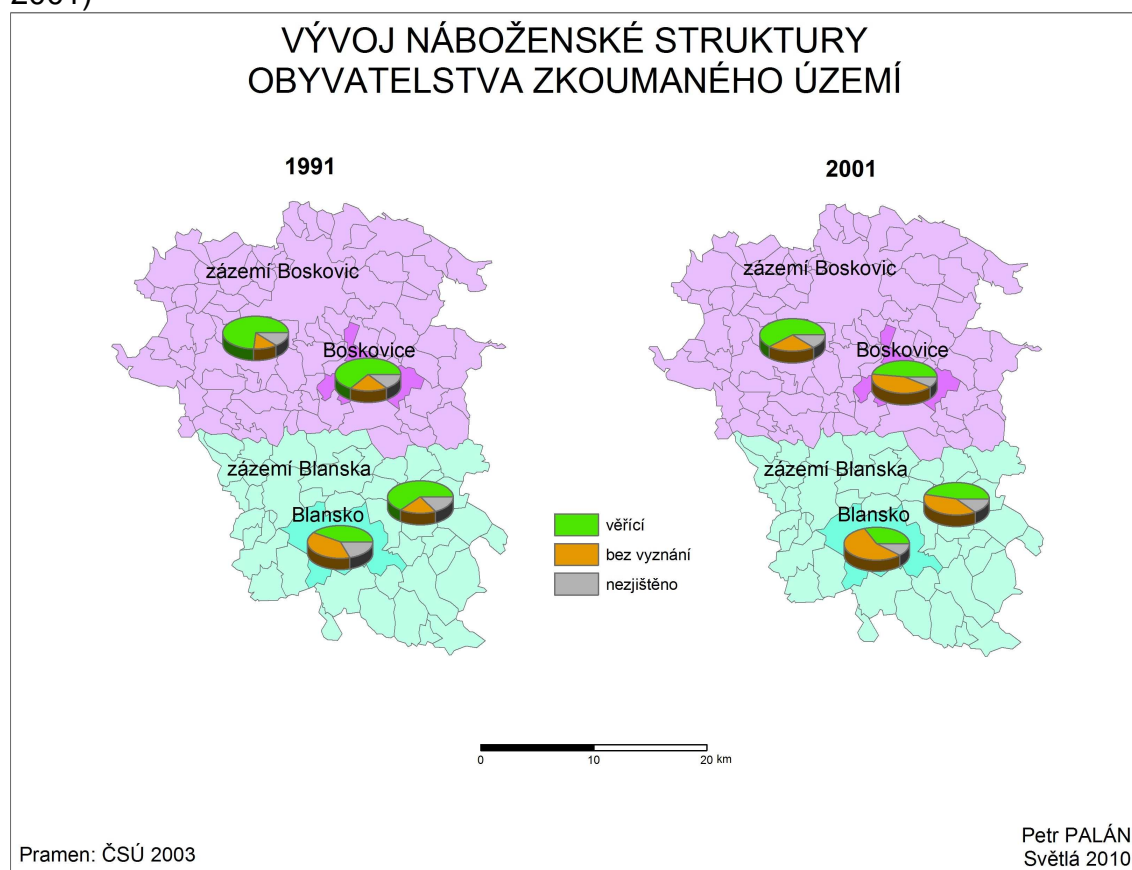
Výrazný pokles věřících byl zaznamenán také u jednotlivých sledovaných územních částí okresu. Prakticky stejný trend, který byl pozorován v republice, se objevil u města Blansko. Na Blanensku (41,7 %), obdobně jako v roce 1991, byl podíl věřících osob menší o 15,5 % než v Boskovicku (57,2 %). Blanensko, stejně jako město Blansko, evidovalo větší podíl osob bez vyznání než osob věřících. Co se týče rozložení jednotlivých církví, tak i v tomto roce výrazně převažovala ve všech sledovaných územních částech církev římsko-katolická nad církví evangelickou.

V roce 2001 byla zaznamenána na Blanensku v 16 obcích méně než polovina věřících obyvatel, z nichž nejmenší podíl byl v obcích Milonice (28,4 %), Adamov (29,2 %), Blansko (33,3 %), Spešov (33,6 %) a Ráječko (35,0 %).

Na Boskovicku to bylo 5 obcí, a to Svitávka (41,4 %), Lazinov (41,7 %), Velké Opatovice (42,3 %), Šebetov (45,8 %), Stvolová (47,6 %) a Boskovice (48,2 %). Oproti roku 1991 tak vzrostl počet obyvatel bez vyznání. Největší podíl věřících byl v obcích Lubě (76,2 %), Malá Lhota (72,9 %) a Dlouhá Lhota (71,8 %) na Blanensku a v obcích Makov (94,3 %), Sulíkov (88,3 %), Pamětnice (86,7 %) a Kunčina Ves (86,3 %) na Boskovicku.

Mezi obce, ve kterých v roce 2001 katolíci tvořili 100 % věřících, patří Lubě a Milonice na Blanensku, Kunice a Ústup na Boskovicku. Obce s převahou evangelíků byly stejně jako v roce 1991 na Boskovicku Vanovice (52,2 %) a nově Sudice (52,1 %), které v roce 1991 spadaly pod město Boskovice.

Obr. 34: Vývoj náboženské struktury obyvatelstva zkoumaného území (1991, 2001)

8 Závěr

Diplomová práce prokázala, že sídelní systém ČR nebyl stabilizován ještě ani v polovině dvacátého století. V souvislosti se socialistickou industrializací, která de facto byla pokračováním průmyslové revoluce, se role některých středisek stále posilovala a na druhé straně jiných oslabovala.

To je příklad i dvou středisek ležících severně od moravské metropole Brna: Blanska a Boskovic. Do počátku roku 1949 bylo Blansko (sídlo soudního okresu) ve státní správě podřízeno Boskovicím (sídlo politického okresu). Ještě v roce 1950 byly Boskovice populačně silnější než Blansko, jak to dokumentují data z prvního sčítání lidu v období po druhé světové válce. Dle tohoto sčítání bylo v Boskovicích přítomno 6 587 osob, zatímco v Blansku 5 491 osob. V letech 1949-1960 již Blansko nebylo podřízeno Boskovicím, neboť obě města se stala okresními středisky a na jejich území byly lokalizovány okresní národní výbory. Územní reforma v roce 1960, jejíž výsledkem byla redukce počtu okresů a krajů na území České republiky, do role lídra v prostoru severně od Brna již postavila Blansko. To během let 1950-1961 vzrostlo o více než 4 tis. obyvatel (Boskovice o 1,1 tis.), takže na počátku března 1961 v něm bydlelo 9 521 osob (v Boskovicích 7 639). Město Boskovice ztratilo statut okresního města a stalo se součástí okresu Blansko. Rozdíly mezi populační velikostí obou měst dynamicky narůstaly ve prospěch Blanska, neboť po územní reformě v roce 1960 byly zejména v bytové výstavbě upřednostňovány okresní města. Při sčítání lidu v březnu 2001 rozdíl v počtu obyvatelstva byl větší než 7 tis. osob (u Blanska šlo o 21 361 a u Boskovic o 14 031 obyvatel).

Kde hledat příčiny rozdílného vývoje v počtu obyvatel u studovaných měst? Řada osob z Boskovic spatřuje v rozhodnutí podřízení jejich města Blansku při územní reformě 1960 „křivdu“ a za hlavního viníka považuje blanenského rodáka Rudolfa Baráka, v letech 1953-1961 ministra vnitra československé vlády (reformy státní správy navrhuje a realizuje ministerstvo vnitra). Je si však potřeba uvědomit, že v době reformy na počátku šedesátých let bylo Blansko již nejen populačně větší, ale i hospodářsky významnější než Boskovice. Jenom v elektrotechnické fabrice Metra pracovalo v Blansku více

než 4 tis. zaměstnanců, ve strojírenském podniku ČKD Blansko se zaměstnanost blížila také čtyřtisícové hranici, zatímco v největší továrně v Boskovicích počet zaměstnanců byl nižší než 2 tis. osob. Tato čísla se promítaly do velikosti dojížděky za prací z venkova a do měst, takže intenzita vztahu středisko - zázemí v případě Blanska narůstala. Neleží příčiny rozdílného populačního i hospodářského vývoje v lepší dopravní a také geografické poloze Blanska? Zřejmě ano a tato skutečnost ve svém důsledku ovlivňovala i vývoj obyvatelstva v zázemí obou měst.

Jestliže porovnáme vývoj v počtu obyvatel v okrese Blansko s vývojem v celé ČR, tak lze zjistit, že během analyzovaných let 1869-1991 se vývoj v obou územních jednotkách nijak významně nelišil. Počet obyvatel na území okrese Blansko vzrostl zhruba za stovacetileté období asi o třetinu (33,5 %), v celé ČR to bylo jenom o něco více (36,2 %). Blanensko (ve vymezení správního obvodu obce s rozšířenou působností) však rostlo populačně daleko výrazněji než Boskovicko. Zde za celé sledované období vzrostl počet obyvatel o necelých 5 % (přesně 4,9 %), zatímco na Blanensku činil nárůst téměř 80 % (78,4 %). Samotné město Blansko vzrostlo více než čtyřikrát a na jeho zázemí připadl téměř třetinový nárůst počtu obyvatel. Kvůli objektivitě je však potřeba uvést, že rozhodující část nárůstu počtu obyvatel v zázemí připadla na město Adamov, ve kterém byla vybudovaná strojírenská továrna Adast. Ta jenom v Adamově zaměstnávala více než 5 tis. osob. Město Boskovice vzrostlo během let 1869 - 1991 o 82 % obyvatel, ale zázemí města vykázalo ztrátu ve výši 6,6 %.

Diplomová práce se zabývala i hodnocením vývoje obyvatelstva v okrese Blansko i v období let 1991-2007, a to za pomoci analýzy dílčích složek pohybu obyvatelstva: přirozené měny a migračního salda. Z analýzy vyplynulo pozitivní zjištění, které tkví v konstatování o přírůstku obyvatelstva v okrese Blansko. Ani výrazný pokles počtu narozených v druhé polovině devadesátých let a v první polovině tohoto desetiletí nevedl k úbytku obyvatel. Pokles porodnosti byl kompenzován nejen zlepšenými úmrtnostními poměry ve studované oblasti, ale hlavně poměrně vysokým kladným migračním saldem (často ze zahraničí). V okrese Blansko v období let 1991-2007 přibýlo 1 750 obyvatel. Na této bilanci

se podílí jednak záporná přirozená měna ve výši 1 725 osob a jednak kladné migrační saldo, které činilo 3 475 osob. V analyzovaném období většina měst ČR ztrácela obyvatelstvo, které se však stěhovalo do blízkého zázemí jednotlivých měst. Tento proces se nazývá suburbanizace a samozřejmě se mu nevyhnuly ani Boskovice a Blansko. V Boskovicích se během 17 let snížil počet obyvatel o 182 osob, v Blansku nedošlo k úbytku, ale byl vykázán mírný celkový přírůstek ve výši 49 osob. Z toho plyne, že přírůstek obyvatelstva okresu byl realizován v zázemích obou měst. Vyšší absolutní nárůst byl zjištěn v zázemí Blanska (o 1 233 osob), u zázemí Boskovic činil 650 osob. Nicméně v tomto zázemí existují menší regiony, které lze považovat za depopulační území ČR a v těchto docházelo v posledním období k úbytku obyvatelstva.

Politické změny v roce 1989 se nepromítly pouze do změn ve společenském a hospodářském životě obyvatelstva jednotlivých okresů, ale také do jejich populačního vývoje. Pokles úhrnné plodnosti a prodlužování střední délky života zaznamenané po roce 1989 ve svém důsledku znamená stárnutí populace. Ač v posledních letech se zvýšila porodnost, tak tento jev proces stárnutí nijak významně neovlivní. Stačí se podívat na všechny tři scénáře poslední projekce ČSÚ do roku 2065. Z toho plyne, že i v okresu Blansko bude nutné věnovat větší část finančních prostředků obcí do sociálních služeb určených převážně pro seniory. Nakolik se bude v budoucnu na Blanensku a Boskovicku vyvíjet migrace, to bude závislé i od úspěšnosti podnikatelských subjektů působících v okresu. Geografická poloha studovaného území v blízkosti Brna (které lze považovat za druhý nejvýznamnější pól rozvoje ČR) vytváří předpoklady pro přírůstek obyvatel migrací. Blanensko i v budoucnu bude na tom lépe než Boskovicko.

9 Shrnutí

Cílem této diplomové práce je zhodnocení vývoje obyvatelstva v okrese Blansko po roce 1869 včetně vzájemného srovnání ve správních obvodech ORP Blansko a ORP Boskovice, ale i srovnání měst Blansko a Boskovice. Vývoj populace v okrese Blansko je srovnán s vývojem populace v Jihomoravském kraji a v České republice. Práce je zaměřena na období po roce 1989, ve kterém se zabývá hodnocením vývoje obyvatelstva dle jednotlivých složek pohybu obyvatelstva (porodnost, úmrtnost, migrace). V tomto období je hodnocena také struktura obyvatelstva a její změny dle pohlaví, věkových skupin, stupně vzdělání, národnosti a náboženského vyznání. V závěru této práce jsou naznačeny očekávané trendy ve vývoji obyvatelstva po roce 2007.

Klíčová slova:

okres Blansko, ORP Blansko, ORP Boskovice, vývoj obyvatelstva, pohyb obyvatelstva, struktura obyvatelstva

Summary

The aim of this diploma thesis is to evaluate the population development in Blansko district after 1896 including not only the comparison of the administrative area ORP Blansko and the administrative area ORP Boskovice, but also the comparison between the towns Blansko and Boskovice. The population development in Blansko district is compared to the population development in South Moravian region and in the Czech Republic. The diploma thesis focuses on the period after 1989, on the evaluation of factors influencing the population movement (natality, mortality, migration). The population structure and its changes according to sex, age group, education, nationality and religion are also assessed in this period. In the last part the expected trends in population development after 2007 are suggested.

Keywords:

Blansko district, ORP Blansko, ORP Boskovice, population development, population movement, population structure

10 Použité zdroje

Literární zdroje:

BARTOŠ, J., SCHULTZ, J., TRAPL, M.: *Historický místopis Moravy a Slezska v letech 1848-1960. Svazek V. Okresy: Prostějov, Boskovice, Moravská Třebová.* Ostrava: Profil, 1976, 330 s.

BRÁNSKÝ, J.: *Boskovice v proměnách času.* Boskovice: MěNV, 1990, 70 s.

BRÁNSKÝ, J.: *Osud Židů z Boskovic a bývalého okresu Boskovického 1939-1945.* Boskovice: Nakladatelství Albert, 1995, 92 s.

BRÁNSKÝ, J.: *Židé v Boskovicích.* Boskovice: Nakladatelství Albert, 1999, 347 s.

KNIES, J.: *Blanský okres. Vlastivěda moravská.* Brno: Musejní spolek v Brně, 1902, 208 s.

KNIES, J.: *Boskovský okres. Vlastivěda moravská.* Brno: Musejní spolek v Brně, 1904, 221 s.

Kolektiv: *Boskovice od pravěku do konce 20. století.* Boskovice: Muzeum Boskovicka, 1999, 150 s.

KUBÍČEK, J. a kol.: *Bibliografie okresu Blansko.* Brno: Muzejní a vlastivědná společnost, Státní vědecká knihovna, Blansko: Okresní knihovna, 1987, 349 s.

Odbor statistiky vývoje obyvatelstva: *Populační prognóza ČR do roku 2050.* Praha: ČSÚ, 2004, 33 s.

PAVLÍK, Z. a kol.: *Populační vývoj České republiky 1990-2002.* Praha: Katedra demografie a geodemografie Přírodovědecké fakulty UK, 2002, 98 s.

PAVLÍK, Z. a kol.: *Populační vývoj České republiky 2001-2006.* Praha: Katedra demografie a geodemografie Přírodovědecké fakulty UK, 2007, 112 s.

POPELKA, B.: *Jevický okres. Vlastivěda moravská*. Brno: Musejní spolek v Brně, 1912

RŮŽKOVÁ, J. - ŠKRABAL, J. a kol.: *Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005. Díl 1, Počet obyvatel a domů podle obcí a částí obcí v letech 1869-2001 podle správního rozdělení České republiky k 1.1.2005*. Praha: ČSÚ, 2006, 759 s.

RŮŽKOVÁ, J. - ŠKRABAL, J. a kol.: *Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005. Díl 2, Abecední přehled obcí a částí obcí v letech 1869-2005*. Praha: ČSÚ, 2006, 623 s.

SKOŘEPA, H. a kol.: *Přírodní poměry Boskovicka. Vlastivěda Boskovicka*. Boskovice: Muzeum Boskovicka, 2008, 185 s.

ŠIMÁK, B. a kol.: *Okres Blansko. Vlastivědná mapa. 1:100 000*. Praha: Geodetický a kartografický podnik, 1983, 49 s.

TENORA, J.: *Kunštátský okres. Vlastivěda moravská*. Brno: Musejní spolek v Brně, 1903, 208 s.

TOUŠEK, V. a kol.: *Česká republika: Portréty krajů*. Praha, 2005, 136 s.

TOUŠEK, V., KUNC, J., VYSTOUPIL, J. a kol.: *Ekonomická a sociální geografie*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008, 411 s.

Internetové zdroje:

Administrativní rozdělení okresu - stav k 1. 3. 2001 [online]. © 2005 [cit.2009-01-13]. Dostupné z:

<[http://czso.cz/xb/edicniplan.nsf/t/D9002B2D22/\\$File/621_bk_1.gif](http://czso.cz/xb/edicniplan.nsf/t/D9002B2D22/$File/621_bk_1.gif)>

Administrativní rozdělení okresu Blansko - stav k 1.1.2008. [online]. © 2008 [cit.2009-01-13]. Dostupné z:

<[http://www.czso.cz/xb/redakce.nsf/i/9BB1F3B94191E0ABC12575680057B97A/\\$File/Blansko.gif](http://www.czso.cz/xb/redakce.nsf/i/9BB1F3B94191E0ABC12575680057B97A/$File/Blansko.gif)>

ČKD Blansko Holding, a.s. - Historie [online]. © 2007 [cit.2009-08-19].
Dostupné z: <<http://www.ckdblansko.cz/historie/>>

Databáze demografických údajů za obce ČR [online]. © 2008 [cit.2009-04-15].
Dostupné z: <http://www.czso.cz/cz/obce_d/index.htm>

Demografická ročenka České republiky 2007 [online]. © 2008 [cit.2009-04-15].
Dostupné z: <<http://www.czso.cz/csu/2008edicniplan.nsf/p/4019-08>>

Demografická ročenka okresů 1998 až 2007 [online]. © 2008 [cit.2009-06-03].
Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/2008edicniplan.nsf/kapitola/4034-08-1998_az_2007-100>

Demografie - demografické informace, analýzy a komentáře [online]. © 2009
[cit.2009-11-10]. Dostupné z: <<http://www.demografie.info>>

Charakteristika okresu Blansko. [online]. © 2008 [cit.2009-01-13]. Dostupné z:
<http://www.czso.cz/xb/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_blansko>

METRA Blansko, a.s. - Historie firmy [online]. © 2009 [cit.2009-08-19].
Dostupné z: <<http://www.metra.cz/o-nas/historie/>>

MINERVA Boskovice - History [online]. © 2009 [cit.2009-11-10]. Dostupné z:
<<http://www.minerva-boskovice.com/dmp/printflo/content/18/17/companyhistory.aspx>>

Pohyb obyvatelstva v České republice v letech 1921-2007 [online]. © 2009
[cit.2010-04-18]. Dostupné z:
<[http://czso.cz/csu/2008edicniplan.nsf/t/EA00270E04/\\$File/401908rr01.pdf](http://czso.cz/csu/2008edicniplan.nsf/t/EA00270E04/$File/401908rr01.pdf)>

Projekce obyvatelstva České republiky do roku 2065 [online]. © 2008 [cit.2009-04-15]. Dostupné z:
<[http://www.czso.cz/csu/2009edicniplan.nsf/t/B60039E9C8/\\$File/402009u.pdf](http://www.czso.cz/csu/2009edicniplan.nsf/t/B60039E9C8/$File/402009u.pdf)>

Sčítání lidu, domů a bytů 2001 - okres Blansko 2001 [online]. © 2005 [cit.2009-05-28]. Dostupné z: <<http://www.czso.cz/xb/edicniplan.nsf/p/13-6223-03>>

Veřejná databáze ČSÚ - SLDB - Obyvatelstvo [online]. © 2009 [cit.2009-06-05]. Dostupné z: <http://vdb.czso.cz/vdbvo/maklist.jsp?kapitola_id=44&vo=tabulka>

Věkové složení obyvatel v obcích Jihomoravského kraje k 31. 12. 2007 [online]. © 2009 [cit.2009-06-03]. Dostupné z: <http://czso.cz/xb/redakce.nsf/i/vekove_slozeni_obyvatel_v_obcich_jihomoravskeho_kraje_k_31_12_2007>

Vybrané údaje za správní obvody obcí s rozšířenou působností za rok 2007 [online]. © 2009 [cit.2009-06-03]. Dostupné z: <http://czso.cz/xb/redakce.nsf/i/vybrane_udaje_za_spravni_obvody_obci_s_rozsirovanou_pusobnosti_za_rok_2007>

Železniční trať Brno - Česká Třebová [online]. © 2009 [cit.2009-08-24]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%BDelezni%C4%8Dn%C3%AD_tra%C5%A5_Brno_-_%C4%8Cesk%C3%A1_T%C5%99ebov%C3%A1>

Železniční trať Česká Třebová - Skalice nad Svitavou [online]. © 2009 [cit.2009-08-24]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%BDelezni%C4%8Dn%C3%AD_tra%C5%A5_%C4%8Cesk%C3%A1_T%C5%99ebov%C3%A1_-_Skalice_nad_Svitavou>

PŘÍLOHY

SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha 1** Počet obyvatel v obcích okresu Blansko v letech 1869-1991
- Příloha 2** Bazické indexy obcí okresu Blansko v letech 1869-1991
- Příloha 3** Řetězové indexy obcí okresu Blansko v letech 1869-1991
- Příloha 4** Struktura obyvatelstva v okresu Blansko a jeho vybraných oblastech (dle pohlaví, věku, stupně vzdělání, národnosti a náboženského vyznání) v letech 1991, 2001, respektive 2007
- Příloha 5** Struktura obyvatelstva v obcích okresu Blansko v roce 2001 dle pohlaví a věku
- Příloha 6** Struktura obyvatelstva v obcích okresu Blansko v roce 2001 dle dosaženého stupně vzdělání
- Příloha 7** Struktura obyvatelstva v obcích okresu Blansko v roce 2001 dle národnosti
- Příloha 8** Struktura obyvatelstva v obcích okresu Blansko v roce 2001 dle náboženského vyznání

Příloha 1 Počet obyvatel v obcích okresu Blansko v letech 1869-1991

Zdroj: RŮŽKOVÁ, J. - ŠKRABAL, J. a kol.: Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005. Díl 1. Praha: ČSÚ, 2006, 759 s.

Tab. 1: Počet obyvatel v jednotlivých obcích Blanenska v letech 1869-1991; část 1

OBEC	1869	1880	1890	1900	1910	1921
Blansko	5002	5565	5545	6278	7562	7544
Adamov	902	953	728	792	816	998
Bořítov	910	971	1032	1086	1126	1260
Brťov-Jeneč	449	454	441	462	509	470
Bukovina	423	422	439	457	490	455
Bukovinka	373	405	449	407	422	430
Býkovice	359	344	338	341	374	379
Černá Hora	1105	1297	1224	1399	1541	1534
Dlouhá Lhota	229	233	216	222	219	209
Doubravice nad Svitavou	1007	1021	1087	1137	1202	1272
Habrůvka	483	486	592	618	600	549
Holštejn	239	238	253	248	260	240
Jedovnice	1540	1448	1483	1731	1933	1831
Kotvrdovice	828	862	870	845	886	962
Krasová	290	322	339	342	323	328
Křtiny	612	571	558	547	530	504
Kulířov	546	602	662	676	680	684
Kuničky	245	245	298	344	358	345
Lažany	278	272	291	329	411	414
Lipovec	1183	1216	1239	1278	1349	1325
Lipůvka	533	597	645	634	690	726
Lubě	155	129	159	157	175	194
Malá Lhota	236	254	238	260	268	254
Milonice	126	132	170	202	188	198
Olomučany	1064	1150	1244	1425	1455	1439
Ostrov u Macochy	1089	1210	1172	1140	1173	1234
Petrovice	514	519	537	594	586	615
Rájec-Jestřebí	2032	2130	2297	2448	2911	3006
Ráječko	459	483	557	667	781	800
Rudice	687	773	843	887	1001	1010
Senetářov	725	721	747	747	746	711
Sloup	539	425	436	467	636	579
Spešov	359	396	420	445	473	471
Svinošice	317	341	329	357	361	320
Šebrov-Kateřina	656	770	799	874	906	967
Šošůvka	477	649	713	703	732	728
Újezd u Černé Hory	336	343	311	339	358	351
Vavřinec	706	833	928	983	1005	998
Vilémovice	532	582	576	565	659	616
Vysočany	891	927	916	871	868	937
Závist	124	139	145	153	161	153
Žďár	532	541	539	626	609	574
Žernovník	227	249	218	224	266	283
Blanensko (celkem)	30319	32220	33023	35307	38599	38897

Tab. 1: Počet obyvatel v jednotlivých obcích Blanenska v letech 1869-1991; část 2

<i>OBEČ</i>	1930	1950	1961	1970	1980	1991
Blansko	8496	8883	12673	14903	18912	20783
Adamov	1148	2090	3139	3787	5088	5089
Bořitov	1310	1217	1243	1187	1222	1211
Brťov-Jeneč	487	453	466	413	380	391
Bukovina	393	333	330	323	332	322
Bukovinka	387	423	446	442	391	355
Býkovice	336	293	288	260	227	190
Černá Hora	1536	1501	1853	1910	2002	1904
Dlouhá Lhota	221	199	201	189	156	145
Doubravice nad Svitavou	1437	1331	1365	1337	1233	1179
Habrůvka	575	709	464	446	370	346
Holštejn	211	220	223	226	209	161
Jedovnice	1742	1760	1857	1930	2177	2440
Kotvrdovice	859	848	911	890	858	866
Krasová	305	290	325	329	293	257
Křtiny	513	649	779	822	826	754
Kulířov	602	387	454	390	325	271
Kuničky	417	347	354	364	318	279
Lažany	409	342	388	405	350	350
Lipovec	1210	1089	1127	1071	1058	1027
Lipůvka	760	823	775	841	953	1086
Lubě	181	147	160	144	119	95
Malá Lhota	230	244	248	222	172	134
Milonice	215	165	202	184	189	168
Olomučany	1286	1155	1025	1015	941	882
Ostrov u Macochy	1261	1261	1277	1216	1173	1111
Petrovice	636	577	546	533	445	399
Rájec-Jestřebí	3251	3300	3427	3506	3576	3521
Ráječko	1059	1061	1062	1101	1081	1160
Rudice	918	947	998	938	882	793
Senetářov	661	584	617	598	542	524
Sloup	595	610	676	751	913	931
Spešov	540	542	599	571	596	578
Svinošice	341	320	295	288	228	209
Šebrov-Kateřina	999	877	822	793	708	591
Šošůvka	680	628	682	697	700	694
Újezd u Černé Hory	347	298	297	268	325	280
Vavřinec	993	917	877	870	892	797
Vilémovice	610	542	525	461	388	302
Vysočany	817	763	877	884	862	825
Závist	161	149	181	148	148	127
Žďár	552	439	422	415	398	363
Žernovník	272	217	240	227	211	203
Blanensko (celkem)	39959	39930	45716	48295	53169	54093

Tab. 2: Počet obyvatel v jednotlivých obcích Boskovicka v letech 1869-1991; část 1

OBEČ	1869	1880	1890	1900	1910	1921
Boskovice	6204	6119	6443	6547	7306	7322
Bedřichov	428	433	402	435	441	417
Benešov	810	795	825	850	923	873
Borotín	720	707	752	719	784	793
Cetkovice	835	817	778	823	866	777
Crhov	288	254	272	321	311	311
Černovice	608	634	651	638	607	603
Deštná	328	367	375	390	411	375
Drnovice	748	776	759	782	801	824
Hodonín	345	289	318	335	311	272
Horní Poříčí	436	441	411	486	496	500
Horní Smržov	177	185	168	192	210	192
Chrudichromy	289	334	332	359	341	380
Jabloňany	313	306	322	345	342	370
Kněževes	449	444	419	459	462	422
Knínice u Boskovic	972	959	950	1009	973	947
Kořenec	859	814	838	803	774	770
Kozárov	210	195	214	189	193	188
Krhov	170	177	163	170	152	171
Křetín	580	585	614	608	645	609
Křtěnov	277	288	305	299	292	308
Kunčina Ves	286	294	301	313	233	219
Kunice	266	222	233	223	233	223
Kunštát	1981	2345	2384	2515	2683	2494
Lazínov	271	287	354	352	363	352
Letovice	5152	5054	5561	6121	6850	6562
Lhota Rapotina	383	406	417	431	520	516
Lhota u Lysic	215	217	219	231	212	210
Lhota u Olešnice	202	191	186	187	177	185
Louka	282	294	280	258	282	285
Ludíkov	316	321	353	341	379	360
Lysice	1814	1895	1907	1934	1860	1715
Makov	200	236	196	196	216	201
Malá Roudka	199	216	215	191	204	233
Míchov	194	213	200	232	249	223
Němčice	621	611	604	650	719	636
Nýrov	232	242	193	230	253	265
Obora	285	335	328	375	458	425
Okrouhlá	561	567	544	607	611	598
Olešnice	2054	2163	2176	2058	2081	1826
Pamětice	248	256	240	258	270	280
Petrov	232	260	276	242	228	248
Prostřední Poříčí	438	502	508	533	616	535
Roubanina	261	257	252	272	260	236
Rozseč nad Kunštátem	601	574	574	613	638	604
Rozsíčka	294	302	299	331	321	296
Sebranice	888	962	983	1016	922	945
Skalice nad Svitavou	257	292	319	361	403	413
Skrchov	249	208	235	288	288	283
Stvolová	284	299	299	330	382	343

OBEC	1869	1880	1890	1900	1910	1921
Sudice	436	573	575	597	667	706
Suchý	248	283	303	346	350	363
Sulíkov	218	237	238	241	247	248
Světlá	329	332	346	358	352	344
Svitávka	1380	1558	1667	1809	2385	2350
Šebetov	678	706	674	694	747	743
Štěchov	316	304	309	327	304	312
Tasovice	333	351	307	322	306	312
Uhřice	588	589	558	553	551	567
Újezd u Boskovic	500	549	580	602	651	652
Úsobrno	653	650	599	615	670	825
Ústup	208	220	206	207	194	183
Valchov	387	378	374	415	389	411
Vanovice	995	994	958	962	1003	941
Vážany	310	327	264	325	355	328
Velenov	271	330	346	338	368	382
Velké Opatovice	2197	2231	2292	2379	2437	2498
Vísky	226	247	276	285	355	356
Voděradý	435	461	510	566	603	589
Vranová	356	412	432	462	523	509
Zbraslavec	252	332	310	322	340	295
Žďárná	829	892	1014	1004	1031	1040
Žerůtky	203	195	224	206	169	180
Boskovicko (celkem)	47660	49091	50309	52383	55549	54269

Tab. 2: Počet obyvatel v jednotlivých obcích Boskovicka v letech 1869-1991; část 2

OBEC	1930	1950	1961	1970	1980	1991
Boskovice	7595	7244	8235	8837	11045	11290
Bedřichov	444	341	344	311	268	221
Benešov	918	837	872	805	710	622
Borotín	726	547	575	654	623	555
Cetkovice	780	640	677	677	684	675
Crhov	265	228	242	224	190	185
Černovice	593	455	449	403	378	359
Deštná	403	315	276	273	272	217
Drnovice	876	858	921	951	1048	1082
Hodonín	267	206	208	244	195	153
Horní Poříčí	518	413	414	391	333	300
Horní Smržov	174	105	122	124	115	140
Chrudichromy	378	282	301	239	211	170
Jabloňany	399	372	405	383	410	396
Kněževes	417	276	290	247	235	214
Knínice u Boskovic	896	843	893	831	823	808
Kořenec	718	619	584	512	409	305
Kozárov	171	171	164	156	140	131
Krhov	193	184	196	198	162	167
Křetín	576	532	584	568	552	524
Křtěnov	260	218	209	217	180	205
Kunčina Ves	214	136	170	122	90	62
Kunice	197	141	137	127	132	122
Kunštát	2423	2137	2305	2154	2208	2264

OBEC	1930	1950	1961	1970	1980	1991
Lazinov	334	290	289	237	134	146
Letovice	6468	6196	6336	6483	6847	6608
Lhota Rapotina	501	482	462	450	400	357
Lhota u Lysic	202	179	175	191	172	128
Lhota u Olešnice	164	131	131	95	71	44
Louka	261	179	203	159	181	104
Ludíkov	417	379	394	352	334	316
Lysice	1629	1515	1575	1591	1618	1798
Makov	209	183	177	155	126	74
Malá Roudka	221	164	171	174	185	204
Míchov	224	178	174	167	144	134
Němčice	664	613	588	540	504	439
Nýrov	266	247	254	254	251	237
Obora	411	381	418	407	347	296
Okrouhlá	572	608	647	563	511	522
Olešnice	1782	1524	1650	1710	1791	1778
Pamětice	288	240	255	223	216	223
Petrov	242	206	221	192	183	160
Prostřední Poříčí	519	378	404	362	288	272
Roubanina	218	140	160	172	136	115
Rozseč nad Kunštátem	536	478	463	459	472	472
Rozsíčka	257	234	215	172	198	169
Sebranice	866	779	775	701	693	577
Skalice nad Svitavou	566	539	546	549	581	610
Skrchov	262	211	233	144	95	127
Stvolová	333	259	247	226	190	162
Sudice	599	580	574	477	442	382
Suchý	407	384	421	398	368	370
Sulíkov	249	207	229	229	257	268
Světlá	350	267	204	236	218	212
Svitávka	2462	2024	2070	2032	1873	1615
Šebetov	699	632	787	780	896	954
Štěchov	324	254	282	235	196	166
Tasovice	261	167	188	152	111	78
Uhřice	508	431	469	401	377	335
Újezd u Boskovic	651	580	559	510	499	446
Úsobrno	835	649	652	629	586	501
Ústup	150	113	101	89	75	46
Valchov	406	414	465	439	425	425
Vanovice	943	748	749	699	643	585
Vážany	334	297	324	275	230	189
Velenov	361	296	326	292	242	206
Velké Opatovice	2360	1998	2481	3580	4271	4007
Vísky	352	305	294	272	221	230
Voděradý	589	568	574	556	497	451
Vranová	494	378	363	320	289	307
Zbraslavec	257	217	232	235	231	215
Žďárná	1002	953	976	906	764	730
Žerůtky	147	135	119	109	83	56
Boskovicko (celkem)	53553	47410	50175	50227	51875	50013

Příloha 2 Bazické indexy obcí okresu Blansko v letech 1869-1991

Zdroj: RŮŽKOVÁ, J. - ŠKRABAL, J. a kol.: Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005. Díl 1. Praha: ČSÚ, 2006, 759 s.

Tab. 3: Vývoj počtu obyvatel v jednotlivých obcích Blanenska v období let 1869-1991 (bazické indexy, rok 1869 = 100 %); část 1

OBEC	1869	1880	1890	1900	1910	1921
Blansko	100,0	111,3	110,9	125,5	151,2	150,8
Adamov	100,0	105,7	80,7	87,8	90,5	110,6
Bořítov	100,0	106,7	113,4	119,3	123,7	138,5
Brřov-Jeneč	100,0	101,1	98,2	102,9	113,4	104,7
Bukovina	100,0	99,8	103,8	108,0	115,8	107,6
Bukovinka	100,0	108,6	120,4	109,1	113,1	115,3
Býkovice	100,0	95,8	94,2	95,0	104,2	105,6
Černá Hora	100,0	117,4	110,8	126,6	139,5	138,8
Dlouhá Lhota	100,0	101,7	94,3	96,9	95,6	91,3
Doubravice nad Svitavou	100,0	101,4	107,9	112,9	119,4	126,3
Habrůvka	100,0	100,6	122,6	128,0	124,2	113,7
Holštejn	100,0	99,6	105,9	103,8	108,8	100,4
Jedovnice	100,0	94,0	96,3	112,4	125,5	118,9
Kotvrdovice	100,0	104,1	105,1	102,1	107,0	116,2
Krasová	100,0	111,0	116,9	117,9	111,4	113,1
Křtiny	100,0	93,3	91,2	89,4	86,6	82,4
Kulířov	100,0	110,3	121,2	123,8	124,5	125,3
Kuničky	100,0	100,0	121,6	140,4	146,1	140,8
Lažany	100,0	97,8	104,7	118,3	147,8	148,9
Lipovec	100,0	102,8	104,7	108,0	114,0	112,0
Lipůvka	100,0	112,0	121,0	118,9	129,5	136,2
Lubě	100,0	83,2	102,6	101,3	112,9	125,2
Malá Lhota	100,0	107,6	100,8	110,2	113,6	107,6
Milonice	100,0	104,8	134,9	160,3	149,2	157,1
Olomučany	100,0	108,1	116,9	133,9	136,7	135,2
Ostrov u Macochy	100,0	111,1	107,6	104,7	107,7	113,3
Petrovice	100,0	101,0	104,5	115,6	114,0	119,6
Rájec-Jestřebí	100,0	104,8	113,0	120,5	143,3	147,9
Ráječko	100,0	105,2	121,4	145,3	170,2	174,3
Rudice	100,0	112,5	122,7	129,1	145,7	147,0
Senetářov	100,0	99,4	103,0	103,0	102,9	98,1
Sloup	100,0	78,8	80,9	86,6	118,0	107,4
Spešov	100,0	110,3	117,0	124,0	131,8	131,2
Svinošice	100,0	107,6	103,8	112,6	113,9	100,9
Šebrov-Kateřina	100,0	117,4	121,8	133,2	138,1	147,4
Šošůvka	100,0	136,1	149,5	147,4	153,5	152,6
Újezd u Černé Hory	100,0	102,1	92,6	100,9	106,5	104,5
Vavřinec	100,0	118,0	131,4	139,2	142,4	141,4
Vilémovice	100,0	109,4	108,3	106,2	123,9	115,8
Vysočany	100,0	104,0	102,8	97,8	97,4	105,2
Závist	100,0	112,1	116,9	123,4	129,8	123,4
Žďár	100,0	101,7	101,3	117,7	114,5	107,9
Žernovník	100,0	109,7	96,0	98,7	117,2	124,7
Blanensko (celkem)	100,0	106,3	108,9	116,5	127,3	128,3

Tab. 3: Vývoj počtu obyvatel v jednotlivých obcích Blanenska v období let 1869-1991 (bazické indexy, rok 1869 = 100 %); část 2

OBEČ	1869	1880	1890	1900	1910	1921
Blansko	169,9	177,6	253,4	297,9	378,1	415,5
Adamov	127,3	231,7	348,0	419,8	564,1	564,2
Bořítov	144,0	133,7	136,6	130,4	134,3	133,1
Brťov-Jeneč	108,5	100,9	103,8	92,0	84,6	87,1
Bukovina	92,9	78,7	78,0	76,4	78,5	76,1
Bukovinka	103,8	113,4	119,6	118,5	104,8	95,2
Býkovice	93,6	81,6	80,2	72,4	63,2	52,9
Černá Hora	139,0	135,8	167,7	172,9	181,2	172,3
Dlouhá Lhota	96,5	86,9	87,8	82,5	68,1	63,3
Doubravice nad Svitavou	142,7	132,2	135,6	132,8	122,4	117,1
Habrůvka	119,0	146,8	96,1	92,3	76,6	71,6
Holštejn	88,3	92,1	93,3	94,6	87,4	67,4
Jedovnice	113,1	114,3	120,6	125,3	141,4	158,4
Kotvrdovice	103,7	102,4	110,0	107,5	103,6	104,6
Krasová	105,2	100,0	112,1	113,4	101,0	88,6
Křtiny	83,8	106,0	127,3	134,3	135,0	123,2
Kulířov	110,3	70,9	83,2	71,4	59,5	49,6
Kuničky	170,2	141,6	144,5	148,6	129,8	113,9
Lažany	147,1	123,0	139,6	145,7	125,9	125,9
Lipovec	102,3	92,1	95,3	90,5	89,4	86,8
Lipůvka	142,6	154,4	145,4	157,8	178,8	203,8
Lubě	116,8	94,8	103,2	92,9	76,8	61,3
Malá Lhota	97,5	103,4	105,1	94,1	72,9	56,8
Milonice	170,6	131,0	160,3	146,0	150,0	133,3
Olomučany	120,9	108,6	96,3	95,4	88,4	82,9
Ostrov u Macochy	115,8	115,8	117,3	111,7	107,7	102,0
Petrovice	123,7	112,3	106,2	103,7	86,6	77,6
Rájec-Jestřebí	160,0	162,4	168,7	172,5	176,0	173,3
Ráječko	230,7	231,2	231,4	239,9	235,5	252,7
Rudice	133,6	137,8	145,3	136,5	128,4	115,4
Senetářov	91,2	80,6	85,1	82,5	74,8	72,3
Sloup	110,4	113,2	125,4	139,3	169,4	172,7
Spešov	150,4	151,0	166,9	159,1	166,0	161,0
Svinošice	107,6	100,9	93,1	90,9	71,9	65,9
Šebrov-Kateřina	152,3	133,7	125,3	120,9	107,9	90,1
Šošůvka	142,6	131,7	143,0	146,1	146,8	145,5
Újezd u Černé Hory	103,3	88,7	88,4	79,8	96,7	83,3
Vavřinec	140,7	129,9	124,2	123,2	126,3	112,9
Vilémovice	114,7	101,9	98,7	86,7	72,9	56,8
Vysočany	91,7	85,6	98,4	99,2	96,7	92,6
Závist	129,8	120,2	146,0	119,4	119,4	102,4
Žďár	103,8	82,5	79,3	78,0	74,8	68,2
Žernovník	119,8	95,6	105,7	100,0	93,0	89,4
Blanensko (celkem)	131,8	131,7	150,8	159,3	175,4	178,4

Tab. 4: Vývoj počtu obyvatel v jednotlivých obcích Boskovicka v období let 1869-1991 (bazické indexy, rok 1869 = 100 %); část 1

OBEC	1869	1880	1890	1900	1910	1921
Boskovice	100,0	98,6	103,9	105,5	117,8	118,0
Bedřichov	100,0	101,2	93,9	101,6	103,0	97,4
Benešov	100,0	98,1	101,9	104,9	114,0	107,8
Borotín	100,0	98,2	104,4	99,9	108,9	110,1
Cetkovice	100,0	97,8	93,2	98,6	103,7	93,1
Crhov	100,0	88,2	94,4	111,5	108,0	108,0
Černovice	100,0	104,3	107,1	104,9	99,8	99,2
Deštná	100,0	111,9	114,3	118,9	125,3	114,3
Drnovice	100,0	103,7	101,5	104,5	107,1	110,2
Hodonín	100,0	83,8	92,2	97,1	90,1	78,8
Horní Poříčí	100,0	101,1	94,3	111,5	113,8	114,7
Horní Smržov	100,0	104,5	94,9	108,5	118,6	108,5
Chrudichromy	100,0	115,6	114,9	124,2	118,0	131,5
Jabloňany	100,0	97,8	102,9	110,2	109,3	118,2
Kněževes	100,0	98,9	93,3	102,2	102,9	94,0
Knínice u Boskovic	100,0	98,7	97,7	103,8	100,1	97,4
Kořenec	100,0	94,8	97,6	93,5	90,1	89,6
Kozárov	100,0	92,9	101,9	90,0	91,9	89,5
Krhov	100,0	104,1	95,9	100,0	89,4	100,6
Křetín	100,0	100,9	105,9	104,8	111,2	105,0
Křtěnov	100,0	104,0	110,1	107,9	105,4	111,2
Kunčina Ves	100,0	102,8	105,2	109,4	81,5	76,6
Kunice	100,0	83,5	87,6	83,8	87,6	83,8
Kunštát	100,0	118,4	120,3	127,0	135,4	125,9
Lazinov	100,0	105,9	130,6	129,9	133,9	129,9
Letovice	100,0	98,1	107,9	118,8	133,0	127,4
Lhota Rapotina	100,0	106,0	108,9	112,5	135,8	134,7
Lhota u Lysic	100,0	100,9	101,9	107,4	98,6	97,7
Lhota u Olešnice	100,0	94,6	92,1	92,6	87,6	91,6
Louka	100,0	104,3	99,3	91,5	100,0	101,1
Ludíkov	100,0	101,6	111,7	107,9	119,9	113,9
Lysice	100,0	104,5	105,1	106,6	102,5	94,5
Makov	100,0	118,0	98,0	98,0	108,0	100,5
Malá Roudka	100,0	108,5	108,0	96,0	102,5	117,1
Míchov	100,0	109,8	103,1	119,6	128,4	114,9
Němčice	100,0	98,4	97,3	104,7	115,8	102,4
Nýrov	100,0	104,3	83,2	99,1	109,1	114,2
Obora	100,0	117,5	115,1	131,6	160,7	149,1
Okrouhlá	100,0	101,1	97,0	108,2	108,9	106,6
Olešnice	100,0	105,3	105,9	100,2	101,3	88,9
Pamětice	100,0	103,2	96,8	104,0	108,9	112,9
Petrov	100,0	112,1	119,0	104,3	98,3	106,9
Prostřední Poříčí	100,0	114,6	116,0	121,7	140,6	122,1
Roubanina	100,0	98,5	96,6	104,2	99,6	90,4
Rozseč nad Kunštátem	100,0	95,5	95,5	102,0	106,2	100,5
Rozsíčka	100,0	102,7	101,7	112,6	109,2	100,7
Sebranice	100,0	108,3	110,7	114,4	103,8	106,4
Skalice nad Svitavou	100,0	113,6	124,1	140,5	156,8	160,7
Skrchov	100,0	83,5	94,4	115,7	115,7	113,7

OBEC	1869	1880	1890	1900	1910	1921
Stvolová	100,0	105,3	105,3	116,2	134,5	120,8
Sudice	100,0	131,4	131,9	136,9	153,0	161,9
Suchý	100,0	114,1	122,2	139,5	141,1	146,4
Sulíkov	100,0	108,7	109,2	110,6	113,3	113,8
Světlá	100,0	100,9	105,2	108,8	107,0	104,6
Svitávka	100,0	112,9	120,8	131,1	172,8	170,3
Šebetov	100,0	104,1	99,4	102,4	110,2	109,6
Štěchov	100,0	96,2	97,8	103,5	96,2	98,7
Tasovice	100,0	105,4	92,2	96,7	91,9	93,7
Uhřice	100,0	100,2	94,9	94,0	93,7	96,4
Újezd u Boskovic	100,0	109,8	116,0	120,4	130,2	130,4
Úsobrno	100,0	99,5	91,7	94,2	102,6	126,3
Ústup	100,0	105,8	99,0	99,5	93,3	88,0
Valchov	100,0	97,7	96,6	107,2	100,5	106,2
Vanovice	100,0	99,9	96,3	96,7	100,8	94,6
Vážany	100,0	105,5	85,2	104,8	114,5	105,8
Velenov	100,0	121,8	127,7	124,7	135,8	141,0
Velké Opatovice	100,0	101,5	104,3	108,3	110,9	113,7
Vísky	100,0	109,3	122,1	126,1	157,1	157,5
Voděradý	100,0	106,0	117,2	130,1	138,6	135,4
Vranová	100,0	115,7	121,3	129,8	146,9	143,0
Zbraslavce	100,0	131,7	123,0	127,8	134,9	117,1
Žďárná	100,0	107,6	122,3	121,1	124,4	125,5
Žerůtky	100,0	96,1	110,3	101,5	83,3	88,7
Boskovicko (celkem)	100,0	103,0	105,6	109,9	116,6	113,9

Tab. 4: Vývoj počtu obyvatel v jednotlivých obcích Boskovicka v období let 1869-1991 (bazické indexy, rok 1869 = 100 %); část 2

OBEC	1930	1950	1961	1970	1980	1991
Boskovice	122,4	116,8	132,7	142,4	178,0	182,0
Bedřichov	103,7	79,7	80,4	72,7	62,6	51,6
Benešov	113,3	103,3	107,7	99,4	87,7	76,8
Borotín	100,8	76,0	79,9	90,8	86,5	77,1
Cetkovice	93,4	76,6	81,1	81,1	81,9	80,8
Crhov	92,0	79,2	84,0	77,8	66,0	64,2
Černovice	97,5	74,8	73,8	66,3	62,2	59,0
Deštná	122,9	96,0	84,1	83,2	82,9	66,2
Drnovice	117,1	114,7	123,1	127,1	140,1	144,7
Hodonín	77,4	59,7	60,3	70,7	56,5	44,3
Horní Poříčí	118,8	94,7	95,0	89,7	76,4	68,8
Horní Smržov	98,3	59,3	68,9	70,1	65,0	79,1
Chrudichromy	130,8	97,6	104,2	82,7	73,0	58,8
Jabloňany	127,5	118,8	129,4	122,4	131,0	126,5
Kněževes	92,9	61,5	64,6	55,0	52,3	47,7
Knínice u Boskovic	92,2	86,7	91,9	85,5	84,7	83,1
Kořenec	83,6	72,1	68,0	59,6	47,6	35,5
Kozárov	81,4	81,4	78,1	74,3	66,7	62,4
Krhov	113,5	108,2	115,3	116,5	95,3	98,2
Křetín	99,3	91,7	100,7	97,9	95,2	90,3
Křtěnov	93,9	78,7	75,5	78,3	65,0	74,0
Kunčina Ves	74,8	47,6	59,4	42,7	31,5	21,7
Kunice	74,1	53,0	51,5	47,7	49,6	45,9

OBEC	1930	1950	1961	1970	1980	1991
Kunštát	122,3	107,9	116,4	108,7	111,5	114,3
Lazinov	123,2	107,0	106,6	87,5	49,4	53,9
Letovice	125,5	120,3	123,0	125,8	132,9	128,3
Lhota Rapotina	130,8	125,8	120,6	117,5	104,4	93,2
Lhota u Lysic	94,0	83,3	81,4	88,8	80,0	59,5
Lhota u Olešnice	81,2	64,9	64,9	47,0	35,1	21,8
Louka	92,6	63,5	72,0	56,4	64,2	36,9
Ludíkov	132,0	119,9	124,7	111,4	105,7	100,0
Lysice	89,8	83,5	86,8	87,7	89,2	99,1
Makov	104,5	91,5	88,5	77,5	63,0	37,0
Malá Roudka	111,1	82,4	85,9	87,4	93,0	102,5
Míchov	115,5	91,8	89,7	86,1	74,2	69,1
Němčice	106,9	98,7	94,7	87,0	81,2	70,7
Nýrov	114,7	106,5	109,5	109,5	108,2	102,2
Obora	144,2	133,7	146,7	142,8	121,8	103,9
Okrouhlá	102,0	108,4	115,3	100,4	91,1	93,0
Olešnice	86,8	74,2	80,3	83,3	87,2	86,6
Pamětice	116,1	96,8	102,8	89,9	87,1	89,9
Petrov	104,3	88,8	95,3	82,8	78,9	69,0
Prostřední Poříčí	118,5	86,3	92,2	82,6	65,8	62,1
Roubanina	83,5	53,6	61,3	65,9	52,1	44,1
Rozseč nad Kunšátem	89,2	79,5	77,0	76,4	78,5	78,5
Rozsíčka	87,4	79,6	73,1	58,5	67,3	57,5
Sebranice	97,5	87,7	87,3	78,9	78,0	65,0
Skalice nad Svitavou	220,2	209,7	212,5	213,6	226,1	237,4
Skrchov	105,2	84,7	93,6	57,8	38,2	51,0
Stvolová	117,3	91,2	87,0	79,6	66,9	57,0
Sudice	137,4	133,0	131,7	109,4	101,4	87,6
Suchý	164,1	154,8	169,8	160,5	148,4	149,2
Sulíkov	114,2	95,0	105,0	105,0	117,9	122,9
Světlá	106,4	81,2	62,0	71,7	66,3	64,4
Svitávka	178,4	146,7	150,0	147,2	135,7	117,0
Šebetov	103,1	93,2	116,1	115,0	132,2	140,7
Štěchov	102,5	80,4	89,2	74,4	62,0	52,5
Tasovice	78,4	50,2	56,5	45,6	33,3	23,4
Uhřice	86,4	73,3	79,8	68,2	64,1	57,0
Újezd u Boskovic	130,2	116,0	111,8	102,0	99,8	89,2
Úsobrno	127,9	99,4	99,8	96,3	89,7	76,7
Ústup	72,1	54,3	48,6	42,8	36,1	22,1
Valchov	104,9	107,0	120,2	113,4	109,8	109,8
Vanovice	94,8	75,2	75,3	70,3	64,6	58,8
Vážany	107,7	95,8	104,5	88,7	74,2	61,0
Velenov	133,2	109,2	120,3	107,7	89,3	76,0
Velké Opatovice	107,4	90,9	112,9	162,9	194,4	182,4
Vísky	155,8	135,0	130,1	120,4	97,8	101,8
Voděrady	135,4	130,6	132,0	127,8	114,3	103,7
Vranová	138,8	106,2	102,0	89,9	81,2	86,2
Zbraslavec	102,0	86,1	92,1	93,3	91,7	85,3
Žďárná	120,9	115,0	117,7	109,3	92,2	88,1
Žerůtky	72,4	66,5	58,6	53,7	40,9	27,6
Boskovicko (celkem)	112,4	99,5	105,3	105,4	108,8	104,4

Příloha 3 Řetězové indexy obcí okresu Blansko v letech 1869-1991

Zdroj: RŮŽKOVÁ, J. - ŠKRABAL, J. a kol.: Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005. Díl 1. Praha: ČSÚ, 2006, 759 s.

Tab. 5: Vývoj počtu obyvatel v jednotlivých obcích Blanenska v období let 1869-1991 (řetězové indexy, rok předchozího sčítání = 100 %); část 1

OBEC	1869	1880	1890	1900	1910	1921
Blansko	100,0	111,3	99,6	113,2	120,5	99,8
Adamov	100,0	105,7	76,4	108,8	103,0	122,3
Bořitov	100,0	106,7	106,3	105,2	103,7	111,9
Brřov-Jeneč	100,0	101,1	97,1	104,8	110,2	92,3
Bukovina	100,0	99,8	104,0	104,1	107,2	92,9
Bukovinka	100,0	108,6	110,9	90,6	103,7	101,9
Býkovice	100,0	95,8	98,3	100,9	109,7	101,3
Černá Hora	100,0	117,4	94,4	114,3	110,2	99,5
Dlouhá Lhota	100,0	101,7	92,7	102,8	98,6	95,4
Doubravice nad Svitavou	100,0	101,4	106,5	104,6	105,7	105,8
Habrůvka	100,0	100,6	121,8	104,4	97,1	91,5
Holštejn	100,0	99,6	106,3	98,0	104,8	92,3
Jedovnice	100,0	94,0	102,4	116,7	111,7	94,7
Kotvrdovice	100,0	104,1	100,9	97,1	104,9	108,6
Krasová	100,0	111,0	105,3	100,9	94,4	101,5
Křtiny	100,0	93,3	97,7	98,0	96,9	95,1
Kulířov	100,0	110,3	110,0	102,1	100,6	100,6
Kuničky	100,0	100,0	121,6	115,4	104,1	96,4
Lažany	100,0	97,8	107,0	113,1	124,9	100,7
Lipovec	100,0	102,8	101,9	103,1	105,6	98,2
Lipůvka	100,0	112,0	108,0	98,3	108,8	105,2
Lubě	100,0	83,2	123,3	98,7	111,5	110,9
Malá Lhota	100,0	107,6	93,7	109,2	103,1	94,8
Milonice	100,0	104,8	128,8	118,8	93,1	105,3
Olomučany	100,0	108,1	108,2	114,5	102,1	98,9
Ostrov u Macochy	100,0	111,1	96,9	97,3	102,9	105,2
Petrovice	100,0	101,0	103,5	110,6	98,7	104,9
Rájec-Jestřebí	100,0	104,8	107,8	106,6	118,9	103,3
Ráječko	100,0	105,2	115,3	119,7	117,1	102,4
Rudice	100,0	112,5	109,1	105,2	112,9	100,9
Senetářov	100,0	99,4	103,6	100,0	99,9	95,3
Sloup	100,0	78,8	102,6	107,1	136,2	91,0
Spešov	100,0	110,3	106,1	106,0	106,3	99,6
Svinošice	100,0	107,6	96,5	108,5	101,1	88,6
Šebrov-Kateřina	100,0	117,4	103,8	109,4	103,7	106,7
Šošůvka	100,0	136,1	109,9	98,6	104,1	99,5
Újezd u Černé Hory	100,0	102,1	90,7	109,0	105,6	98,0
Vavřinec	100,0	118,0	111,4	105,9	102,2	99,3
Vilémovice	100,0	109,4	99,0	98,1	116,6	93,5
Vysočany	100,0	104,0	98,8	95,1	99,7	107,9
Závist	100,0	112,1	104,3	105,5	105,2	95,0
Žďár	100,0	101,7	99,6	116,1	97,3	94,3
Žernovník	100,0	109,7	87,6	102,8	118,8	106,4
Blanensko (celkem)	100,0	106,3	102,5	106,9	109,3	100,8

Tab. 5: Vývoj počtu obyvatel v jednotlivých obcích Blanenska v období let 1869-1991 (řetězové indexy, rok předchozího sčítání = 100 %); část 2

OBEC	1930	1950	1961	1970	1980	1991
Blansko	112,6	104,6	142,7	117,6	126,9	109,9
Adamov	115,0	182,1	150,2	120,6	134,4	100,0
Bořitov	104,0	92,9	102,1	95,5	102,9	99,1
Brřov-Jeneč	103,6	93,0	102,9	88,6	92,0	102,9
Bukovina	86,4	84,7	99,1	97,9	102,8	97,0
Bukovinka	90,0	109,3	105,4	99,1	88,5	90,8
Býkovice	88,7	87,2	98,3	90,3	87,3	83,7
Černá Hora	100,1	97,7	123,5	103,1	104,8	95,1
Dlouhá Lhota	105,7	90,0	101,0	94,0	82,5	92,9
Doubravice nad Svitavou	113,0	92,6	102,6	97,9	92,2	95,6
Habrůvka	104,7	123,3	65,4	96,1	83,0	93,5
Holštejn	87,9	104,3	101,4	101,3	92,5	77,0
Jedovnice	95,1	101,0	105,5	103,9	112,8	112,1
Kotvrdovice	89,3	98,7	107,4	97,7	96,4	100,9
Krasová	93,0	95,1	112,1	101,2	89,1	87,7
Křtiny	101,8	126,5	120,0	105,5	100,5	91,3
Kulíšov	88,0	64,3	117,3	85,9	83,3	83,4
Kuničky	120,9	83,2	102,0	102,8	87,4	87,7
Lažany	98,8	83,6	113,5	104,4	86,4	100,0
Lipovec	91,3	90,0	103,5	95,0	98,8	97,1
Lipůvka	104,7	108,3	94,2	108,5	113,3	114,0
Lubě	93,3	81,2	108,8	90,0	82,6	79,8
Malá Lhota	90,6	106,1	101,6	89,5	77,5	77,9
Milonice	108,6	76,7	122,4	91,1	102,7	88,9
Olomučany	89,4	89,8	88,7	99,0	92,7	93,7
Ostrov u Macochy	102,2	100,0	101,3	95,2	96,5	94,7
Petrovice	103,4	90,7	94,6	97,6	83,5	89,7
Rájec-Jestřebí	108,2	101,5	103,8	102,3	102,0	98,5
Ráječko	132,4	100,2	100,1	103,7	98,2	107,3
Rudice	90,9	103,2	105,4	94,0	94,0	89,9
Senetářov	93,0	88,4	105,7	96,9	90,6	96,7
Sloup	102,8	102,5	110,8	111,1	121,6	102,0
Spešov	114,6	100,4	110,5	95,3	104,4	97,0
Svinošice	106,6	93,8	92,2	97,6	79,2	91,7
Šebrov-Kateřina	103,3	87,8	93,7	96,5	89,3	83,5
Šošůvka	93,4	92,4	108,6	102,2	100,4	99,1
Újezd u Černé Hory	98,9	85,9	99,7	90,2	121,3	86,2
Vavřinec	99,5	92,3	95,6	99,2	102,5	89,3
Vilémovice	99,0	88,9	96,9	87,8	84,2	77,8
Vysočany	87,2	93,4	114,9	100,8	97,5	95,7
Závist	105,2	92,5	121,5	81,8	100,0	85,8
Žďár	96,2	79,5	96,1	98,3	95,9	91,2
Žernovník	96,1	79,8	110,6	94,6	93,0	96,2
Blanensko (celkem)	102,7	99,9	114,5	105,6	110,1	101,7

Tab. 6: Vývoj počtu obyvatel v jednotlivých obcích Boskovicka v období let 1869-1991 (řetězové indexy, rok předchozího sčítání = 100 %); část 1

OBEC	1869	1880	1890	1900	1910	1921
Boskovice	100,0	98,6	105,3	101,6	111,6	100,2
Bedřichov	100,0	101,2	92,8	108,2	101,4	94,6
Benešov	100,0	98,1	103,8	103,0	108,6	94,6
Borotín	100,0	98,2	106,4	95,6	109,0	101,1
Cetkovice	100,0	97,8	95,2	105,8	105,2	89,7
Crhov	100,0	88,2	107,1	118,0	96,9	100,0
Černovice	100,0	104,3	102,7	98,0	95,1	99,3
Deštná	100,0	111,9	102,2	104,0	105,4	91,2
Drnovice	100,0	103,7	97,8	103,0	102,4	102,9
Hodonín	100,0	83,8	110,0	105,3	92,8	87,5
Horní Poříčí	100,0	101,1	93,2	118,2	102,1	100,8
Horní Smržov	100,0	104,5	90,8	114,3	109,4	91,4
Chrudichromy	100,0	115,6	99,4	108,1	95,0	111,4
Jabloňany	100,0	97,8	105,2	107,1	99,1	108,2
Kněževes	100,0	98,9	94,4	109,5	100,7	91,3
Knínice u Boskovic	100,0	98,7	99,1	106,2	96,4	97,3
Kořenec	100,0	94,8	102,9	95,8	96,4	99,5
Kozárov	100,0	92,9	109,7	88,3	102,1	97,4
Krhov	100,0	104,1	92,1	104,3	89,4	112,5
Křetín	100,0	100,9	105,0	99,0	106,1	94,4
Křtěnov	100,0	104,0	105,9	98,0	97,7	105,5
Kunčina Ves	100,0	102,8	102,4	104,0	74,4	94,0
Kunice	100,0	83,5	105,0	95,7	104,5	95,7
Kunštát	100,0	118,4	101,7	105,5	106,7	93,0
Lazinov	100,0	105,9	123,3	99,4	103,1	97,0
Letovice	100,0	98,1	110,0	110,1	111,9	95,8
Lhota Rapotina	100,0	106,0	102,7	103,4	120,6	99,2
Lhota u Lysic	100,0	100,9	100,9	105,5	91,8	99,1
Lhota u Olešnice	100,0	94,6	97,4	100,5	94,7	104,5
Louka	100,0	104,3	95,2	92,1	109,3	101,1
Ludíkov	100,0	101,6	110,0	96,6	111,1	95,0
Lysice	100,0	104,5	100,6	101,4	96,2	92,2
Makov	100,0	118,0	83,1	100,0	110,2	93,1
Malá Roudka	100,0	108,5	99,5	88,8	106,8	114,2
Míchov	100,0	109,8	93,9	116,0	107,3	89,6
Němčice	100,0	98,4	98,9	107,6	110,6	88,5
Nýrov	100,0	104,3	79,8	119,2	110,0	104,7
Obora	100,0	117,5	97,9	114,3	122,1	92,8
Okrouhlá	100,0	101,1	95,9	111,6	100,7	97,9
Olešnice	100,0	105,3	100,6	94,6	101,1	87,7
Pamětice	100,0	103,2	93,8	107,5	104,7	103,7
Petrov	100,0	112,1	106,2	87,7	94,2	108,8
Prostřední Poříčí	100,0	114,6	101,2	104,9	115,6	86,9
Roubanina	100,0	98,5	98,1	107,9	95,6	90,8
Rozseč nad Kunštátem	100,0	95,5	100,0	106,8	104,1	94,7
Rozsíčka	100,0	102,7	99,0	110,7	97,0	92,2
Sebranice	100,0	108,3	102,2	103,4	90,7	102,5
Skalice nad Svitavou	100,0	113,6	109,2	113,2	111,6	102,5
Skrchov	100,0	83,5	113,0	122,6	100,0	98,3

OBEČ	1869	1880	1890	1900	1910	1921
Stvolová	100,0	105,3	100,0	110,4	115,8	89,8
Sudice	100,0	131,4	100,3	103,8	111,7	105,8
Suchý	100,0	114,1	107,1	114,2	101,2	103,7
Sulíkov	100,0	108,7	100,4	101,3	102,5	100,4
Světlá	100,0	100,9	104,2	103,5	98,3	97,7
Svitávka	100,0	112,9	107,0	108,5	131,8	98,5
Šebetov	100,0	104,1	95,5	103,0	107,6	99,5
Štěchov	100,0	96,2	101,6	105,8	93,0	102,6
Tasovice	100,0	105,4	87,5	104,9	95,0	102,0
Uhřice	100,0	100,2	94,7	99,1	99,6	102,9
Újezd u Boskovic	100,0	109,8	105,6	103,8	108,1	100,2
Úsobrno	100,0	99,5	92,2	102,7	108,9	123,1
Ústup	100,0	105,8	93,6	100,5	93,7	94,3
Valchov	100,0	97,7	98,9	111,0	93,7	105,7
Vanovice	100,0	99,9	96,4	100,4	104,3	93,8
Vážany	100,0	105,5	80,7	123,1	109,2	92,4
Velenov	100,0	121,8	104,8	97,7	108,9	103,8
Velké Opatovice	100,0	101,5	102,7	103,8	102,4	102,5
Vísky	100,0	109,3	111,7	103,3	124,6	100,3
Voděradý	100,0	106,0	110,6	111,0	106,5	97,7
Vranová	100,0	115,7	104,9	106,9	113,2	97,3
Zbraslavec	100,0	131,7	93,4	103,9	105,6	86,8
Žďárná	100,0	107,6	113,7	99,0	102,7	100,9
Žerůtky	100,0	96,1	114,9	92,0	82,0	106,5
Boskovicko (celkem)	100,0	103,0	102,5	104,1	106,0	97,7

Tab. 6: Vývoj počtu obyvatel v jednotlivých obcích Boskovicka v období let 1869-1991 (řetězové indexy, rok předchozího sčítání = 100 %); část 2

OBEČ	1930	1950	1961	1970	1980	1991
Boskovice	103,7	95,4	113,7	107,3	125,0	102,2
Bedřichov	106,5	76,8	100,9	90,4	86,2	82,5
Benešov	105,2	91,2	104,2	92,3	88,2	87,6
Borotín	91,6	75,3	105,1	113,7	95,3	89,1
Cetkovice	100,4	82,1	105,8	100,0	101,0	98,7
Crhov	85,2	86,0	106,1	92,6	84,8	97,4
Černovice	98,3	76,7	98,7	89,8	93,8	95,0
Deštná	107,5	78,2	87,6	98,9	99,6	79,8
Drnovice	106,3	97,9	107,3	103,3	110,2	103,2
Hodonín	98,2	77,2	101,0	117,3	79,9	78,5
Horní Poříčí	103,6	79,7	100,2	94,4	85,2	90,1
Horní Smržov	90,6	60,3	116,2	101,6	92,7	121,7
Chrudichromy	99,5	74,6	106,7	79,4	88,3	80,6
Jabloňany	107,8	93,2	108,9	94,6	107,0	96,6
Kněževes	98,8	66,2	105,1	85,2	95,1	91,1
Knínice u Boskovic	94,6	94,1	105,9	93,1	99,0	98,2
Kořenec	93,2	86,2	94,3	87,7	79,9	74,6
Kozárov	91,0	100,0	95,9	95,1	89,7	93,6
Krhov	112,9	95,3	106,5	101,0	81,8	103,1
Křetín	94,6	92,4	109,8	97,3	97,2	94,9
Křtěnov	84,4	83,8	95,9	103,8	82,9	113,9
Kunčina Ves	97,7	63,6	125,0	71,8	73,8	68,9
Kunice	88,3	71,6	97,2	92,7	103,9	92,4

OBEC	1930	1950	1961	1970	1980	1991
Kunštát	97,2	88,2	107,9	93,4	102,5	102,5
Lazinov	94,9	86,8	99,7	82,0	56,5	109,0
Letovice	98,6	95,8	102,3	102,3	105,6	96,5
Lhota Rapotina	97,1	96,2	95,9	97,4	88,9	89,3
Lhota u Lysic	96,2	88,6	97,8	109,1	90,1	74,4
Lhota u Olešnice	88,6	79,9	100,0	72,5	74,7	62,0
Louka	91,6	68,6	113,4	78,3	113,8	57,5
Ludíkov	115,8	90,9	104,0	89,3	94,9	94,6
Lysice	95,0	93,0	104,0	101,0	101,7	111,1
Makov	104,0	87,6	96,7	87,6	81,3	58,7
Malá Roudka	94,8	74,2	104,3	101,8	106,3	110,3
Míchov	100,4	79,5	97,8	96,0	86,2	93,1
Němčice	104,4	92,3	95,9	91,8	93,3	87,1
Nýrov	100,4	92,9	102,8	100,0	98,8	94,4
Obora	96,7	92,7	109,7	97,4	85,3	85,3
Okrouhlá	95,7	106,3	106,4	87,0	90,8	102,2
Olešnice	97,6	85,5	108,3	103,6	104,7	99,3
Pamětice	102,9	83,3	106,3	87,5	96,9	103,2
Petrov	97,6	85,1	107,3	86,9	95,3	87,4
Prostřední Poříčí	97,0	72,8	106,9	89,6	79,6	94,4
Roubanina	92,4	64,2	114,3	107,5	79,1	84,6
Rozseč nad Kunšátem	88,7	89,2	96,9	99,1	102,8	100,0
Rozsíčka	86,8	91,1	91,9	80,0	115,1	85,4
Sebranice	91,6	90,0	99,5	90,5	98,9	83,3
Skalice nad Svitavou	137,0	95,2	101,3	100,5	105,8	105,0
Skrchov	92,6	80,5	110,4	61,8	66,0	133,7
Stvolová	97,1	77,8	95,4	91,5	84,1	85,3
Sudice	84,8	96,8	99,0	83,1	92,7	86,4
Suchý	112,1	94,3	109,6	94,5	92,5	100,5
Sulíkov	100,4	83,1	110,6	100,0	112,2	104,3
Světlá	101,7	76,3	76,4	115,7	92,4	97,2
Svitávka	104,8	82,2	102,3	98,2	92,2	86,2
Šebetov	94,1	90,4	124,5	99,1	114,9	106,5
Štěchov	103,8	78,4	111,0	83,3	83,4	84,7
Tasovice	83,7	64,0	112,6	80,9	73,0	70,3
Uhřice	89,6	84,8	108,8	85,5	94,0	88,9
Újezd u Boskovic	99,8	89,1	96,4	91,2	97,8	89,4
Úsobrno	101,2	77,7	100,5	96,5	93,2	85,5
Ústup	82,0	75,3	89,4	88,1	84,3	61,3
Valchov	98,8	102,0	112,3	94,4	96,8	100,0
Vanovice	100,2	79,3	100,1	93,3	92,0	91,0
Vážany	101,8	88,9	109,1	84,9	83,6	82,2
Velenov	94,5	82,0	110,1	89,6	82,9	85,1
Velké Opatovice	94,5	84,7	124,2	144,3	119,3	93,8
Vísky	98,9	86,6	96,4	92,5	81,3	104,1
Voděrady	100,0	96,4	101,1	96,9	89,4	90,7
Vranová	97,1	76,5	96,0	88,2	90,3	106,2
Zbraslavec	87,1	84,4	106,9	101,3	98,3	93,1
Žďárná	96,3	95,1	102,4	92,8	84,3	95,5
Žerůtky	81,7	91,8	88,1	91,6	76,1	67,5
Boskovicko (celkem)	98,7	88,5	105,8	100,1	103,3	96,4

Příloha 4 **Struktura obyvatelstva v okrese Blansko a jeho vybraných oblastech (dle pohlaví, věku, stupně vzdělání, národnosti a náboženského vyznání) v letech 1991, 2001, respektive 2007**

Zdroj: Seznam ukazatelů sčítání lidu, bytů a domů 1991 v regionálním informačním systému, Praha: ČSÚ, 1993; SLDB 2001 - data za obce okresu Blansko. Praha: ČSÚ, 2005; SLDB 2001 - data za ČR. Praha: ČSÚ, 2005; Vybrané údaje za správní obvody ORP za rok 2007. Praha: ČSÚ, 2009; Demografická ročenka České republiky 2007, Praha: ČSÚ, 2008 (vlastní výpočty)

Tab. 7: Počet obyvatel v okrese Blansko a jeho vybraných oblastech včetně srovnání s počtem obyvatel v ČR dle pohlaví a věku v roce 1991 (absolutní hodnoty)

Území	celkem	muži	ženy	0 - 14	15 - 64	65 +
Blansko	21 361	10 428	10 933	4 707	14 482	2 172
zázemí Blanska	32 732	15 989	16 743	6 813	21 569	4 350
Blanenska	54 093	26 417	27 676	11 520	36 051	6 522
Boskovice	14 031	6 810	7 221	3 034	9 183	1 814
zázemí Boskovic	35 982	17 648	18 334	7 772	23 332	4 878
Boskovicko	50 013	24 458	25 555	10 806	32 515	6 692
okres Blansko	104 106	50 875	53 231	22 326	68 566	13 214
Česká republika	10 302 215	4 999 935	5 302 280	2 164 436	6 835 822	1 301 957

Tab. 8: Počet obyvatel v okrese Blansko a jeho vybraných oblastech včetně srovnání s počtem obyvatel v ČR dle pohlaví a věku v roce 2001 (absolutní hodnoty)

Území	celkem	muži	ženy	0 - 14	15 - 64	65 +
Blansko	20 594	9 987	10 607	3 259	14 455	2 880
zázemí Blanska	33 211	16 345	16 866	5 340	23 066	4 805
Blanenska	53 805	26 332	27 473	8 599	37 521	7 685
Boskovice	11 359	5 450	5 909	1 820	7 955	1 584
zázemí Boskovic	38 937	19 181	19 756	6 900	26 688	5 349
Boskovicko	50 296	24 631	25 665	8 720	34 643	6 933
okres Blansko	104 101	50 963	53 138	17 319	72 164	14 618
Česká republika	10 230 060	4 982 071	5 247 989	1 654 862	7 161 144	1 414 054

Tab. 9: Počet obyvatel v okrese Blansko a jeho vybraných oblastech včetně srovnání s počtem obyvatel v ČR dle pohlaví a věku v roce 2007 (absolutní hodnoty)

Území	celkem	muži	ženy	0 - 14	15 - 64	65 +
Blansko	20 920	10 111	10 809	2 701	14 904	3 315
zázemí Blanska	34 284	16 965	17 319	4 823	24 155	5 306
Blanenska	55 204	27 076	28 128	7 524	39 059	8 621
Boskovice	10 928	5 251	5 677	1 484	7 771	1 673
zázemí Boskovic	39 531	19 577	19 954	6 182	27 532	5 817
Boskovicko	50 459	24 828	25 631	7 666	35 303	7 490
okres Blansko	105 663	51 904	53 759	15 215	74 387	16 061
Česká republika	10 381 130	5 082 934	5 298 196	1 476 923	7 391 373	1 512 834

Tab. 10: Počet obyvatel v okrese Blansko a jeho vybraných oblastech včetně srovnání s počtem obyvatel v ČR dle stupně vzdělání v roce 1991 (absolutní hodnoty)

Území	ZV	SV bez M	SV s M	VV	celkem
Blansko	4 419	6 215	4 561	1 459	16 654
zázemí Blanska	9 207	10 669	4 947	1 141	25 964
Blanenska	13 626	16 884	9 508	2 600	42 618
Boskovice	3 375	4 361	2 557	704	10 997
zázemí Boskovic	10 437	11 685	5 058	1 030	28 210
Boskovicko	13 812	16 046	7 615	1 734	39 207
okres Blansko	27 438	32 930	17 123	4 334	81 825
Česká republika	2 809 302	2 878 645	1 866 983	582 849	8 137 779

Tab. 11: Počet obyvatel v okrese Blansko a jeho vybraných oblastech včetně srovnání s počtem obyvatel v ČR dle stupně vzdělání v roce 2001 (absolutní hodnoty)

Území	ZV	SV bez M	SV s M	VV	celkem
Blansko	3 376	6 252	5 807	1 900	17 335
zázemí Blanska	6 743	12 228	7 134	1 766	27 871
Blanenska	10 119	18 480	12 941	3 666	45 206
Boskovice	1 880	3 687	3 041	931	9 539
zázemí Boskovic	8 261	14 297	7 795	1 684	32 037
Boskovicko	10 141	17 984	10 836	2 615	41 576
okres Blansko	20 260	36 464	23 777	6 281	86 782
Česká republika	2 126 168	3 255 400	2 431 171	762 459	8 575 198

Tab. 12: Počet obyvatel v okrese Blansko a jeho vybraných oblastech včetně srovnání s počtem obyvatel v ČR dle národnosti v letech 1991 a 2001 (absolutní hodnoty)

Území	1991			2001		
	česká	moravská	ostatní	česká	moravská	ostatní
Blansko	9392	11647	276	16706	3063	825
zázemí Blanska	14652	17682	358	25931	6248	1032
Blanensko	24044	29329	634	42637	9311	1857
Boskovice	5538	8354	124	7944	3027	388
zázemí Boskovic	14745	20800	398	29337	8481	1119
Boskovicko	20283	29154	522	37281	11508	1507
okres Blansko	44327	58483	1156	79918	20819	3364
Česká republika	8363768	1362313	576134	9249777	380474	599809

Tab. 13: Počet obyvatel v okrese Blansko a jeho vybraných oblastech včetně srovnání s počtem obyvatel v ČR dle náboženského vyznání v roce 1991 (absolutní hodnoty)

Území	věřící			bez vyznání	vyznání nezjištěno	
	z toho:	řím.katol.	čs.husit.			evang.c.
Blansko	9114	8763	142	209	8239	3957
zázemí Blanska	20229	19915	131	183	7563	4862
Blanenska	29343	28678	273	392	15802	8819
Boskovice	8877	8275	32	570	3316	1792
zázemí Boskovic	26330	24432	120	1778	5357	4140
Boskovicko	35207	32707	152	2348	8673	5932
okres Blansko	64550	61385	425	2740	24475	14751
Česká republika	4 523 734	4 021 385	178 036	245284	4 112 864	1 744 646

Tab. 14: Počet obyvatel v okrese Blansko a jeho vybraných oblastech včetně srovnání s počtem obyvatel v ČR dle náboženského vyznání v roce 2001 (absolutní hodnoty)

Území	věřící					bez vyznání	vyznání nezj.
	z toho:	řím.katol.	čs.hus.	evang.c.	ostatní		
Blansko	6861	5909	219	116	617	11673	2060
zázemí Blanska	15560	14528	118	88	826	13447	4204
Blanenska	22421	20437	337	204	1443	25120	6264
Boskovice	5480	4883	28	231	338	4962	917
zázemí Boskovic	23277	20682	92	1310	1193	11383	4277
Boskovicko	28757	25565	120	1541	1531	16345	5194
okres Blansko	51178	46002	457	1745	2974	41465	11458
Česká republika	3288088	2740780	99103	171202	277003	6039991	901981

Příloha 5 Struktura obyvatelstva v obcích okresu Blansko v roce 2001 dle pohlaví a věku

Zdroj: SLDB 2001 - data za obce okresu Blansko. Praha: ČSÚ, 2005

Tab. 15: Struktura obyvatelstva v jednotlivých obcích Blanenska v roce 2001 dle pohlaví a věku (absolutní údaje)

OBEC	celkem	ženy	muži	0 - 14	15 - 64	64 +
Blansko	20594	10607	9987	3259	14455	2880
Adamov	4970	2513	2457	783	3539	648
Bořítov	1224	612	612	189	857	178
Brřov-Jeneč	360	190	170	43	251	66
Bukovina	322	160	162	52	218	52
Bukovinka	304	151	153	36	200	68
Býkovice	173	95	78	26	115	32
Černá Hora	1913	1036	877	298	1226	389
Dlouhá Lhota	117	57	60	15	85	17
Doubravice nad Svitavou	1219	601	618	219	832	168
Habrůvka	335	171	164	38	222	75
Holštejn	147	81	66	26	92	29
Jedovnice	2487	1255	1232	440	1757	290
Kotvrdovice	838	410	428	138	597	103
Krasová	248	127	121	37	163	48
Křtiny	768	399	369	117	530	121
Kulířov	234	114	120	25	164	45
Kuničky	267	138	129	46	183	38
Lažany	346	189	157	63	217	66
Lipovec	1028	501	527	180	716	132
Lipůvka	1092	565	527	167	805	120
Lubě	105	55	50	18	63	24
Malá Lhota	133	76	57	29	82	22
Milonice	176	91	85	22	128	26
Olomučany	890	459	431	134	607	149
Ostrov u Macochy	1086	538	548	170	747	169
Petrovice	419	216	203	68	276	75
Rájec-Jestřebí	3562	1814	1748	587	2489	486
Ráječko	1213	602	611	192	884	137
Rudice	824	414	410	129	582	113
Senetářov	493	262	231	87	328	78
Sloup	891	429	462	137	652	102
Spešov	584	304	280	91	414	79
Svinošice	253	131	122	44	168	41
Šebrov-Kateřina	620	327	293	94	430	96
Šošůvka	711	346	365	128	480	103
Újezd u Černé Hory	254	136	118	40	180	34
Vavřinec	822	412	410	135	574	113
Vilémovice	303	152	151	41	197	65
Vysočany	791	396	395	133	541	117
Závist	138	70	68	21	97	20
Žďár	359	176	183	70	247	42
Žernovník	192	95	97	32	131	29
Blanensko (celkem)	53805	27473	26332	8599	37521	7685

Tab. 16: Struktura obyvatelstva v jednotlivých obcích Boskovicka v roce 2001 dle pohlaví a věku (absolutní údaje)

<i>OBEC</i>	<i>celkem</i>	<i>ženy</i>	<i>muži</i>	<i>0 - 14</i>	<i>15 - 64</i>	<i>65 +</i>
Boskovice	11359	5909	5450	1820	7955	1584
Bedřichov	248	128	120	57	151	40
Benešov	580	290	290	85	412	83
Borotín	438	225	213	84	290	64
Cetkovice	718	360	358	142	492	84
Crhov	187	89	98	36	128	23
Černovice	332	160	172	67	223	42
Deštná	239	118	121	44	167	28
Drnovice	1123	567	556	233	761	129
Hodonín	156	84	72	33	91	32
Horní Poříčí	279	137	142	53	179	47
Horní Smržov	137	71	66	35	88	14
Chrudichromy	185	82	103	32	130	23
Jabloňany	382	185	197	67	265	50
Kněževes	191	101	90	35	125	31
Knínice u Boskovic	779	389	390	130	544	105
Kořenec	316	153	163	52	203	61
Kozárov	115	62	53	26	74	15
Krhov	159	80	79	18	109	32
Křetín	502	263	239	73	372	57
Křtěnov	211	101	110	47	145	19
Kunčina Ves	51	26	25	4	26	21
Kunice	115	59	56	19	77	19
Kunštát	2542	1282	1260	475	1750	317
Lazinov	144	76	68	23	107	14
Letovice	6640	3430	3210	1124	4499	1017
Lhota Rapotina	357	187	170	61	241	55
Lhota u Lysic	132	61	71	25	87	20
Lhota u Olešnice	37	18	19	7	23	7
Louka	78	43	35	4	52	22
Ludíkov	296	143	153	56	201	39
Lysice	1843	929	914	320	1282	241
Makov	56	29	27	2	35	19
Malá Roudka	203	99	104	31	144	28
Míchov	150	75	75	25	99	26
Němčice	444	220	224	94	294	56
Nýrov	223	111	112	36	147	40
Obora	289	150	139	49	187	53
Okrouhlá	528	257	271	106	347	75
Olešnice	1768	901	867	312	1234	222
Pamětice	210	102	108	39	144	27
Petrov	150	78	72	26	101	23
Prostřední Poříčí	274	135	139	60	170	44
Roubanina	125	72	53	35	67	23
Rozseč nad Kunštátem	500	250	250	103	342	55
Rozsíčka	163	81	82	30	112	21
Sebranice	573	279	294	81	417	75
Skalice nad Svitavou	609	312	297	117	413	79
Skrchov	102	51	51	21	68	13

<i>OBEC</i>	<i>celkem</i>	<i>ženy</i>	<i>muži</i>	<i>0 - 14</i>	<i>15 - 64</i>	<i>65 +</i>
Stvolová	164	78	86	28	97	39
Sudice	397	204	193	67	293	37
Suchý	367	179	188	68	256	43
Sulíkov	264	128	136	40	190	34
Světlá	195	97	98	37	131	27
Svitávka	1683	869	814	295	1143	245
Šebetov	936	572	364	141	686	109
Štěchov	169	90	79	30	118	21
Tasovice	75	44	31	17	41	17
Uhřice	305	162	143	50	202	53
Újezd u Boskovic	444	214	230	70	300	74
Úsobrno	467	244	223	69	325	73
Ústup	39	22	17	7	25	7
Valchov	447	226	221	78	311	58
Vanovice	570	290	280	103	367	100
Vážany	191	96	95	32	121	38
Velenov	191	103	88	27	125	39
Velké Opatovice	4192	2052	2140	747	3016	429
Vísky	222	119	103	38	151	33
Voděrady	473	234	239	90	320	63
Vranová	321	159	162	60	216	45
Zbraslavec	182	87	95	27	124	31
Žďárná	699	351	348	131	480	88
Žerůtky	65	35	30	14	35	16
Boskovicko (celkem)	50296	25665	24631	8720	34643	6933

Příloha 6 Struktura obyvatelstva v obcích okresu Blansko v roce 2001 dle dosaženého stupně vzdělání

Zdroj: SLDB 2001 - data za obce okresu Blansko. Praha: ČSÚ, 2005

Tab. 17: Struktura obyvatelstva v jednotlivých obcích Blanenska v roce 2001 dle dosaženého stupně vzdělání (absolutní údaje)

OBEC	ZV	SV bez M	SV s M	VV	celkem
Blansko	3376	6252	5807	1900	17335
Adamov	970	1783	1152	282	4187
Bořítov	229	471	265	70	1035
Brťov-Jeneč	98	137	67	15	317
Bukovina	93	120	52	5	270
Bukovinka	81	115	59	13	268
Býkovice	47	60	36	4	147
Černá Hora	444	610	422	139	1615
Dlouhá Lhota	47	47	7	1	102
Doubravice nad Svitavou	214	473	262	51	1000
Habrůvka	102	133	47	15	297
Holštejn	31	54	25	11	121
Jedovnice	418	866	591	172	2047
Kotvrdovice	185	299	172	44	700
Krasová	49	94	56	12	211
Křtiny	124	264	183	80	651
Kulířov	64	93	42	10	209
Kuničky	77	98	37	9	221
Lažany	79	122	68	14	283
Lipovec	221	404	188	35	848
Lipůvka	192	353	283	97	925
Lubě	32	35	16	4	87
Malá Lhota	26	55	19	4	104
Milonice	30	80	39	5	154
Olomučany	166	325	216	49	756
Ostrov u Macochy	237	428	213	38	916
Petrovice	98	158	90	5	351
Rájec-Jestřebí	646	1313	801	215	2975
Ráječko	220	469	276	56	1021
Rudice	156	316	180	43	695
Senetářov	139	158	95	14	406
Sloup	162	329	206	57	754
Spešov	110	213	140	30	493
Svinošice	49	87	52	21	209
Šebrov-Kateřina	116	257	112	41	526
Šošůvka	165	268	125	25	583
Újezd u Černé Hory	51	95	60	8	214
Vavřinec	186	317	164	20	687
Vilémovice	83	120	52	7	262
Vysočany	179	322	141	16	658
Závist	25	73	15	4	117
Žďár	63	150	62	14	289
Žernovník	39	64	46	11	160
Blanensko (celkem)	10119	18480	12941	3666	45206

Tab. 18: Struktura obyvatelstva v jednotlivých obcích Boskovicka v roce 2001 dle dosaženého stupně vzdělání (absolutní údaje)

<i>OBEC</i>	<i>ZV</i>	<i>SV bez M</i>	<i>SV s M</i>	<i>VV</i>	<i>celkem</i>
Boskovice	1880	3687	3041	931	9539
Bedřichov	55	87	35	14	191
Benešov	119	248	108	20	495
Borotín	86	169	86	13	354
Cetkovice	131	262	148	35	576
Crhov	44	62	40	5	151
Černovice	89	117	47	12	265
Deštná	57	108	26	4	195
Drnovice	203	423	222	42	890
Hodonín	37	62	24	0	123
Horní Poříčí	54	118	51	3	226
Horní Smržov	33	47	19	3	102
Chrudichromy	35	78	33	7	153
Jabloňany	82	140	85	8	315
Kněževes	43	70	37	6	156
Knínice u Boskovic	152	283	171	43	649
Kořenec	73	135	48	8	264
Kozárov	32	37	15	5	89
Krhov	40	75	24	2	141
Křetín	112	204	95	18	429
Křtěnov	55	75	28	6	164
Kunčina Ves	19	19	7	2	47
Kunice	30	45	18	3	96
Kunštát	473	883	547	164	2067
Lazinov	25	51	38	7	121
Letovice	1191	2363	1575	387	5516
Lhota Rapotina	71	149	62	14	296
Lhota u Lysic	33	50	23	1	107
Lhota u Olešnice	9	14	7	0	30
Louka	35	29	10	0	74
Ludíkov	74	116	44	6	240
Lysice	326	590	442	165	1523
Makov	18	31	3	2	54
Malá Roudka	54	87	28	3	172
Míchov	31	54	33	7	125
Němčice	107	183	55	5	350
Nýrov	62	87	37	1	187
Obora	67	123	45	5	240
Okrouhlá	100	194	106	22	422
Olešnice	332	691	352	81	1456
Pamětice	55	80	33	3	171
Petrov	45	52	24	3	124
Prostřední Poříčí	72	100	38	4	214
Roubanina	28	42	16	4	90
Rozseč nad Kunštátem	120	198	69	10	397
Rozsíčka	38	61	33	1	133
Sebranice	119	239	125	9	492
Skalice nad Svitavou	106	200	155	31	492
Skrchov	20	33	21	7	81

<i>OBEC</i>	<i>ZV</i>	<i>SV bez M</i>	<i>SV s M</i>	<i>VV</i>	<i>celkem</i>
Stvolová	41	58	32	5	136
Sudice	70	148	93	19	330
Suchý	65	150	74	10	299
Sulíkov	52	103	58	11	224
Světlá	45	72	32	9	158
Svitávka	324	643	350	71	1388
Šebetov	343	291	139	22	795
Štěchov	52	50	29	8	139
Tasovice	31	20	6	1	58
Uhřice	76	100	67	12	255
Újezd u Boskovic	107	193	65	9	374
Úsobrno	119	178	91	10	398
Ústup	10	16	5	1	32
Valchov	92	151	109	17	369
Vanovice	134	213	103	17	467
Vážany	36	73	39	11	159
Velenov	53	81	25	5	164
Velké Opatovice	1004	1432	829	180	3445
Vísky	46	85	41	12	184
Voděrady	106	190	72	15	383
Vranová	53	107	84	17	261
Zbraslavec	42	79	27	7	155
Žďárná	152	276	128	12	568
Žerůtky	16	24	9	2	51
Boskovicko (celkem)	10141	17984	10836	2615	41576

Příloha 7 Struktura obyvatelstva v obcích okresu Blansko v roce 2001 dle národnosti

Zdroj: SLDB 2001 - data za obce okresu Blansko. Praha: ČSÚ, 2005

Tab. 19: Struktura obyvatelstva v jednotlivých obcích Blanenska v roce 2001 dle národnosti (absolutní údaje)

<i>OBEC</i>	<i>česká</i>	<i>moravská</i>	<i>ostatní</i>	<i>nezjištěna</i>
Blansko	16706	3063	366	459
Adamov	3921	809	108	132
Bořítov	971	226	12	15
Brťov-Jeneč	301	45	6	8
Bukovina	230	79	10	3
Bukovinka	248	55	0	1
Býkovice	142	28	1	2
Černá Hora	1571	273	37	32
Dlouhá Lhota	88	29	0	0
Doubravice nad Svitavou	986	210	13	10
Habrůvka	277	46	8	4
Holštejn	99	47	1	0
Jedovnice	2036	384	17	50
Kotvrdovice	652	177	6	3
Krasová	222	23	3	0
Křtiny	533	213	10	12
Kulířov	190	33	3	8
Kuničky	226	36	1	4
Lažany	257	85	3	1
Lipovec	793	198	12	25
Lipůvka	840	228	10	14
Lubě	93	9	0	3
Malá Lhota	123	10	0	0
Milonice	121	30	1	24
Olomučany	709	155	7	19
Ostrov u Macochy	872	211	2	1
Petrovice	349	65	4	1
Rájec-Jestřebí	2769	706	66	21
Ráječko	944	234	11	24
Rudice	581	203	7	33
Senetářov	381	99	2	11
Sloup	713	152	2	24
Spešov	405	114	6	59
Svinošice	180	63	4	6
Šebrov-Kateřina	452	159	7	2
Šošůvka	524	161	12	14
Újezd u Černé Hory	163	74	0	17
Vavřinec	651	155	4	12
Vilémovice	214	83	5	1
Vysočany	574	191	5	21
Závist	97	40	0	1
Žďár	292	64	3	0
Žernovník	141	46	4	1
Blanensko (celkem)	42637	9311	413	1078

Tab. 20: Struktura obyvatelstva v jednotlivých obcích Boskovicka v roce 2001 dle národnosti (absolutní údaje)

<i>OBEČ</i>	<i>česká</i>	<i>moravská</i>	<i>ostatní</i>	<i>nezjištěna</i>
Boskovice	7944	3027	148	240
Bedřichov	166	76	2	4
Benešov	469	96	6	9
Borotín	307	124	2	5
Cetkovice	483	225	1	9
Crhov	159	28	0	0
Černovice	221	100	0	11
Deštná	193	34	1	11
Drnovice	838	255	9	21
Hodonín	116	25	3	12
Horní Poříčí	221	55	2	1
Horní Smržov	86	49	2	0
Chrudichromy	89	92	4	0
Jabloňany	296	81	3	2
Kněževes	145	33	1	12
Knínice u Boskovic	497	266	9	7
Kořenec	249	64	2	1
Kozárov	84	29	1	1
Krhov	111	44	0	4
Křetín	366	131	4	1
Křtěnov	164	38	4	5
Kunčina Ves	42	9	0	0
Kunice	87	22	0	6
Kunštát	1988	478	49	27
Lazinov	112	30	2	0
Letovice	5214	1227	55	144
Lhota Rapotina	264	73	3	17
Lhota u Lysic	75	56	1	0
Lhota u Olešnice	27	10	0	0
Louka	63	13	1	1
Ludíkov	204	79	0	13
Lysice	1349	424	19	51
Makov	50	4	1	1
Malá Roudka	139	60	1	3
Míchov	71	73	5	1
Němčice	329	102	1	12
Nýrov	168	49	1	5
Obora	211	72	0	6
Okrouhlá	436	89	1	2
Olešnice	1384	334	23	27
Pamětice	162	47	0	1
Petrov	107	40	3	0
Prostřední Poříčí	230	39	0	5
Roubanina	80	43	2	0
Rozseč nad Kunštátem	380	110	3	7
Rozsíčka	105	55	1	2
Sebranice	426	134	4	9
Skalice nad Svitavou	447	142	7	13
Skrchov	72	24	0	6

<i>OBEC</i>	<i>česká</i>	<i>moravská</i>	<i>ostatní</i>	<i>nezjištěna</i>
Stvolová	138	20	0	6
Sudice	288	87	6	16
Suchý	285	82	0	0
Sulíkov	162	99	3	0
Světlá	132	60	2	1
Svitávka	1365	294	13	11
Šebetov	684	202	19	31
Štěchov	121	42	5	1
Tasovice	52	23	0	0
Uhřice	220	81	3	1
Újezd u Boskovic	345	95	1	3
Úsobrno	373	89	5	0
Ústup	38	0	1	0
Valchov	259	166	1	21
Vanovice	405	151	10	4
Vážany	76	113	0	2
Velenov	125	64	1	1
Velké Opatovice	3408	606	54	124
Vísky	148	73	0	1
Voděrady	306	142	4	21
Vranová	216	90	9	6
Zbraslavec	139	39	3	1
Žďárná	536	149	6	8
Žerůtky	34	31	0	0
Boskovicko (celkem)	37281	11508	533	974

Příloha 8 Struktura obyvatelstva v obcích okresu Blansko v roce 2001 dle náboženského vyznání

Zdroj: SLDB 2001 - data za obce okresu Blansko. Praha: ČSÚ, 2005

Tab. 21: Struktura obyvatelstva v jednotlivých obcích Blanenska v roce 2001 dle náboženského vyznání (absolutní údaje)

OBEC	věřící					bez vyznání	vyznání nezjišť.
	z toho:	řím.katol	čs.husit.	evang.c.	ostatní		
Blansko	6861	5909	219	116	617	11673	2060
Adamov	1452	1277	26	21	128	2908	610
Bořitov	689	676	2	2	9	397	138
Brťov-Jeneč	229	224		2	3	93	38
Bukovina	193	180			13	76	53
Bukovinka	185	177	3		5	88	31
Býkovice	115	109			6	43	15
Černá Hora	793	753	6	6	28	753	367
Dlouhá Lhota	84	74			10	15	18
Doubravice nad Sv.	620	593	2	6	19	489	110
Habrůvka	192	184	6	1	1	97	46
Holštejn	94	90		2	2	47	6
Jedovnice	1063	1002	2	1	58	1100	324
Kotvrdovice	500	474	2	2	22	233	105
Krasová	122	115		3	4	95	31
Křtiny	424	379	8	2	35	275	69
Kulířov	130	126			4	68	36
Kuničky	139	130			9	92	36
Lažany	210	206		2	2	101	35
Lipovec	669	648			21	222	137
Lipůvka	494	448	4	6	36	492	106
Lubě	80	80			0	9	16
Malá Lhota	97	96			1	32	4
Milonice	50	50			0	83	43
Olomučany	349	311	11		27	464	77
Ostrov u Macochy	564	550	1	3	10	393	129
Petrovice	260	229	1		30	107	52
Rájec-Jestřebí	1409	1302	10	9	88	1663	490
Ráječko	425	410	2	3	10	632	156
Rudice	341	270	30	2	39	370	113
Senetářov	363	341			22	99	31
Sloup	497	472	1	2	22	261	133
Spešov	196	166	1	1	28	269	119
Svinošice	117	114		2	1	113	23
Šebrov-Kateřina	262	249		4	9	267	91
Šošůvka	471	433			38	160	80
Újezd u Černé Hory	156	155			1	57	41
Vavřínek	445	428		1	16	281	96
Vilémovice	203	197		2	4	76	24
Vysočany	499	475			24	184	108
Závist	64	61		1	2	55	19
Žďár	226	196		1	29	97	36
Žernovník	89	78		1	10	91	12
Blanensko (celkem)	22421	20437	337	204	1443	25120	6264

Tab. 22: Struktura obyvatelstva v jednotlivých obcích Boskovicka v roce 2001 dle náboženského vyznání (absolutní údaje)

OBEC	věřící					bez vyznání	vyznání nezjišť.
	z toho:	řím.katol	čs.husit.	evang.c.	ostatní		
Boskovice	5480	4883	28	231	338	4962	917
Bedřichov	181	172		2	7	43	24
Benešov	436	422			14	82	62
Borotín	228	194		32	2	146	64
Cetkovice	525	496		23	6	169	24
Crhov	141	132		3	6	34	12
Černovice	273	245		4	24	24	35
Deštná	139	118		15	6	68	32
Drnovice	711	676	11	5	19	279	133
Hodonín	124	110		9	5	21	11
Horní Poříčí	207	198		4	5	43	29
Horní Smržov	100	42		31	27	20	17
Chrudichromy	108	98		9	1	52	25
Jabloňany	251	227		2	22	108	23
Kněževes	155	142		1	12	21	15
Knínice u Boskovic	530	493	1	15	21	155	94
Kořenec	220	217	1	2	0	66	30
Kozárov	98	96		1	1	17	0
Krhov	117	115		1	1	38	4
Křetín	366	357		8	1	81	55
Křtěnov	156	131		13	12	42	13
Kunčina Ves	44	34			10	6	1
Kunice	100	100			0	14	1
Kunštát	1463	1325	9	19	110	799	280
Lazinov	60	57			3	66	18
Letovice	3675	3134	15	241	285	2219	746
Lhota Rapotina	197	176		6	15	117	43
Lhota u Lysic	93	89			4	28	11
Lhota u Olešnice	22	18		4	0	9	6
Louka	53	33		13	7	12	13
Ludíkov	223	217	1	2	3	37	36
Lysice	976	880	28	25	43	660	207
Makov	53	51		1	1	0	3
Malá Roudka	115	102	1	10	2	40	48
Míchov	85	63		22	0	65	0
Němčice	301	285			16	92	51
Nýrov	128	124	1	1	2	52	43
Obora	164	154		1	9	102	23
Okrouhlá	425	414		5	6	63	40
Olešnice	1136	944	6	155	31	468	164
Pamětice	182	176		4	2	20	8
Petrov	125	122			3	13	12
Prostřední Poříčí	221	214		1	6	15	38
Roubanina	107	71		7	29	15	3
Rozseč nad Kunšt.	411	387	1	20	3	21	68
Rozsíčka	138	124		8	6	14	11
Sebranice	358	334		7	17	144	71
Skalice nad Svit.	326	295		2	29	211	72

OBEC	věřící				bez vyznání	vyznání nezjišť.	
	z toho:	řím.katol	čs.husit.	evang.c.			ostatní
Skrchov	69	53		16	0	20	13
Stvolová	78	69		6	3	49	37
Sudice	242	101		126	15	131	24
Suchý	279	269			10	66	22
Sulíkov	233	229		2	2	24	7
Světlá	111	77		28	6	64	20
Svitávka	696	614		24	58	773	214
Šebetov	429	391	1	12	25	337	170
Štěchov	112	110	1	1	0	55	2
Tasovice	56	34		17	5	13	6
Uhřice	204	161		33	10	73	28
Újezd u Boskovic	260	221		1	38	117	67
Úsobrno	264	241		3	20	139	64
Ústup	32	32			0	7	0
Valchov	272	254		1	17	122	53
Vanovice	297	138		155	4	209	64
Vážany	161	136		23	2	30	0
Velenov	150	148		1	1	23	18
Velké Opatovice	1773	1583	15	81	94	1829	590
Vísky	170	131		32	7	40	12
Voděradý	254	240		9	5	158	61
Vranová	207	195		1	11	89	25
Zbraslavec	133	129		1	3	45	4
Žďárná	510	485		2	23	134	55
Žerůtky	38	37		1	0	25	2
Boskovicko (celk.)	28757	25565	120	1541	1531	16345	5194